

3/995

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ జూలై నెల 9-వ తేది స్థానునారము
శ్రీ విభవనాథు వంశస్థుర ఆహాధహాన బహుళ షష్ఠి.

No. 84
సంచిక ౮౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పుగొప్పవారితో బలమైన
అమృతాంజనమును పొందియొన్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. నాయువు పొట్ట
బొపును. పొట్టపునొప్పుల బారదోలును.
బొట్ట బొగొట్టును. బొట్టకుల భేదించును.
బొట్టకుల బొగొట్టును. బొట్టకుల భేదించును.
బొట్టకుల బొగొట్టును. బొట్టకుల భేదించును.
బొట్టకుల బొగొట్టును. బొట్టకుల భేదించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరముందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

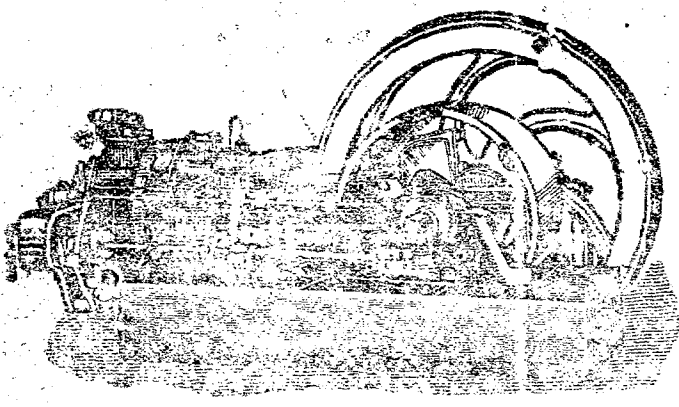

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజీవివంతిది.
పంజాబ్ చీటీ కూలి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్క. ౧ పచ్చి. ౧ నూ. నీనా 1-కి 0-10-0
దబ్బ 1-కి 0-4-0 లు.
ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండవలెను.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తూ. తేటినిధి, మద్రాసు
249, ఫోరోడ్డు, భాద్ర, పొంబాయి

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ కూడాయిలు యింజనులు

నులభ్యమైన మెకానిజమ్.

వేపరైజరులేదు త్వరలో స్టార్టగును.

మద్రాసు రాజధానికి పోలు ఏజెంట్లు

యెంవైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగిచెట్టినిధి, మద్రాసు.
ప్రాచీనతమ, బెజవాడ.

యా యింజనులు కేమిడింగ్ ట్రెపు
లోను, కొన్ని స్టార్టింగ్ ట్రెపులోను 7
సెకన్లులో హార్వీ పవరు మొదలు 56
సెకన్లులో హార్వీ పవరు వరకు యెల్లప్పు
డున్న స్టార్టింగ్ సిద్ధముగా నుండును.
అన్ని సామానులు చాలా బలముగాను,
తెంపరు గలవిగాను వుండును. క్రా
డాయిలు ఖర్చు అతివల్లము. యెం
వైరు చురుకుతో నైనను అతి త్వరిత
ముగా పనిచేయును. దీనిలు అతి
పరమము.

4867

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare certificate on 2 annas stamp. Apply to Central Telegraph College, Nai Sarak, Delhi. 437

ప్రకటన (2046)

కొనుట స్వయముగ వచ్చిగాని, బాబులద్యారాగాని
కొనుటను తలచుచు చేసినవో కాగవ్వభావము
పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పచ్చిము, వగైరాలం వివరముగ
పుచ్చుకొన వ్రాసి పంపవలెను. (సం 2)
డాక్టర్ శ్రీరామ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

ప్రకటన 1

శ్రీ ముక్త్యై రాజాగారు పనుసాయుర్వేదానుబంధము
అనుకృత్యముగా క్రిందతో తెలుపుచున్నది, అందరికి
అర్హమునగుచున్నది. దీనిని అర్హులగువారు కలెక్టర్
వారి, ఆడిటర్లవారికి అర్హులగు వారు పంపింపు
కలెక్టర్ల వారికి పంపింపు. 1208
1928 ఆడిటర్లవారికి పంపింపు.

దింగిలదొంగిల

కలెక్టర్ల వారికి "నెక్స్ట్" ఈ మందు ముంది గ నెక్స్టు,
చిక్క వామనాచారి, నెక్స్టు, అత్తు, శ్రీలక్ష్మి, సంతా
నాగేశ్వరయ్య వారికి. 2-0-0 నిష్పాకలకు మారును.

మంచి తేరుణము
చెడిన అంగుళమును మరల చక్క
గూర్చుకొనుటకు ఆతంకనిగ్రహ మూత్రలు
ఉపయోగించవలెను.

82 మూత్రలు గుండ్ల 1: రూ 1/-
ఆతంకనిగ్రహ ఫారశీ
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

శ్రీ లక్ష్మీజ్యోతిరీ కంపెనీ, బెజవాడ - ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.

కల్పికాను. మోసములేదు.
మాప్రదర్శనశాలలో క్రొత్తరకముగాలు, మెడగొలుసులు, రత్న
ములు, పచ్చలు, కెంపులు పొదిగిననగలు, ఉంగరములు, కాళ్లగొలుసులు, బం
గా, వెండిగొలుసులు, మరచెంబులు, పట్లెడములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధ
ముగా నుండును.
నవరసుబంగారునకు, ఛాదివెండికి, క్రొత్తమాదిరలకు, చక్కని పనితన
మునకు గ్యారంటీ.
నచ్చనివస్తువులను తిరిగి తీసికొందుము. సంపూర్ణ తృప్తినిచ్చుటయే మా
యద్దేశ్యము. 4867
ప్రాప్తైటరు:- ఎచ్చేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

ది ఆంధ్ర ఇక్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

గమనింపదగ్గ ముఖ్య విషయములు

(1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 29182-0-4 నికరాదాయము (Surplus)

ఇది చాల అరుదు.

(2) 1927 సంవత్సరములో మరణము వల్ల గాని, మరేవిధమైనట్టి గాని క్లయియ్య లేకపోవుట కుభూతాదకము.

(3) ఖర్చులు పీరియదులు ఆదాయముతో మొదటి సంవత్సరం 100-కి 82% రెండవ సంవత్సరము 50% ఇది నిత్యవ్యయ మునకు చాఖలా.

“భీమాకంపెనీల మొదటి సంవత్సరము నికరాదాయమును (Surplus) కనుపరచుట అరుదు. ఆంధ్ర ఇక్సూరెన్స్ కంపెనీ వారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే యావ గలుగుట ప్రశంసనీయము” (స్ట్రెటుయూక్ పత్రిక.)

పలుకుబడి గల ఏజంటు తీతము మీదను, కమిషన్ మీదను కావలెను.

య. మంగయ్య, కార్యదర్శి.

విషాచి నివారిణి ఆమోఘమైన

కలరా మందు

గత యజమాని సంవత్సరములనుండియు అనేక ప్రాణులను కాపాడి ఖ్యాతిపొందినది. దీనిని ప్రయోగముల యందు పయితము వెంటనుంచుకొనుట అవసరము. చీదల సహాయము ప్రస్తుతము వెల తగ్గించివేశాము.

వెల బుడ్డి 1 కి రు 1-2-0. బోర్డెరి ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదవిలయము, బెజవాడ,

ది. నార్తయిండియన్ జూలరీ మాన్యు ఫాక్చరింగ్ కో, బెజవాడ

నవరను బంగారుకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీనిచ్చుదము

మానవ అన్నివిధములయ్యి బంగారు, వెండినగలు, వెండి మరచెంబులు, గిన్నెలు వగయిరాలు యెల్లప్పుడు విక్రయ మునకు స్థావరము యుండును. పచ్చలు, కంపులు, నీలములు, పువ్వరాగములు ఆసలుజాతిలోను యివి లేవనులోను విక్రయమునకు దొరకును. విశ్వ ప్రాస్థాయి లకు వుపయోగించు ఆకురాళ్లు, గాజులదిమ్మలు వగయిరాలు అన్ని పని సామానును పరపమయ్యి ధరలకు విక్రయించబడును. వకసారి మాత్రం వ్యాపారము చేసిన మానవుకము మీకే తెలియను.

3962

ప్రాప్రయిటరు, గుంటముక్కల రామమూర్తి, బెజవాడ.

మేలైన పోర్టులాండు సీమెంట్

(నెమలి మార్కు)

మునిసిపాలిటీలు, రైల్వేలు, ఎంజనీరులు, కంట్రాక్టరులు, ఇతరులు విశేషముగా దీనినే ఉపయోగించి ఖాళించుచున్నారు.

గట్టిగా నుండుటయందు నుప్రసిద్ధమైనది, ధరపరపము. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

4899

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం అండు కో, 140, ఆదియప్పనాయకన్ పేధి, మద్రాసు.

మైసూరు అగ్రికల్చరల్ డైరీఫారమ్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

జంతుజాలము నష్టపరిహారమునిచ్చు సంఘము.

హెడ్ ఆఫీసు: బెంగళూరు సిటీ.

సా.పతం 1924

వ్యవసాయదారులకు వశువుల స్వంతదారులకు విగుల లాభకరమైనది. ముఖ్యపదుపాయములు

జంతువుల రిజిస్ట్రేషన్ (ప్రీమియం కడుతక్కువ.

పర్తి ఫీకేటుదాడలకు, తమనాక్కలు సొందక పూర్వము వాయిదాలపద్ధతి మీద చెల్లించునట్లుగా అప్పులు యివ్వబడును. పర్తి ఫీకేటు వాక్ ఫర్ పీటబుల్ వాక్కును వెంటనే చెల్లించబడును.

ఆర్డర్ల జెండు యిచ్చి పెట్టర్లు, నూపర్ వై జర్లు, పబ్లికేషన్లు లేనిచోట్ల పబ్లికేషన్లు.

ఇండియా, బర్మా, సింగపూరు దంతటను కావలెను.

వివరములకు

మేనేజింగ్ డైరెక్టరునకు వ్రాయుడు.

ప్రతి గృహమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండతగినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా తోకామయమార కస్తూరి మాత్రలను

Regd

Trade Mark

తెప్పించి, ఒకదాని వాడిన మీద విక్రీతి కృత్తిచెందదని మా నిశ్చయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగడు తాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము.

504, వా 801

ఇది మేలైనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన పీచుధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికముగా తయారు చేయబడినది. తంబూలుముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. నలువిధములు, దస్త్రలు, శీతలము ఆజీర్ణము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పీల్లులు వడినెము, ప్రక్కల తుమ్మ, అగ్నిమాంద్యము, మదబద్ధ ము బలహీనత మొదలగువాటికి ప్రజ్ఞాయుధమవలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిపిల్లలను ముసలివారు మొదలగువారికి అమృతపదానము. బాలింతలకు ఒక గొప్ప వర్ణపసాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రు 0-4-0 బాన్సు ఖర్చు ఖర్చు 0-4-0 జి. బాన్సు ఖర్చుతో 6 పకెట్లు. 1-8-0, 12 కి రు. 2-18-0, 25 కి రు 5-8-0

భివగ్గరత్న శాశ్వపు పెంకటాచల పండితులు, పాప్రైటరు.

శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు

అఖిలభారత అరుంధతీయ కేంద్ర సభ (మదరాసు)

సైమనుసంఘమునకు దాఖలుచేసిన లిఖితసాక్ష్యము

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముయొక్క అంతర్భాగముగు భారతదేశముకొరకు మీరే నియంతురాలింపబడు యెట్టి పరిపాలనా విధానమందైనను, యీక్రింద వివరింపబడిన మాయొక్కశాసనమును కోల్పోలను మీరు తగురీతిని విచారించెదరుగాక యీ ప్రార్థించుచున్నాము.

నిమ్మ జాతులు

రాజకీయభాషలో “నిమ్మ జాతులు” లేక “అంటరాని వాడు” అని పిలువబడు సంఘమునకు మేము చెందియున్నాము. సాంఘికముగను, రాజకీయముగను హిందూ సంఘములో ఆత్మగౌరవసానమందు మేమున్నుండును, మానసికముగను, నైతికముగనుగూడ మేముభిన్నునిండున్నాము. సామాన్య సాంఘిక సుర్యాదశదశికి మా సంఘము లేవదీయబడినదేగాని, మానసికముగను, నైతికముగను మేముభిన్నునిండునబాలక యావత్తు హిందూ సంఘమునకు మేమెల్ల కాలమునకును అప్రయోజకంబుగానేయుండవలసివచ్చును. హిందూసంఘము తప్పకేయోభిన్నునికొరకు తన స్వగృహమునే బాగుపరచుకొని, వెనుకబడియున్న వారిని మాంసు లేవదీయుట ముఖ్యవిషయమైయున్నది. కాని, చిరకాలానుభవములోనున్న పరిపులను, హక్కులను బుద్ధిపూర్వకముగా విడచాడుట మానవస్వభావమునకు కష్టముగా దొరుచున్నది. ఆయినప్పటికి, ఒక సంఘములో నెన్నదగిన కొంతభాగమును కాశ్యత దాస్య నీచత్వముల పాల్పెయుట ధర్మశాస్త్రవిశిష్టముగాదా? ఇది ప్రస్తుతముగములో ప్రపంచముంతటనుగూడ సత్వరపరిష్కారమునకు జేచియున్న ప్రాత సమస్యయే యయియున్నది.

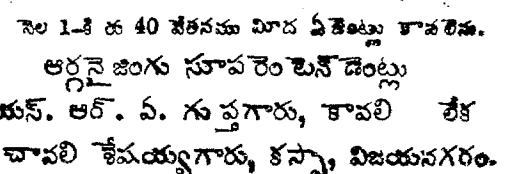
ప్రభుత్వముయొక్క బాధ్యత

ఈ ప్రపంచసమస్యతో ప్రభుత్వ మొకవరకు జోక్యము కలగజేసికొనలేనో గర్హించి బడివలసియున్నది.

ఈ విషయమున ప్రభుత్వముయొక్క బాధ్యత వేరువేరు దేశములలో వేరువేరు విధముగా నుండవచ్చును. కాని, భారతదేశము విషయమున, ప్రభుత్వముక యసాధారణస్థాన మాక్రమించియున్నది. ఈ దేశములో ప్రభుత్వము నిమ్మజాత్యుద్రణమునకు ప్రత్యక్ష విరోధ భావము బూనుట లేదు. ఎందుకనగా, యీ దేశమున చిరకాలానుభవములోనున్న పరపులను హక్కులను గాపాడుకొనదలచు ఉన్నతజాతులకు ప్రభుత్వము తనంతట తాను ప్రాధినిత్యము వహించుటలేదు. అందుచూరగా, ప్రభుత్వము విధివశమున అన్ని సంఘములమీద ను సమానాధికారము వహింపగలిగియుండుటచేత అన్ని సంఘములకును జాతివర్ణభేదముల గర్హింపకండ సమానావకాశముల నొసగుటయు, వెనుకబడియున్న సంఘములను సామాన్యపదవికి వలదినుటయును, ప్రభుత్వముయొక్క విధియయి యున్నది. ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారేగాక, ఉన్నతజాతులలోను చారస్య భావులగు కొందరు స్వత్రులును కొన్ని సంఘములును గూడ నిమ్మజాతులపట్ల తమ సానుభూతిని తెలుపుచున్నను యీతవరకు వీరు గావించిన ప్రయత్నము లత్యల్పములు. ఇందుకు మేమెవ్వరినిగూడ నిందింపజాలము. ఇది యంతయు గూడ ఆశ్చర్య సహాయమేయని మేము గుర్రెగియున్నాము. ఏవిధమగు సంస్కరణమయినను లోపునందీయే బెట్టవలెనని గూడ మేము గుర్రెగియున్నాము. కాని యీ నీతులు మా విషయములో కార్యరూపమున బెట్టబడుట చాల కష్టతరముగానున్నది. అందుకు మేమెంతటి ప్రయత్నముల పలుపుచున్నను సాంఘికముగను మానసికముగను నైతికముగను గూడ మేము కాశ్యతదాస్యములో నుంచబడియుండుటచేత మాయందు తగినంత నైతికశక్తిగూడ యేర్పడకున్నది. అజ్ఞానాంధకారములో కీటకములవలె బ్రాకులాకుచున్నాము. నిజముగా బ్రిటీషు రాజ్యము వచ్చినతరువాతనే మాయొక్క నిజసానమును కొంతవరకు మేము గ్రహించగలిగితిమి. ఇట్టి దీవాపస్థంలో, మాయందట్టి సంస్కరణ మైనను అన్యుల సాయములేకుండ మాలోపునందీయే బుట్టుబ యెట్లు? మానవజాతిలో మేముగూడ భాగములమే యని గ్రహింపగలుగునట్లుగా ప్రభుత్వమే మాకు సాయపడి యున్నందున, మేల్కొంచిన మా యాత్మలచే కొరబడుచున్న సామాన్య మానవావసరములను దీర్చవలెనని మేము ప్రభుత్వమునే గోరుచున్నాము.

మా సంఘము

నిమ్మజాతుల మొత్తపు సంఖ్యయగు 6 కోట్లలో నుమారు 5 వ భాగము అరుంధతీయసంఘమునకు చెందియున్నది. వారిని బాధించుచున్న కష్టములన్నియు మమ్ముగూడ బాధించుచున్నవి. ఇదిగాక, మరికొన్నివిధములగు కష్టములు ప్రత్యేకముగా మా సంఘమును మాత్రమే బాధించుచున్నవి.

గ్రామపుస్తక భాండాగారము

మద్రాసు యూనివర్సిటీ లైబ్రరీయన్ గారగు

యస్. ఆర్. రంగనాథంవారివలన వ్రాయబడినది

గ్రామపుస్తక భాండాగారము యొక్క ఉద్దేశమును సాధనలన్నిటికన్నను బహుశః పుస్తక భాండాగారము ముఖ్యముగ నున్నది. వేరే సాధనములు ఏదైనా బహుజన సమాహారమునకు, విరివియైన ఉద్దేశమునకు ఉపయోగపడవు. అయినను ఇంతటి వైశాల్యమును కార్యములకు నిర్వహించుట కది సుఖోపపదమునని.

ప్రాథమిక పాఠశాలలు మొదలుకొని గొప్ప కళాశాలల వరకును స్వాతంత్ర్యమును, ఆభివృద్ధిని లోను బహుజన పుస్తక భాండాగారము పరిశ్రమించియున్నది. ఈ సాధనలను సేవయినవచ్చినవారికి కావలసిన విద్యను సాధించవచ్చును. దానికి విద్యార్థులను నుండి ఏర్పాటులుగాని, శిక్షగాని, పరీక్షలుగాని, నిధాంతమున ఆశ్రయముగాని, బాల్యముననుకూలముగాని లేదు.

బహుజన పుస్తక భాండాగారములలో గ్రామపుస్తక భాండాగారమును ప్రత్యేకముగ నెన్నవలసియున్నది. నగర భాండాగారపు చర్యలను, గ్రామ భాండాగారపు చర్యలను వరుసగా నెందరైనా తారతమ్యమున్నది. అది యశేకములగు సమస్యలకు తనంతటనే సాధించవలసియున్నది. గ్రామములలో జనులు పేద్రావులు చోట్లా వసియించుచుండుటవలన ఒక్కటిగ నున్నాడీ ఏకగ్రీవముగ ఆలోచించి పనులు చేయుటకు సాధ్యముకావచ్చును. కొంతమంది వారంభించుటకు గ్రామముల కన్నను పట్టణములే తగినట్లు ఏర్పడియున్నవి. అందువలన గ్రామములలో పర్యవసరములను కార్యములను నిర్వహించుటకును, బహుజనాభిప్రాయమును తెలియజేయుటకు ఒక నిర్వాహక సాధన ముండవలయుననుట గ్రామ సమస్యలలో నొక భాగముగ నున్నది. గ్రామపుస్తక భాండాగారాభివృద్ధియందు నెట్టి దీక్షలువలయుననీ సమస్య నిర్వాహక సాధనాభివృద్ధియొక్క ప్రారంభ ప్రయత్నమువలననే కొనసాగును. ఇటువంటి ప్రారంభ ప్రయత్నము గ్రామముననున్న చేయబడిన విషయాలగును.

మన దేశములో గ్రామపుస్తక భాండాగారము విరివియగు ఉద్దేశమును కలిగియున్నది. మదరాసు గ్రామమున కధికముగ అవకాశమున్నది. అతని యవకాశము సంవత్సరములో ఆరభాగమువలననున్నది. ఈ అవకాశములో సేవించేయుటకు గ్రామమునకు తోచుచున్నది. ఆర్యభివృద్ధియందు, ఆర్యభివృద్ధిగర్వమును, ఆర్యభివృద్ధి క్రమముగ నుపయోగపడవలయుననుట గొప్ప దుష్టతనమునకు కారణముగ నున్నది. గ్రామమున యర్యభివృద్ధి అవకాశమును బాల్యసంఘమువలన తీసివేయవలసి గ్రామమును చెడుచున్నవలన ప్రవేశించి, దుష్టతనములో జిక్కి పారవారిక నుభవించుటకు పోట్లాడుకొని రోజుగ నుభవించు వ్యవహారములలో పాల్గొనుట కాశక్తిగ, అవకాశమును వృధాపఱచుటకు దేశస్థానికములలో జొరబడుచున్నాడు.

ఇటువంటి దుర్భిప్రాయమునుండి గ్రామమున తప్పించుటకు గ్రామపుస్తక భాండాగారము ప్రయత్నించవలయును. ఇప్పుడే మన స యుక్తముగ పనులయవచ్చినది. ఏలనగా అవకాశములను మనము విద్య నేర్చుకొనవచ్చును. అటువంటి విద్యను నేర్చుకొనుటకు గ్రామపుస్తక భాండాగారము తోడ్పడుచున్నది. ఇటువంటి గ్రామపుస్తక భాండాగారములకు క్షేత్రంధికార్య మేమనగా గ్రామములకు పట్టణములకు పోలీసుల ఆటంకములేదు. గ్రామముల పట్టణములకు పోవుట కనేక కారణములున్నవి. ప్రథమము ద్రవ్యము ముఖ్యమైనది. ఈ విషయమే పుస్తక భాండాగారమును కొంతవరకే తోడ్పడవచ్చును. గ్రామములలో సధికరించుచున్న సామర్థ్యమును రక్షణ కారణముగ నున్నది. ద్రవ్యములేవన యశేకములు గ్రామము నుండి పోవుటచే గ్రామజీవనమున తీవ్రతనము, సంతోష త్యాసమును చెల్లించెదలెనని. పట్టణజీవనమున తీవ్రతనము సౌకర్యములను గ్రామమును పవలించుటకు గ్రామమును విడిచి పట్టణములకు పోవుట. అయితే దేశాభివృద్ధియందే గ్రామములకు గ్రామమును పవలించుట ఆటంకపడవలయును. అట్లాటంకపడవలెనన గ్రామములకు విద్యార్థిలవరకు, పర్యవసరము లోను కలహాలను కలిగించు కేర్పాటు చేయవలయును. పరభిప్రాయములను కొనసాగించుట గ్రామపుస్తక భాండాగారమే ముఖ్యకారణముగ నున్నది.

గ్రామపుస్తక భాండాగారము, పట్టణములలో వాసము చేయుట కర్హముగ నుండునని గడిగినవారికిని మాత్రమే సహజముననున్నదని గ్రహించుదు. అయితే గ్రామమున క్రమముగ ప్రోత్సాహమును అతని జీవితమును సంతోషపడచుట కెంతయు సాధ్యముగ నున్నది. ప్రారంభమున విద్యార్థివృద్ధికి తగిన ప్రయత్నముల నన్నిటిని చేయుటకు గ్రామములకు సంతోషించవచ్చును. ప్రస్తుతము బోధించబడుచున్న ఉద్యోగముల ననుసరించి తనయైన అటువంటి సంతోషమునకు కారణముగ నున్నది. ప్రస్తుతి విద్యవలన విద్యం పొందుటవలన, జీవనము నకు ప్రయోజనములకు పథములను నేర్చుకొనవలసిన రయతులు ను జేచుచున్నాడు. గ్రామములలో సత్యముగను, ఆరోగ్య

ముగను, తృప్తిగను గలవలయు కావుననే మహాముని తన లక్షణములవలన ప్రస్తుతవిద్యను నేర్చుకొనవలసిన కష్టపడుటకు శిక్షణలకు పాఠశాలలలో నున్నాగా పనులు చేయుట కాశక్తిగ ను ఆరోగ్యమును పో గొట్టుకొని, కష్టములకు పాలయించుటకును చూచుకొన్నాముగా! గ్రామపుస్తక భాండాగారములో మనోరంజక మైన పుస్తకములు మాత్రమే యుండినయెడల పాఠశాలవలె దీనికూడ వ్యవహరించుచున్నాము. ఇంగ్లాండులో నీవిధముగనే జరుగుచున్నది. చదువు కష్టమును తగ్గించ కనుపఱచిన కేంద్రీయమైన లైబ్రరీయన్ గారి విహారములకు సారాంశములను చదివిన సాధించవచ్చును.

“వ్యవసాయము తోటవని మొదలగు స్థానిక చేతిపనుల ను నూచించెడు పుస్తకములకు పట్టుదలతో నెదురుచూస్తారు. ఈ సంస్కృతము మేళవడవలసివలించుచున్నది తెలియజేసినను, పుస్తక భాండాగారమునకు పోటీజనులకు పయముగ పుస్తకమును మేము తెలుగుగ సంపాదించుచున్నాము. అటువంటి పుస్తకమును చదువుట కాసక్తికలిగిన చదువరికి యాపుస్తకము చదువుట కష్టమునైన ఒకటి రెండు వారములుండుకొని చదువవచ్చునని తెలిపి, వంపుచున్నాము. ఈవిధముగ వారు చదువుట కవకాశములేని యశేక పుస్తకముల సంపాదించుచున్నాము. ఒక్క నిద్రయును నట్టిపుస్తకము మిక్కిలి యాపయోగముగ నుండినయెడల ఆపుస్తకమును తీసికొనిన వారాపుస్తకము లేక పనులు జరుపుట కసాధ్యమై యుండుట వలన పుస్తకము ముల వచ్చుట దుర్భరమైనది. అతడు సేనంపిన పుస్తకమునకు పండ్లను భద్రపఱచి పంపుటకు పోకింగు మొదలగువానిని బాగుగ నేర్చుకొని గొప్పదనమునకు దారిననుట కేమాత్రము వలెయవులేదు. అందులకు మరేయొక మిత్రుని జేరొక చదువరికి కలిగించితిమి. వాయొక్క తోటవానను, రయతులను వారి మేలుకొలుపుట, కష్టములను గురించి మాత్రమే పుస్తకము లున్నవని తెలియజేయుటవలననే సేన సమస్యల నెప్పుడూ అయితే నిట్టి దుర్భిప్రాయమును పోట్లాడుననెడి మనదర్శనముగ నున్నది. ఆవిషయముకొలకే మనము ప్రయత్నించుచున్నాము. గ్రామపుస్తక భాండాగార స్థాపనలో ముఖ్యముగ గమనించవలసిన విషయ మింతకంటెయున్నది.

మన దేశములో ప్రాథమిక విద్యకొలుపును అనిశ్చయము తొలగించుటకు లక్షలకొలది రూపాయలు వెచ్చించబడుచున్నది. ప్రతిసంవత్సరమున లక్షలకొలది రూపాయలను ప్రాథమిక పాఠశాలలలో విద్య నేర్చుకొనుచున్నాడు.

రాజ్యపు సంవత్సరములలో నీ సమస్య లభికరించునని దృఢముగ నమ్ముచున్నాము. అట్లుకష్టపడి ద్రవ్యము వెచ్చించి సంపాదించిన విజేతము నుపయోగించుట కెందలుబాటర కవకాశము కలిగియున్నది. అట్లు వెచ్చించిన ద్రవ్యములో నూటికి అయిదవ (5%) భాగమైనను విజేతము నుపయోగపఱచు వ్యాపారముగ నుండుగాదా. బహుజనాభివృద్ధి యిలాకావారు కట్టడములకు ద్రవ్యము వెచ్చించునప్పుడు సాంసత్సరము తెలుపుకొలకు కొంత ద్రవ్యమును నిర్ణయించుచున్నాడు. అట్టి ద్రవ్యము ముఖ్యవశ్యక మైనది. బహుజన విద్యాభివృద్ధి వా యిలాకా వారు (Public Instruction) ను అధికముగ ఏర్పాటు చేయవలసినది యావశ్యకముకాదా.

ఒక భవనమును ఒక్కగ నుండుకొనియుండుట ఎంతయు ఖర్చు, విజేతము నుండుకొనుట అంతయుఖర్చుగ నుండవలయును. ఈసంవత్సరము ప్రాథమికవిద్యకొలుపు కోటి ముప్పది లక్షల రూపాయలు విధించబడియున్నది. ఈద్రవ్యములో గ్రామపుస్తక భాండాగారమునకు ఆటంకము రూపాయలు వెచ్చించనియెడల అధిక ద్రవ్యము వృధాయగునని మీరు తలచరా? ఏలనగా గ్రామపుస్తక భాండాగారములే క్రమేపాతనేక బాటర అనిశ్చయము తొలగించుచున్నది. గ్రామపుస్తక భాండాగారములకు ఆటంకము! యని చెప్పవచ్చును. దేశాభివృద్ధికి కోటి ముప్పది లక్షలను కాపాడుటకు ఈ ఆటంకముల వెచ్చించితిమి తీవ్రపఱచును.

ఈ విషయములో గ్రామపుస్తక భాండాగారములను బహుజనవిద్య బోధక యిలాకాలో మాత్రముగా రాజ్యాంగములో సేక యితర యిలాకాలలో సంబంధించబడియున్నది. ఇందుకు నిదర్శనముగ బహుజనాభివృద్ధి యిలాకాను గమనింతుము! అవిద్యార్థులను నివారించునట్టి సుసంవత్సరములో 47 లక్షల రూపాయలు వెచ్చించుచున్నది. జనుల మనఃపూర్వకము గు సహకారము లేనియెడల వ్యాధిని నివారించుట కేవిధముగ సద్దతియును నిర్వహించును. బాగుగ నిర్వహించబడి చక్కగ నిర్వాహముగ బహుజన పుస్తక భాండాగారము వలననే జనులకు విజేతమును బుచ్చిని కలిగించి అట్టి సహకారము నెదురుచూడవచ్చును గాని వేరేవిధములను సాధ్యము కానేరదు. బహుజనాభివృద్ధి మంత్రత్వములను అంగ్లేయుల సరాసరి వయస్సు అధికరించినట్లు ఇంగ్లాండులో బహుజన పుస్తక భాండాగార పద్ధతియు సధికరించుచునే యున్నది. దీనిని ముఖ్యముగ గమనించవలసియున్నది. బహుజనాభివృద్ధిమునకు 47 లక్షలు వెచ్చించి గ్రామపుస్తక భాండాగారములకు ఆటంకముల వెచ్చించుటకు వెనుదిరుగుట అనిగింజనగోరి గుమ్మడికాయను దారపొసిన

ట్లుగను గ్రామపుస్తక భాండాగారమును గ్రామముగ వెచ్చించిని ఒక్కరూపాయకు బహుజనాభివృద్ధియొక్క వెచ్చించిన ఒక్కరూపాయ లాభమునకు పదిరెట్లు అధికముగ లాభము కలుగుచున్నది.

రాజ్యాంగములోని వ్యవసాయ యిలాకాను గమనింతుము. గ్రామమున కీయిలాకాలో నుండునంత పట్టుదల నేతె యిలాకాలో నుండదు. దీనికి సాంసత్సర ఖర్చులు 89 లక్షలు. రయతులకు ప్రతిదిన వ్యవహార సంబంధముగ విషయములలో కొంత విధానములను (Research) కనిపెట్టుట కీయిలాకావారు కారణ భూతులగు నుండవలయును. గ్రామములచే ఆదర్శపఱచినయెడల ఆయిలాకావారిబుల్లెటినులను చరిత్రలును (Memoirs) వివరాలును (Specifications) నివ్వలయును. రీడింగు పట్టణములో నుండొక పుస్తక భాండాగారమున రయతులు మన కోయబట్టాను, పూసాపుస్తకములను మిక్కిలి పట్టుదలతో చదువుచుండుటకుమాడ వాకాశ్యముగ నుండెను. ఆపుస్తకములను మనరయతులు చదువుచున్నారా? లేనేలేదు. రయతులట్టి పుస్తకములను చదువుట కవకాశము కలిగించు పుస్తక భాండాగారము లేమిదే ముఖ్యకారణముగ నున్నది. అయితే రీడింగు పట్టణములో నట్టి పుస్తక భాండాగారమున్నది. మానవునుతగిన పుస్తకమును క్రమంబుగ వ్రతించుట యొకవిద్యగా భావించవలయును.

అటువంటి విద్యను బోధించుటకు పుస్తక భాండాగారము యుక్తమైనది. కొన్ని సంవత్సరములకు పూర్వముండిన ప్రచుర ఆఫీసువారి లన అటువంటి పుస్తకములను సాహస్యముగ గ్రామములకు పోస్తుములముగ బంపుచుండినందున ఇట్టి ముఖ్యోద్దేశము నివ్వలయును. ప్రచుర ఆఫీసువారివలన గ్రామముల కేవిధముగ లాభమును కలుగనందుల కిపారబాటకు పద్ధతియే కారణము.

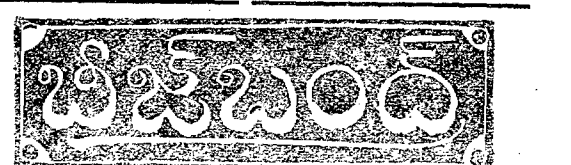
మన మిప్పుడు గ్రామములలో వ్యవసాయ ప్రదర్శనములందులను వినుచున్నాము. అది మిక్కిలియోగ్యమేగాని కావలసినంత యుండులేదు. ఆ ప్రదర్శనము క్షుమాత్రమే ఉత్సాహమును కలిగించుచున్నది. ఆ ప్రదర్శనములకు కలిగించుటవలన మెప్పుటకీ నుండునట్లును, గ్రామమునకు జ్ఞానమును, నిత్యావశ్యత కలిగించిన సేకాని వాటివిషయమే వెచ్చించిన ద్రవ్యము నివ్వలయును. ఇటువంటి కార్యములను జేయుటకు బాగుగ నిర్వహించిన పుస్తక భాండాగారములను సాధ్యముగ నుండునని జేరెట్టివిధానములను సాధ్యముకాదు.

సాంఘిక వ్యవహారముల నభివృద్ధి చేయవలయునని దా ప్రక్రియ మనుష్యులచే నిర్వహించు పుస్తక భాండాగారము లిట్టి ప్రదర్శనములను క్రమముగను, నిరంతరమును జరుపుట కవకాశము కలిగియున్నది. ఇటువంటి పుస్తక భాండాగారముల పహాయములనే వ్యవసాయపు యిలాకావారు జనుల కాశ్యర్యము కలిగించునట్లు పనులు చేయవచ్చును.

గ్రామమున విద్యాభివృద్ధికి కావలసిన పనులను గమనించినను గ్రామారోగ్యమును స్థాపించవలయునని గమనించినను, వ్యవసాయ సంబంధమైన జ్ఞానమును, బుద్ధిశీలత్వమును గమనించినను ప్రభుత్వమువారి యశేక యిలాకాల గొప్ప నెట్టమును” ప్రభుత్వమువారు తగ్గించుటకు గమనించినను—ఇవన్నియు మనల నొకటే సిద్ధాంతమునకు తీసికొనివచ్చుచున్నవి. అదేమనగా మన దేశములో వల అల్లికలవలె చేరియుండు గ్రామపుస్తక భాండాగారమును స్థాపించుట కేమాత్రము మన మాలస్యము చేయరాదనుటయే.

పశ్చిమదేశములోని కొన్ని పుస్తక భాండాగారములను పరిచయ పథములను విరివిగా నీక రాజ్యపు వ్యాసములలో వెలిపఱచుచును. మన దేశమున కనుగుణించు ఏర్పాటును కడపట విశేషముగా తెలుపబడును.

(మదరాసు వందాయతీ బుల్లి లేను)

బిజ్జే బంద్—నీలై పోయన విద్యమును గట్టిపరచు గాని విద్యయు స్థితి మగుచున్నయెడల తక్షణం నిలిపివేయును. మనలితనమును, సమర్థతయును తొలగించి యోవన మొనరింతును. ఎంతబలహీనుని కయ్యను రెండంగులలో పరమలక్షణము నిచ్చి సంసారమును జనుభవించునట్లు చేసే సంతాన వంతులగు జేయను. ఉత్తరములు రూపకముగా నుంచబడును. 20 మాత్రల సి|| 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు

ఆర్యవైద్యశ్రమం, 1159-1127 3, బైరాగిమఠం ఏధి, మదరాసు.

శివాజీ మహారాజు

లండను ప్రస్తుత వ్యాసము

మహారాష్ట్ర చరిత్రము పంక్తిగా మొదలగుచున్నది. భారతదేశములో నన్ని జాతుల చరిత్రలకంటెను వీరిచరిత్ర ఎక్కువ అభివృద్ధి కరమగు నున్నది. మూడువందల యేండ్లక్రిందట వీరు ఆసానుకులై యుండిరి. ఒకప్పుడు బీజపూరు నుల్లానుక్రిందను మరొకప్పుడు వారి క్రతువులగు మొగలు సక్రవర్తల పరిపాలన మందును వీరుండిరి. వీరి యాత్మత్తి అస్పష్టముగా నుండెను. హిందూమతమున ఉన్నత జాతులవారి గౌరవమును వీరుబడయ లేదు. పూర్వపు క్రాంతిమము నలన గలగు కీర్తయను వీరి కప్పటికిలేదు. వీరు నిరాడంబరులగు వ్యవసాయదారులు. ఆవులు గొట్టలు కాయవారిగ నుండిరి. ఒకకతాబ్ద మయినపిమ్మట ప్రాగ్భేదము దండలును వీరిపేరు సిందియుండెను. మొగలుచక్ర వర్తులకు వీరుప్రక్కలో బలైయుండిరి. ఇండియాలో మహావీరు లని ప్రసిద్ధిగాంచిరి. ఇట్టియాధికారము వీరుబడయుటకు కారణ ము మహాద్భుతమగు వారి నాయకత్వము శివాజీయొక్క కార్య దీక్షయే. ఆతనినిగ్రహము గతలేనివారమునాడు పూజనగరము నందు బహిరంగ పరుపబడెను. 17 వ శతాబ్దమున దైనను భార తదేశమున నీతనికంటె భయంకరులగువాడు లేడు. ఈ తని తండ్రిగారి మహమ్మదీయ క్రతువుల వారి బడకుండునీ శివాజీని తనతల్లి దాచుచుండెను. ఈతని మొదటి యనుచరులు వర్షిమకములయందు నివసించు వల్లబూరు వాండు. ఈతని మొదటి నైవేద్యము కొద్దిమందిగల మనుష్యుల మాకవలె నుం డెను. వారికి మంచి ఆయుధములు లేవు. కాని వీరికి తమనాయ కునియందు గల విశ్వాసము మెండుగా నుండెను. వీరి దైవ్యము నుకూడ కొనియాడదగినదే. శివాజీ మొదటిలో చాలావోట్ల వరాజకు దాయెను. కాని ఆకాలపునా రెవరును ఇట్టి పట్టుదల యును, ఇట్టి ఓపిషిని గలిగియుండలేదు. దీర్ఘినుండి యొకగంప లోనుండి తెప్పించు కొనుటయు, ఒకభిక్షకుని వేషమున తనరాష్ట్రమును జేరుటయు ఈతని అసాధారణచర్యలలో నొకటి. ఈతనిచరిత్ర బాల్యమునుండి ఆఖరువరకు నొక మహాద్భుతమగు కల్పితకథ వంటిది. కొండ యొకయిది జొరంగజేరు చక్రవర్తి వలన పిలువబడిన నీ పీఠము 30 ఏండ్లలో మొగలుల యాధికార మును గౌరవమునకూడ మాయమగునట్లు చేసెను. అతని కవిత్రాసామమును కొన్నికళంకము లున్నవి. కాని యీతని క్రతువులై న ను యుద్ధము నం దీ తని భూత ద్యయను, ఈ తని మతాభిలాషమును, యీతని దేశభక్తిని అంగీకరించిరి. భారతీయులలో నీత దింత్రపద్ధి పురుషుడగుటకు శాస్త్ర్యవడ నవసరములేదు. శివాజీ మర్యాద ననుసరించి యీతనినామమును రాజకీయరంగమునం దుపయో గించినకాలమునందు ఇస్లాము కొల్లాపురంపుమోరాజుగారు చెప్పి నరీతిని వివిధమతములను, వివిధజాతులవారు నీతనినామమును సగౌరవముగ జూచుచుండిరి. ఈతని విగ్రహమునకు 1921 లో పుణాది రాతినిజేసిన వేలయ్యవరాజుగారు, ఇండియా రాజప్రతి నిధిగారు కమేండర్ ఇన్ చీఫ్ గారును పూజాకు అప్పకు వంపిన సందేశమును ఆ విగ్రహమును బహిరంగపరచు సమయమందు సభవారియెదుట చదువబడినది. ఆ సందేశము లీ మహానాయకుని గౌరవమునకు తగినకానుకవలె నున్నది.

(లండను ప్రస్తుత)

శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణమ్.

శ్రుతివదాంధ్ర జీవాత్మర్య విశేషార్థ సమన్వితము. పండిత పామర స్త్రీజనయుల కర్మంతోపయుక్తముగా నున్నది. 48 వాల్మీకిలు పూర్తి కాలికోలైందు చేయబడి ఘెదరైలు చేతులపై చక్కని ప్రింటుచేయబడినది. యీ మహాగ్రంథము మా చందాదారులకు వాల్మీకి 1-కి రు 1-2-0 ల చొప్పున యిచ్చుచున్నాను.
రైబ్రరీలకు (పుస్తక భాండాగారములకు) 12 వాల్మీకిలు రు 6 లకు యిచ్చుచున్నాను. యీ నెల 20 వ తేదీ లోగా రు 6 లు అయిదురూపాయలు అధ్యాస్యకంపెన భాం డాగారములకు ఖర్చులు సేసేదీనించి 1, 2, 3, 4 భాగములు యిచ్చుదు మిత్రులపే తడుపరి 3 వాల్మీకిలు మిగతా రు 6 లకు వంతుచున్నాను.
మార్కెటమనింపు:—1 వ వాల్మీకిలో మిగతా రు 6 లు వరూలుచేసి 6 లగా యిటుదిరముగా వంతుచున్నాను. విభేయము, గోపేటి కృష్ణమూర్తి కర్క, కల్వల కన్నంకెట్టిపత్రం, ఎగ్నూరు, మదరాసు.

మైనూరు ప్రభుత్వ ప్రకటనము

ఈ నెల 6-వ తేదీని 'బొంబాయి క్రానికల్' అను వార్తా పత్రికలో 'ప్రజామిత్ర' అను వార్తాపత్రిక యొక్క మద్రబాల యమును అందుందు పరికరములపనితముగా మైనూరు ఇండ స్ట్రీసు కామెన్సుకాఖ డైరెక్టరుగారు వివానుగారి యుక్తతవు ప్రకారము విశేషరమకొనిరిని ప్రకటించబడిన వార్తయను 'వీర కేసరి'లోను తదితర పత్రికలలోను వివానుగారు స్వయముగా నాస్థలమునకు బోయి మద్రబాలయమును విశేషరమకొనిరిని ప్రచురింపబడిన వార్తయను అబద్ధములు, అని మైనూరు ప్రభు త్వప్రచురణశాఖాధికారిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

ఇండియను హైకోర్టుల బిల్లు

బొంబాయి పార్లమెంటు ఆక్షేపణనభ
బొంబాయి, జూలై 8:—పార్లమెంటునందు ప్రజేతపెట్ట బడిన ఇండియను హైకోర్టు బిల్లును ఆక్షేపించుటకై పారసభ జరుపబలయినది కొడుచు బొంబాయినందలి ప్రముఖులు పెరేపు గారికి రిక్వెజిషను వంతుకొనిరి. అందుపై పెరేపుగారు జూలై 16వ తేదీ పారసభ సమావేశపరచు అంగీకరించిరి. సర్ జోసెఫ్ కేగారు అధ్యక్షతవహించెదరు.

జవల్మరు చాపేకరు కేసు

మహాత్ముడు సాత్యమెనగవలసి యుండును
బొంబాయి, జూలై 8:—ప్రభుత్వోద్యోగమున వదలి పిచ్చును పుచ్చుకొనిన మొదటి తరగతి సబ్ మాజిస్ట్రేటు చాపే కరుగారు మరాఠీలో ఒక గ్రంథము వ్రాసిరి. ఈ పుస్తకమున బ్రాహ్మణేతర వర్ణపు కార్యదర్శియగు జవల్మరుగారికిని గాంధీ మహాత్మునకును గల తారతమ్యమును వివరించిరి. అందుపై జవల్మరుగారు చాపేకరుగారిపై మానసద్వైత కేసును దాఖలు చేయ ఉద్దేశించుచున్నారనియు ఈకేసునందు గాంధీమహా త్ముడు సాక్షిగ విచారింపబడెదననియు తెలియుచున్నది.
(ఆ. ప్రె.)

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 30/1928
అర్జిదారుడు:—భళ్ళం భోగరాజు, వీరరాజు కొమారుడు, వయస్సు 45 సం॥ రమలు, భద్రాజు కులం, మోదుకూరు కాపురం, వ్యవసాయ జీవనం.
రెస్పాన్ డెంట్లు:—తమ్మా వెంకటరెడ్డి, మరి కొందరు.
పైన తెలుపబడిన అర్జిదారుడు 1920 సం॥ రం 5 వ ఆ క్టులోని 19 (2) సెక్షను ననుసరించి తన్ను ఇన్ సార్వెంటుగా తీర్మానించబడినట్లు ప్రార్థించుచు ఈ కోర్టునందు ఒక అర్జీని దాఖల్ చేసుకొనియున్నాడు. సదరు అర్జి విచారణ నిమిత్తమై 2-8-28 తేదీకి వాయిదా వేయబడియున్నదని యందుమాట ముగా తెలియజేయబడినది.
సబార్డినేట్ జడ్జికోర్టు } సి. వరదరాజు పంతులు
చాపట్ల 8-7-28 } అడివనల్ సబార్డినేట్ జడ్జి

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 26/1928
పేటివనగడ్డు:—మహమ్మదు ఇస్మాయిల్ మరీయొకరు.
రెస్పాన్ డెంట్లు:—మన్నంగి శివారామరావు కే దయ్యగారి కొమార్డు, వయస్సు 35 సం॥ రమలు బ్రాహ్మణ కులం, మన్నంగి ఇశాంబాడు.
పైన తెలుపబడిన పేటివన్ దారుడు 1920 సం॥ రం 5 వ ఆక్టులోని 19 (2) సెక్షను ననుసరించి రెస్పాన్ డెంటును ఇన్ సార్వెంటుగా తీర్మానించ బడినట్లు ప్రార్థించుచు ఈ కోర్టునందు ఒక అర్జీని దాఖల్ చేసుకొని యున్నాడు. సదరు అర్జి విచారణ నిమిత్తమై 27-7-28 తేదీకి వాయిదా వేయబడిన దని యందుమాటముగా అందరికిని తెలియజేయబడినది.
సి. వరదరాజు పంతులు,
అడివనల్ సబార్డినేట్ జడ్జి.

శాసనసభల కాలము

సత్యమూర్తిగారి యభిప్రాయము
మదరాసు శాసనసభ కాలమును ప్రభుత్వమువారు పొ దిగింపదలచు చున్నారను వార్త నీజమైనచో ఇండియా చట్టము ప్రకారము అట్లానరించుట కేవలము వారి యభికారమునకు మోపము గలిగించుటయే యగును. ఇట్టి కృత్యము మనోనిశ్చయ ము లేని శాసనసభ్యుల సహాయమున సైమను సంఘమునకు గ లంగ జేయుటకు ఎడవంటిది. ఒక శాసనసభయొక్క కాలమును నిర్ణీతకాలముకంటె హెచ్చించుట అసాధారణ పరిస్థితులు గలి గినసేగాని అట్లు చేయకూడదు. అట్టివిని నివృద్ధు చేయవలె లే దు. జనరలు ఎలెక్ షను అంటే భయపడు సభ్యులు కొందరు గలరు. అట్టివారి సహాయమును సైమను సప్తకమునకు గలంగజే యుట కీయెత్తును ప్రభుత్వమువారే తిరని లోచుచున్నది. అదియె నుగాక ఇప్పటి శాసనసభలో ప్రజాశ్రుతినిధులలో నెక్కువ మంది సైమను సభు బహిష్కరణోద్యమమై యుండ నీ సం ఘమువారి నివేదిక మందు సంవత్సరమున పార్లమెంటువారిచే చట్టము గావించబడుననమిషమైన శాసనసభయొక్క కాలమును పొడిగించుట రాజనీతి కాదు. బార్లు గోవనుగారి ప్రభుత్వము నిలకడలేక ఏ విధముననైన సైమను సంఘమునకు సహాయ మును కలంగజేయుటకు ప్రయత్నించు చుండురని గత మూడు నాలగు మాసముల అనుభవము స్పష్టము చెప్పుచున్నది. కాని ఇటువంటి నీతిబాహ్యముగు కార్యమును చేయకూడదని ప్రజాభి ప్రాయమును వ్యక్తపరచునైనది.

WANTED.

An L. M. P. for the Rural Dispensary, Ravinuthala. Ongole Taluk Board for a period of 2 years. The institution has been working for the last 3 years. Pay Rs. 45/- per mensem. Applications should reach the undersigned on or before 15-7-28 without fail.
Ongole Taluk Board. Sd/- V. SREERAMULU NAIDU
Dated 4-7-28 President 4937

ANDHRA TUTORIAL HOME.

Coaches private candidates for Part I Inter and B. A. Provides Residential accomodation. September Session just commenced, Expert instruction by well known and experienced Lecturers of the Vizianagaram College; Vernacular Composition and written work Special features. Fee Inter 20/- B. A. 25/- for the session. Room Rent extra. Apply to "DIRECTOR" Andhra Tutorial Home, (Near Maharajah's College) Vizianagaram.

THE INTERMEDIATE GUIDE

by M. SRI RAMAMURTI, M.A. (To be published in 6 volumes Price Rs. 3/-)
Extremely useful to students appearing for the Intermediate Examination, March 1929, of the Andhra University. Contains exhaustive Essays and annotations on all English Texts. Those who register orders before 15th July will get the whole series for only Rs. 2-8-0 Apply to M. Sreeramamurti, M.A., M. R. College, Vizianagaram. 4907

బెజవాడలోయున్న నూజివీడు

డి॥ మునసబు కోర్టులో
O. S. 381/1927
వాదులు:—అర్జి తాత శర్మ, 2. కిలారిరామస్వామి.
ప్రతివాదులు:—1. భండార చంద్రశేఖరరావు, 2. యీ వెంకటేశ్వరరావు, 3 యీ రాజేశ్వరరావు.
యీ నెంబరులో 2, 8 ప్రతివాదులకు దావా నోటీ సులు ఎన్ని పర్యాయములు చేయించుచున్నను పుచ్చుకో నం దున సబ్ జిల్లామేజ్ సర్జిసు బ్యారా సర్జుచేయించుటకు ఆర్డరు దయచేయించునూ ది 28-7-1928 తారీఖుకు శ్రీ కోర్టు వారు వాయిదా దయచేయించి యున్నాడు. గాన ఆక్షేపణ లున్నయవల వాయిదాకోజా 10 ఖంటలకు శ్రీకోర్టువారిపేరుట మాత్రై 2, 8 ప్రతివాదులు తెలుపున కొడుచున్నాము.
బెజవాడ, 4933 గడ్డమణుగు వీరరాఘవరావు,
7-7-1928, వాదలులకర్త వకీలు.

మత్స్యశాఖా విచారణ సంఘము

శాఖా విచారణ

చెన్న ప్రయందు సమావేశమగుట

మత్స్యశాఖా డైరెక్టరు సాక్ష్యము

చెన్న ప్రయందు మత్స్య విచారణ సంఘముచేత జరిగినది. పి. కె. వి. రెడ్డి నాయకుడుగారి ఆధ్వర్యమున సమావేశమై మత్స్యశాఖా డైరెక్టరు డాక్టరు నందరాజుగారి సాక్ష్యమును గైకొనిరి. విచారణ సంఘ సభ్యులలో శ్రీమంతులు ఆర్. సి. నాయుడు, ఖాల్ బి. అబ్దుల్ రహమాన్, పి. వి. మాణిక్యశాస్త్రి, థాంపో (అభివృద్ధిశాఖా కార్యదర్శిగా నుండినవారు) గార్లు నేడు హాజరైరి.

మత్స్యశాఖా డైరెక్టరుగారి సాక్ష్యము

మత్స్యశాఖా డైరెక్టరు డాక్టరు, నందరాజుగారి ప్రధమమున విచారణపరిచిరి.

మత్స్యశాఖాయందు తాము 1915 సం.న ఉద్యోగిగ ప్రవేశించియున్నందున అంతర్గతము చెన్న ప్రయందు మత్స్యశాఖాయందు సహాయపాఠ్యములుగ నుండియున్నందున, ఎమ్. ఏ. పరిశ్రమయందు ఉన్నతస్థాయినియు, పి. కె. వి. రెడ్డి 1921 వ సం. న పాశ్చాత్య దేశములందు మత్స్యశాఖాయందు పరిశోధనలను, బోధనలనుగావించు ఏకైకవిద్యార్థిసంస్థయగు లివర్ పూలుకల వరకు ప్రవేశించి, అచట ఈశాఖాయందు విద్యనుపూర్తి చేసివీరిన ఆవిశ్వకల్యాణమునందే డాక్టరు పట్టమును బడచితిమనియు, బస్సు, రైల్వేయను, డెన్ మార్కు, మొదలగు వివిధ దేశములందీనున్న పరిశ్రమల కన్యకులను సంచారముగా వింటిమనియు, జర్మనీయందు మత్స్యశాఖా పరిశోధనకు లభికముగ లేకుండుననుకూలముగ పరిశ్రమలను లభింపజేయునందున, పి. కె. వి. రెడ్డి తాముగారి కుమారులను ఈ పరిశ్రమలనుగూర్చి అవధముల తెలిసికొనుటకు ఆమెకల దేశమునకు మాత్రమిగి యుండలేదు. ఆ దేశముననున్న ద్వితీయ వేదలయన్నాము అనిరి

పరిశ్రమోద్యోగములు-సముద్రమందలిచేపలు

సముద్రమందు పట్టెడి చేపలయందు గా 20 సంవత్సరములలో గమనంబడిన అభివృద్ధి ఏమియు జగియుండలేదు. సముద్రమందు పట్టెడి చేపలన్నిట ఎంతెంత లభించుచున్నవో తెలిసికొనుటకు తగిన లెక్కలు లేనివియు, కచ్చిను సముద్రతీరమందు రెండుసంవత్సరముల క్రిందటినుంచి ఈ లెక్కలు కొంత వరకు తయారైనవియుండెను. కాని తూర్పుతీరమందెట్టి లెక్కలుండదులేదు. సామాన్యముగ ప్రతిదేశమునకును ఈ శాఖ యొక్క ఉద్దేశము తెలియక ఈ దేశమునందు ఈశాఖయొక్క ఉద్దేశములును అట్టివే. ఆహారమును సరఫరాచేయుటయందు దీనిని పరిశ్రమగ అభివృద్ధి చేసి చేపలపట్టువారికి పారిశ్రామికముగ జీవనమును కలుగజేయుటయందు మొదలైనవి ప్రధానోద్దేశములు. మత్స్యశాఖా సభివృద్ధిచేయుటయందు దీనివరకును ఈ శాఖవారు తలపెట్టిన ప్రయత్నములు సఫలముగాలేదు. ఈ శాఖవారు ప్రయత్నించుచున్న ప్రకటన పత్రికలు కరపత్రికలు మొదలైనవి సామాన్యముగ చేపల పారిశ్రామికము విద్యాభివృద్ధిగలగుదులనుబట్టి వారికెక్కడవయోగకరములగు నుండుటలేదు. భూమిపై లభించుచేపల (అనగా నదులు తటాకములు బావులు మొదలగువాని యందు పట్టుబడిడి చేపలు) పరిశ్రమ జడయై కొంత శాస్త్ర పరిశోధనలు కొంతవరకు గావించబడినవి. కాని సముద్రపు చేపల యందెట్టి పరిశోధనలు గావించబడలేదు.

శాఖోద్దేశములు సఫలములుగాలేదు

ఇంతవరకును ఈ మత్స్య శాఖోద్దేశములు సఫలములుగాలేదు.

ప్రశ్న:-ఇందులకు కారణమువెవ్వయో చెప్పగలరా?

సాక్షి:-చెక్క కారణములు గలవు. ఈ పరిశ్రమయందు విద్యానుభవముగల నిపుణులు చాలినంతయందీ లేరు. ఈ శాఖ కొనగబడిన ధనము చాలియుండలేదు. ఈ పరిశ్రమయందు విద్యానుభవముగల ప్రవీణులు శాఖాపరిపాలనా విషయములందు నిమగ్నులై పారిశ్రామిక శాస్త్రపరిశోధనల గావించుటకు సమయము గాని ఆవకాశముగాని లేనివారై యున్నారు. అందుచే మహాకష్టమును పరిశోధకసభ్యులనుండి విడదీయవలెన.

మత్స్యశాఖా సమస్యలని లాభములు

ఇతర విషయాలను ఆహారపదార్థములకంటె మత్స్య శాఖను చాలా చాకగ నుండును.

ప్రశ్న:-సరసమైన నెలలకు మంచిచేపల యాహారమును సరఫరాచేయుటవలన దేశమునందలి ప్రజలయొక్క ఆరోగ్యమునుభివృద్ధి చేయబడునని మీరు తలంచెదరా?

సాక్షి:-అవును. మత్స్యముగ వరియన్నమును తినెడి ప్రజలకు చాలా లాభకరముగ నుండగలదు. చేపలు మాంసముకంటెను ధరసరసము.

ప్రశ్న:-మత్స్యశాఖా సరఫరా చేయుటవలన కాటకబాధ తగ్గునా?

సాక్షి:-అవును కాటకనివారణమునకు, కాటక బాధలకు సహాయమును ఎంతయోధనమును వెచ్చింపబడుచున్నది. ఏసంవత్సరముగాని వర్షములు సకాలముందు లేనివో భూములు ఫలించకుండునుగాని అట్టి అవాస్తవ్యవలన సముద్రపుచేపలపరిశ్రమకెట్టి నష్టమునకులగునోదు. అందుచే సర్వాభావములన కలిగిడి కాటక బాధ నీవీశ్రమచాలవరకు తగ్గింపగలదు. మరియును చేపల ఎంతవలన కంటలు చక్కగ ఫలించుటచేసి వ్యవసాయదారుల కెక్కుడు ఉపయోగకరము.

"చేపలపట్టుసాధనములు"

చేపలపట్టు సాధనము లింతవరకును కార్యసాధ్యమును గావలెను కడచిన 21 సంవత్సరములనుండి యీ మత్స్య శాఖవారు చేపలపట్టు సాధనముల నభివృద్ధిచేయు ప్రయత్నించుచున్నను చేపలపట్టు సాధన విద్యాభ్యుదయముగావలెనను, నూతనాభివృద్ధియును, నూతన విధానములను వారు స్వీకరింప సంసిద్ధులుగ లేనందునను ఈ యభివృద్ధి జరుగలేదు.

చేపలను విరివిగ అమ్మకము చేయుటయందును, మంచి గడ్డనేసి చేపలను సముద్రమునందీ మార్కెటులకు మోటారు బండ్లపై గొనివచ్చుట మొదలగు విషయములందు ప్రభుత్వము వారు బాధ్యత వహించి ఉపయోగము తామే నిర్వహించుటలేదు. ప్రభుత్వము వారిందులకు బూతుకొని మంచి ప్రజలకు మార్గమును జూపెట్టని యితరవర్తకు లెవ్వరుగాని యందులకు బూతుకొనెవరని చెప్పజాలము. గుంటూరు, గోదావరిజిల్లా లందు కొంత మూత్రము శాసనముపై ఈ మంచుగడ్డనేసి చేపలను మార్కెటులకు గొనివచ్చు పద్ధతిని ప్రారంభించిరి. ఈ విధానము ఆర్థికముగ లాభకరముగ నుండునీగాని నష్టము కలుగునని భీతి జేంద పనిచిదు.

రైలుమార్గమున సముద్రతీరములనుంచి చేపలు ఎగుమతి చేయబడుట ప్రస్తుతము కొన్ని తావుల గలదు. రైలుసేకంపెనీ వారిందుకు కొంతభార్యములు గావించియు యున్నారు.

గోదావరిజిల్లా సాక్ష్యము

గోదావరిజిల్లా, అమలాపురం తాలూకా కొవ్వరిగిరిగారు వాడలరేవు గ్రామములు, శ్రీ సత్యశాసన, తత్సంతానములు శ్రీ సంతకలర్మింగార్లు వీరిప సాక్ష్యమునుసంగిరి. కవిజి అధ్యక్షులు ఆర్. కె. వి. రెడ్డి నాయకుడుగారికిన ప్రశ్నలకు సాక్షు లీక్రిందవిధముగ సాక్ష్యమునుసంగిరి. వాడలరేవు, కామేశ్వరం, రాసాతపు, రెప్పలపల్లి మొదలగు గ్రామములను గోదావరిజిల్లాలో సముద్రతీరముననున్నవి. ఈ గ్రామములందు నివసించు ప్రజలందరును పట్టెచారు. ఈ గ్రామములందు సుమారు నాలుగు వేల జనాభాగలదు. వాడలరేవునందు చేపలపట్టువారి యెట్లు 400లు కలవు. ఈ నాలుగువందలయొడ్డుకుగాను 80 పడవలు మాత్రమే ఉన్నవి. ప్రజలయొక్క పేదరికమువలన రియండ్లకొక పడవకంటె అధికముగ తేనివారై యున్నారు. ఈ పడవలందు దొక్కొకదానిలో ఎట్లు ఈ చేపలు పట్టు వారు వెల్లెన. సముద్రమునైన 2 మైళ్లదూరమువరకు ఈ పడవలలో వెల్లెనరు. అంతకు మించి కట్టలకు తీసిన చేపలులేవు.

సముద్రమందు 2 మైళ్లదూరము వెల్లెన అచ్చట 20 లేక 80 గజముల లోతుండును. పడవవారు సాయంత్రము 8 గంటలకు పడవలలో బయలుదేరి మరుసటి ఉదయము 7 గంటలకు తిరిగి యొడ్డుకు చేరెదరు. తీరమువద్దనే కొనుగోలుదార్లు వర్తకులుండురు. తెచ్చినచేపలకు మొత్తముగ వేలమునేసి అచ్చటనే అమ్మివేసెదరు. సాధారణముగ ఒక్కొక పడవకు రియాపాయలనుంచి రూ. 15 ల వరకు ధేరము వచ్చును. చేపల పట్టుచు సముద్రపు దరినే సుమారు 50 మైళ్లవరకు వెళ్లుచుండురు. వాడల రేవువద్ద బయలుదేరిన అంతర్వేది, బండరు, నిజాము పట్టణములకుగూడ వెళ్లుచుండురు. ఎచ్చట పట్టినచేప లచ్చటనే మార్గమునదే అమ్మకొనుచుండురు. పడవలవారు తమ భోజనాధికములా పడవలలోనే గావించుకొనుచుండురు. చేపలపట్టువారుగాక మిగిలినవారు యితరవిధముల జీవనమును గడపుకొందురు. దారిద్ర్యమువలన పడవలు లేకపోవుటచే వీరి పరిశ్రమయందు ప్రవేశించుటకు కలుగుండులేదు. పడవలే యుండిన వీరికి జీవనోపాధికలుగనును. ఎందరైనను యీ పరిశ్రమయందు జీవనము కలుగజేసికొనుట కనివారము కలదు.

"ఫివరీల శాఖ యొక్కటి ఉన్నదా"

ప్రశ్న:-ప్రభుత్వమువారు నెలకొల్పిన ఫివరీల శాఖవారు (మత్స్యశాఖ) మీకేమైన సహాయమును గావించిరా?

సాక్షి:-ఫివరీల శాఖయనునది యొక్కటి ఉన్నదని మేము వింతవరకు ఎరుగము. (నవ్వు) ఈ ప్రభుత్వశాఖవారేమైన సహాయము చేసినచో ప్రస్తుతము కడుపునొండుగ తిండిలేని పేదవారి కనేకులకు అన్నము లభింపగలదు.

ప్రశ్న:-ఏవిధమైన సహాయమును మీరు కోరెదరు?

సాక్షి:-పడవలకు కట్టుకొనుటకును, నెలలకు శ్రాత్రిధానముగ తయారు చేసికొనుటకును ఆర్థిక సహాయము, చేపలు పట్టుటయందు నూతన మార్గములు నేర్పుట ప్రభుత్వమువారు చేయదగిన పనులు.

ప్రశ్న:-మీ వైపున చేపలకు ఉప్పుపెట్టె ప్రభుత్వము వారి ఫ్యాక్టరీ ఏదైన ఉన్నదా?

సాక్షి:-లేదు.

ప్రశ్న:-ఉప్పుకొనునలెవైన సమీపమున ఉన్నదా?

సాక్షి:-ఉన్నది; కాని ఉప్పుపెట్టుటకు ఉప్పుచేపను శాస్త్రీయ పద్ధతులతో తయారు చేయుటకు ప్రభుత్వమువారి సౌధమును సహాయమును గావించియుండలేదు.

ప్రశ్న:-ఉప్పుచేపలనుమీరు తయారుచేసెదరా?

సాక్షి:-తయారు చేసెదము.

ప్రశ్న:-మీరు బజారులో కొనెడి ఉప్పుకంటెను సర్కారువారు మీకిందులకుగాను సరఫరాచేయు ఉప్పు నాలుగు వంతులు చాకగనుండును. అందువలన మీరు లాభముకలుగున గదా? -అవును.

సాక్షులు యొకను యొకను చెప్పిరి:-సంవత్సరములో నాలుగు మాసములుమాత్రమే యీ వ్యాపారము సాగుచున్నది. కాని యీ నాలుగు మాసముల పరిధియందు సంవత్సరమున కంతయు జీవనము గడచుటకు చాలదు. తగిన కృషియుండి సంవత్సరము పొడవునను యీవృత్తిని సాగిన అవకాశము ఉండగలదు. మావైపున సార చేపల మార్కెటు ఎక్కడగ దొరుకును. సారచేపలకు ఉప్పుపెట్టె లేనవాడ కెనునలెచేయును. అచ్చటచ్చట నే వర్తకులు ఉప్పుపెట్టిన చేపలనుకొని ఆప్రాంతములందే అమ్మకొనుచుండురు. జూలై నెలను మధ్యమునదీ సెప్టెంబరు మాసమువరకు రొయ్యలు పట్టుచుండురు. గోదావరిలో నీరు పూర్తిగాయిండెడి దినములందు దినమునకు రు. 4 లు మొదలు రు. 10 లు వరకు లభించును.

"ప్రభుత్వమువారు చేయదగిన సాయము"

ప్రశ్న:-ప్రభుత్వమువారు మీ కేమేసహాయమును చేయవలెన?

సాక్షి:-పడవలకు నిర్మించుకొనుట, నెలలకు అభివృద్ధి చేసికొనుటకు ధనసహాయమును, చేపలనిర్వహణ నిర్మించుటయున్ను; ఉప్పుకు చాకధరలకు సరఫరా చేయుటయు, మత్స్యముగ చేయవలసిన పనులు.

ప్రశ్న:-పరిపక్వ సంఘములను నెలకొల్పి రుణము లిచ్చే యెడల మీరు వానిని తీర్చుకొనగలరా?

సాక్షి:-తీర్చుకొనగలము.

పూర్వసంపద

ప్రశ్న:-మీ పూర్వీకుల తల్లిదండ్రుల నుండినారా?

సాక్షి:-పూర్వము మా గ్రామముల వారు ఓడల వర్తకము ఉండినందున విక్రీలి ధనవంతులై యుండెడివారు. 80 సం.లకు పూర్వము ఈ ఓడలవర్తకము బాగుగా సాగుచుండెడిది. ఓడలపై వ్యాపారముచేసి తెచ్చినధనమును తల్లలతోను, గంపలతోను యొడ్డుకు పట్టిం చెడి వారనియు, ఓడలవద్ద వోవెల్లతో రూపాయలు దానముచేసివారనియు, మా పూర్వీకులను గూర్చి చెప్పుకొనెడివారు. ఓడలవర్తకము పోవుటతోడనే ఆట్టి సంపదయందు దంతము నెలించిది. ఆ సంపద తరిపోయినందుననే నేటికి చేపలవ్యాపారమునకు దిగవలసి వచ్చెను.

"ఆర్థిక నితిగతులు"

పిన్నులు సభ్యులలో కొకరు శ్రీ ఆర్. యస్. నాయకుడుగారు అడిగిన ప్రశ్నలకు సాక్షు లిట్లు సమాధానముసంగిరి. చేపలపట్టు పడవ రు. 80 లేక రు. 150 లు నెలకల్గిన యుండును. ఈ పడవలు పడిసంవత్సరములవరకు పనిచేయును. నలుగురు మనుజులు వంటచేసికొనుటకు పనికిగలిగి యుండును. సాధారణమైన పడవలు ఒక కిలో రు. 80 లు నెలకు పురుల బరువు గలిగి యుండును. ఘనముగ నిర్మించిన రిట్లులుండును. సామాన్యముగ ఒకసంవత్సరములు చేతితోనుండిన విగత రు. 200 లు అప్పులేసి పడవ

అత్యద్భుతము! ఆశ్చర్యము!! ఆమోఘము!!!

ఇదివర కెన్నడు ఈదిగువ తెలుపబడినట్టి బహుమతి సామానులు మీరు కని, విని యుండరు. అప్పుడే సగముభాగము విక్రయమైనది. ఆలశ్యముచేసిన ఆశాభంగమగును. ప్రస్తుతము కొనలేనివారు సహితము ఒకడసా చూచి ఆనందింపుడు. గాన ప్రతియొక్కరు ఒకడసా మా ప్రదర్శనశాలకు రా గోరెదము.

బహుమతి నివ్వఁగల బంగారు గడియారములు, సెల్సులాయిడ్ బ్రష్లు, దువ్వెనలు, అద్దములు, కట్టలు, వెండి ఫోటో ఫ్రేములు, నవీనకళలు చూడఁ జీ, కాఫీ సెట్లు మున్నగు మేలైన వస్తువులు వరసముగా విక్రయించబడుచున్నది.

తండ్రివిలాసము
"ఉమ్మడియారా" } ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
తెలిపానం నెం 2802. } నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

నేర్పాటుశేసుకొందురు. నూటికి 1-9-0లు, రూ.2-0-0లచొప్పున వడ్డీకి అప్పకొనుదురు. వరసపంపుముల నేర్పాటుచేసే తక్కువ వడ్డీలకు రుణములొసంగిన సెల్సులాయిడ్ సర్కిలుకొనగలము. మొదట మావైపున నొక వరసపంపుమును స్థాపించిరి. కాని దీర్ఘ కాలపురుషులు లాభంగపంపును, పేదవారగు ప్రజలగుణములు నిర్దితకాలములో తీర్చలేనందున ఆ పంపుము ఎత్తివేయబడెను.

చేప ఎరువు

ఎండిపోయినట్టి తేనె మట్టి పోయిన చేపలను గోదావరి నదిలో పారవైచెదను. వానిని పొలములకు ఎరువుగ ఉపయోగించు విధానము మాకు తెలియదు. కొనువాడను లేదు. కట్టిన చేపలు వాసన దుర్భరముగ ఉండును గావున వానిని నదిలో పారవైచెదము. ఈ పద్ధతి కొనుగోలు అమ్మకములను నిర్వహించుట కేదైన నొక పంపుము నేర్పాటుచేసిన చాలా లాభి కరముగ నుండగలదు. చేపలుచట్టు వృత్తిలో నుండువారికి పూటకాపులా తిండితప్ప వేరు ధన సంపద లేవియులేవు.

ప్ర: ఇతరతేజములందు చేపల నెట్లు పట్టెదకో, వాని నేయేధముల ఉపయోగించి న్యాయము నభివృద్ధిగావించుకో ఆ నూతనమార్గముల మీకు బోధించిన నేర్పుకొందురా?

సా: తప్పక నేర్పుకొనెదము.

ప్ర: పట్టిన చేపలను కొంతకాలమువరకు చెడకుండ నుంచెడి పద్ధతులు బోధించిన అట్లు జేసెదరా?

సా: నిరభ్యంతరముగ.

ప్ర: మంచుగడ్డ చేపలవేసే, మోటారు లారీలలో వేసి పంపుట ఏర్పాటు జేసినచో మీకు లాభము కలుగునా?

సా: లాభము కలుగును. ఏవనిగా ప్రస్తుతము చేప అమ్మకొనవారు కూలికి అమ్మకొనుచున్నారు. ఈ పాకర్లము వలన లాభము రాగలదు.

మావాడలచేపు గ్రామములో ఉన్న 400 ల యిండ్లు వ్యంత యిండ్లే. వీటిలో ఎవరికినాని యిండ్ల స్థలములతప్ప వేరు భూములులేవు. చేపలు పట్టెకొలము ముగిసినపిదప మిగతకాలములో వ్యవసాయపు కూలిపనుల శేసుకొనుచుండును. వీరికి కొద్ది కొద్దిగ భూములు ఉంటే రెండుపనులు చేసుకొనుటకు చాల సౌకర్యముగా ఉండును. రెండు పనులకు వరసపంపు ఆటంకము ఉండదు. యీ కులవృత్తినిమాని యింకేదైన లాభితరమైనవృత్తి ని గైకొనుట కు మాకు నేర్చిన మేము చేయ సంసిద్ధులము. మేము వదిలివేసిన నీ చూపు ర్వ పు ఓడల వ్యాపారము గావించుకొనుటకు అధికసహాయమును, ఓడలేవులు నిర్మింపబడిన నిరభ్యంతరముగ ఓడల వ్యాపారమును: పునరుద్ధరింపగలిగెదము" అని పలికిరి.

పేదప విచారణసంఘమువారు ఫలాహారములకు లేచిరి. ఫలాహారసంతరము దాట్లకు బి, యస్. మల్లయ్యగారు విచారించబడెదరు.

కలకత్తా రైలు ప్రమాదము

ఉదకమండలం, జూలై 9:—బి. రామారావుగారిని వి. పొందురంగ రావుగారిసోదా కన్యకలొకరిని తాత్కాలికముగ నియమించిరి.

కలకత్తా రైలు ప్రమాదము

18 చనిపోయిరి 8 గాయపడుట

కలకత్తాచేరువను రైలుప్రమాదమునందు 18 గురు వెంటనే చనిపోయిరి. 8 గురికి తీవ్రముగ గాయములు తగిలినవి. 24 గురి స్వల్పగాయములతోలిగినవి, యూరోపియను డ్రైవరుకూడ చనిపోయెను.

(ఆ. ప్రె.)

సింధు రాజకీయసభ

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షోపన్యాసము

కరాచి, జూలై 7:—బాద్షాల్లి ప్రజలకు ఘోరముగ అత్యాచారముజరుగుచున్నది. ఇప్పుడోలేని సందర్భమున పన్నులధి కముచేసిరి. నిమ్మకూతముగ విచారించి తెలిసికొన ప్రజలు కోరినపుడు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వమువారి సర్వాధికారములను ప్రతేకవ్యక్తుల వరమొనర్చునపు డిక ప్రభుత్వమొక్కడే స్వతంత్ర విచారణసంఘమును ప్రభుత్వమువారి నియమింపవలెను వారికేపాక్షమున ప్రభుత్వమువారి ఆదరణకు దేవతలు అని సింధురాష్ట్ర రాజకీయసభాధ్యక్షసంఘాధ్యక్షుల లకు సర్ మామూదు బలావగాహన స్వాగతోపన్యాసమునందు నుడిచిరి. సింధురాష్ట్రమును బొంబాయి రాష్ట్రమునుండి విభజించుటకు అనుమతిముగ చెల్లిరి. మంత్రుల తీర్మానమును కోత ప్రతిపాదించగ కాసనపథలో మహమ్మదీయులు ప్రభుత్వపక్షమై ఓడించినందుకు నిరశించిరి. హిందువులు మహమ్మదీయులు కలసి జాతీయపక్షమునందుచేరి సమిష్టినియోజకవర్గములను కిందు విభజనమున కంగీకరింపగోరిరి. సైమును సంఘమును అన్ని పక్షములవారు బహిష్కరించుచున్నందుకు సంతసిందిరి. మనముకోరిన సైనికాధికారము పరిపాలనాధికారము నొసంగక మనల కట్టిబిగించు గొలుసులబల సుధికముజేయుటకు సైమును కమిషను వారి నంపిరి. సింధును మామూదీయులంపిన సాత్వ్యవక్రము నిరసకముని చెలిపిరి.

బాద్షాల్లి సానుభూతిరీత్యానము

కరాచి, జూలై 9:—సింధుమహమ్మదీయ రాజకీయ సభ నిన్న ఆగ్రాక్రిక ముగిసెను. బాద్షాల్లి సత్కారహోద్యము ను యెడల సంపూర్ణ సానుభూతి చెల్పుచు, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి చర్యను ఖండించుచు మీరు మహమ్మదు బజారు ఎం. ఎల్. సి. గారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము అంగీకరించబడెను. మొత్తము 6 తీర్మానము లంగీకరించబడినవి. ఈ మధ్య జరిగిన సింధు హిందూమహమ్మదీయ ఒడంబడికను సభవారామోదించిరి.

సింధువిభజనకు హిందువులు ప్రతికూలముగనుండుట జాతీయతకు వ్యతిరేకము నవ్వదాయకముని నిరసించిరి.

సింధు లాండు అలియనేషనుబిల్లును సభవారు బహరచిరి. ఈబిల్లునుగూర్చి చర్చించి రిపోజ్తేయుటకు ఉపసంఘమును నియమించిరి.

సైమును బహిష్కారము

నిన్న రాత్రి అంగీకరింపబడిన సైమును కమిషను బహిష్కార తీర్మానము ప్రస్తుతమున్నరీతి భారతీయులు లేని సైమును కమిషను అంగీకరింప దగ్గది కాదు. రాండుపేటలు సమావేశమే యుండవలెనని. సింధుమహమ్మదీయ తీర్మానమును బహిష్కరించవలెను అని గలను. (ప్రీ ప్రెసు)

సిల్వా, జూలై 7:—భారత కాసనపథ ఆర్థిక సాయ సంఘ సమావేశము ఆగస్టునెలాఖరున జరుగును. భారత కాసన పథ సెక్రెటరీ నెల మొదటివారము ప్రారంభమగును.

ఫార్వర్డు పత్రికా సంపాదకుడు

అరెస్టు చేయబడుట

కలకత్తా, జూలై 8:—బంగళదేశ ప్రజల వంగభాష దినపత్రిక సంపాదకుడును ప్రస్తుతము ఫార్వర్డు పత్రిక సంపాదకుడగు కూడ పనిజేయుచున్న సర్వత్రంజన బుక్ గారు నిన్నటి దినము అరెస్టుచేయబడిరి. జూహాబాద్ మిలిటరీ కంట్రీలోనిరాజ ద్రోహపూరితముగ వ్యాపకము ప్రకటించబడుటచే వీరు నిర్బంధింపబడినది తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కార్మిక సంభవము

దక్షిణ యిండియా రైల్వేసమై

రైల్వే వజరటుగారి ప్రత్యుత్తరము

తిరుచనాపల్లి, జూలై 7:—మీరు ప్రాసిన ఉత్తరము అందినది. పనివాండ్లను బలవంతముగా పనిలోనుండి తీసు వెడలగొట్టినందులకు యబద్ధము. మూసివేయబడిన కర్మాగారములను తిరిగి తెరచి పనివాండ్లు సత్కారగ్రహీతులు నడచినచో తిరిగి పనిలోనికి చేర్చుకొనుటకు సంసిద్ధులమైయున్నాము.

పాదనూరు కర్మాగారములలోనివారికిగూడ ఉద్యోగములకు రాజీనామానిచ్చి జేయుట కవకాశ మొసంగవలెనని మీరు కోరుచున్నారు. పాదనూరు కర్మాగారముల నింతలో మూసివేయబడు పిలువేదు గాని, ఆ కర్మాగారములను మూసివేయునప్పుడే పనిచాలించుకొను వరకుమీర యిప్పుడే అచటిపనివాండ్లు రాజీనామాలు దాఖలుచేయుట కనుజ్ఞ నొసంగుచున్నాను.

బయటి డిపోలలోని పనివాండ్లుగూడ ఎవరైనను తమంతట తాము రాజీనామాలు నిచ్చెదరేమో విచారించి అచట గూడ రాజీనామాలు స్వీకరించవలయుననియు, పదకు బయటి డిపోలలో ఆప్రకారముగా పచ్చిడి ఖాళీయందు ఇప్పుడు నిరుద్యోగులైనవారికి యుపాధిని గల్పించవలయుననియు మీరు కోరియున్నారు. ఇప్పుడు సమ్మెలో జేరియున్న తిరుచనాపల్లి శాగపట్నం పనివాండ్లు ఆప్రకారముగా బయటి డిపోలకువచ్చి ఆఖాళీలగు యుద్యోగపదవులను స్వీకరించెదమని వాగ్దానముచేసి ఒడంబడిక ప్రాసించినచో అట్లే బయటిడిపోలకుగూడ ఉత్తరువులను జారీచేసి పనివాండ్ల రాజీనామాలు రాబట్టెదము.

కాని ఆవిధముగా ఒడంబడిక యిప్పుడైనది యాక్రింది పదవులందు మాత్రమే ఆయుమున్నాడు.

- (1) బాయిలరుస్కీలు.
- (2) ఫిట్టర్లు.
- (3) కారియేజీ ఫిట్టర్లు లిఫ్టర్లు.
- (4) వడంగులు.

శాగపట్నంలోని పనివాండ్లు ఆగస్టు 4 తేదీవరకును తమంత తాము రాజీనామాలు దాఖలుచేయుట కనుజ్ఞ నిచ్చినట్లుగానే గోల్కొండ రాజ్ లోని పనివాండ్లుకూడ తమ రాజీనామాలు అతేదీవరకును దాఖలుచేయుట కనుజ్ఞ నియమయునని మీరు కోరియున్నారు. ఈవిషయములలో నేను అంగీకరించజాలను. ఇతరులకు విశేషకష్టపట్టుకరమైన పదవుల నవలంబించుట నామతము కాదని మీకిదివరకే బోధపడియుండగలదు.

పై జెప్పిన హోదాలలోనివారు మాత్రమే శాగపట్నంలోని కర్మాగారములందు తమ యుద్యోగములకు రాజీనామా నొసంగుట కనుజ్ఞ నిచ్చుచున్నారు.

పై జెప్పిన హోదాలలోని పనివాండ్లవిషయముతోనే చాలానష్టకష్టములు ప్రాప్తించుటచే నేనీవిధముగా మీ కోర్కెలకు కొంతసమ్మతించి రృప్తిపరచవలెనని యాతురపడుచున్నాను.

పనివాండ్లవ్యవస్థను సత్కారగ్రహీతులహించక పనిలోనికి వచ్చేయెడల కర్మాగారములను తిరిగి తెరచెదను. ఈ ఉత్తరము అందినపిమ్మట మీరు శాతో కలిసిమిట్టాడ గోరునెడల నేను సంతోషపూర్వకముగా స్వాగత మొసంగెదను.

అఖిల భారత రైల్వేకార్మిక మహాసభ

బొంబాయి, జూలై 7:—భారతదేశములోని అన్నిరైల్వే కార్మిక సంఘముల ప్రతినిధు లందరూ సమావేశమై తిరుచనాపల్లిలో సభ జేసెదరు. అన్నిరైల్వేకంపెనీల కార్మికులకును సమానకష్టవిఘ్నరము లున్నచో అట్టివాదక నివారణార్థము అన్ని రైల్వేసంఘములవారును కలిసి ఒక్కమారుగా సమ్మె సాగించుకొనుమై ఆలోచించెదరట. రైల్వేకార్మికుల కోర్కెలను ఆయా రైల్వేకంపెనీల ఏజెంట్లు తెలియజేసెదరు.

బాద్షాల్లి సత్కారము

మితవాద నాయకుని యభిమానము

అలహాబాదు, జూలై 7:—మితవాద నాయకులగు సి. బై. చింతామణిగారు బాద్షాల్లి సత్కారముయొడ పరిపూర్ణాభిమానము వహించియున్నారు. ఇట్టి యభిమానము మితవాదుల రాజకీయ తత్వమునకు ప్రతికూలముగాలేదని చింతామణిగారు చెప్పుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

బెజవాడ సమావేశము

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, జూలై 7:—ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము యొక్క సాధారణసభ నిన్న (6-7-28) మధ్యాహ్నం 1 గంటకు బెజవాడలో శ్రీ దుర్గావిలాస భవనమునందు సమావేశమైనది. అదనవి సభ్యులు సభ కరుదెంచిరి. సభ్యులకు శ్రీ దేశ్ పాఠక శాశ్వతరావు పంతులుగారు భోజనసృజనాదుల నమర్చిరి. సభకు ఆంధ్రకేశవీ ప్రకాశంపంతులుగారు రధ్యక్షత వహించిరి. సభలో జరిగిన చర్చలను సభ్యులలో నూతనోత్సాహము చివటుల విశిలమయ్యెను. గవర్నమెంటువారు హెచ్చుచేయగలవని రిఫ్లెక్టుమెంటు లేటువలన కాంగ్రెసువట్ల మరల దెని యులపట్టి మరలలు నిక్కువమని స్పష్టమయ్యెను. కాంగ్రెసు కార్యకర్తలను దిగి కృష్ణా, పశ్చిమ, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలలో రయితులకు తగినంతసేవ చేయదగినపనుయ మాపన్న మాయెగదాయని సభ్యు లుప్రొంగిన వైఖరి పాడగట్టెను. కాల గర్భమున నిబిడికృతమైనకత్తి మనోహరుల శాట్వమాదులు మా చింపబడెను. ఆంధ్రరత్నయెడగల గౌరవము స్పష్టమయ్యెను ఆంధ్రరత్నస్మారకచిహ్నము త్వరలో స్థాపించబడునని నమ్మకము కలెను.

ఆంధ్రరత్న స్మరణ

ప్రప్రథమమున ఆంధ్రరత్న స్మరణ జరిగెను. అధ్యక్షులు చారు ఆంధ్రరత్నను గూర్చి పొగడుదు ముచ్చటించిరి. కడచిన రెండేండ్లకుండి జబ్బువలన ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రకాశవీర కైక రాజులకు పోవుటచే గలిగినలోటు ఎల్లరకు తెలియుననిరి. గోపాలకృష్ణయ్యగారిని బోలిన మనిషిని యిది ఐరలో మనము చూడలేదు. ముందు చూడబోము. ఆయనకత్తి సామర్థ్యములు, త్యాగము, పాండిత్యము ఏసభయందైనను ప్రభాప్రబోధమును చేయగలిగిడివి. అట్టికత్తి మరొకరికిలేదు. ఏ విషయమునందైనను తనకత్తి నంతయు ఉపయోగించి మొగ మెటుములకు తాచియక తాను నమ్మినదానిని స్పష్టముగ నెల్ల దింప గలిగిన ధీమతు గోపాలకృష్ణయ్య. ఆయనకు రాజీనామా పర్తి పనికిరాదు. చాల స్వతంత్రాభిలాషి. ఆయన స్వతంత్రాభిలాషను చూడబాలని చోట్ల ఆయనకు చిక్కులు కలిగెను బెజవాడలో ఆర్ ఇండియా కాంగ్రెసుకమిటీ సభ జరిగిన సందర్భమున చీరాలరామమండు చేసినపని ప్రశంసనీయును. రామమండు సావనవలన గోపాలకృష్ణయ్యగారి కార్యకర్తల స్పష్టపడెను. చీరాలచీరాల పాదలను పురమునుండి నెలువలకు రప్పించి గుడిసెలలో కాపురము పెట్టించినది ఒక్క గోపాలకృష్ణయ్యగారికే సాధ్యమైనదిగాని తదితరులకు అపకాశమే లేదు ప్రభాకత్తిని ప్రజ్యలింప చేయగలిగినాడు.

గోపాలకృష్ణయ్య చాల కష్టాలు పడినాడు. వర్ణింపతర యుగాదు, ఆయనకు భార్యబిడ్డమగలరు. పారికి తనవసలి యేర్పాటుచేయవలెను. గోపాలకృష్ణయ్యగారికి స్మారకచిహ్నమేర్పాటు కావలెను. బెంటునే మన మో విషయమై పూనవలెను.

అముచాలవలసలో గోపాలకృష్ణయ్యగారుయాధరభోద్ధులు ఎటు ఇచ్చినవాళ్ళులను నికపమానమైనది. ఎట్టికతినప్పదయమైనను వీరుఅయిపోయెననుటకు సందియములేదు. ఆయన కవిత్వము ఎట్టికత్తవముముఖగూడ మనమును రంజింపజేసెడిది.

ఆయనవేషముకూడ పలంపురదృష్టి నాకర్షించెను. అట్టి చా రిమరగమునుగూర్చి మనమెల్లరమును సంతోషమును తెందుమన్నాము. గడక మనము విచారముతో నీసానుభూతిలిర్యానము సంకీర్తించవలెను.

ఎల్లరు లేచి రెండు నిమిషములు నిశ్శబ్దముగ నుండిరి. పిమ్మట కీర్తికేషులను మగవలలోగాంధీ, గోపబంధుదాసు నోరి నుబ్రహ్మశాస్త్రిగార్లమరణములకు సానుభూతిని తెలుపుచు తీర్మానింపబడెను.

ఎన్నికలు

నూతన సంవత్సరమునకు ఎన్నికలు జరిగెను. ప్రకాశం గారు అధ్యక్షులుగను, నాగేశ్వరరావుగారు, బిక్కిని వెంకట రత్నంగారు కార్యదర్శులుగను ఎన్నుకొనబడిరి. గంజాం,తూర్పు గోదావరి, తూర్పుకృష్ణా, కడప, అనంతపురంజిల్లాలనుండి ఎన్నిక జానితాలురాతెదని కార్యదర్శిగారుచెప్పిరి. ఆజిల్లానుండి రత్న మిగిలినజిల్లాలనుండి కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు జిల్లాప్రతినిధులెన్నుకొనబడిరి.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుల

వారి ప్రసిద్ధశాస్త్రీయ ఆయుర్వేదాషధములు.

జీవామృతము

(రిజిస్టర్డు)

బుహినకచే కలుగు నేవ్యాధిలైనను నిరోధించి, దేహమున కవిలమగు పుష్టిని, క్రొత్త మంచితక్రమును, నరములకు వటుత్వమును, శిర్యవృద్ధిని, భీమజలమును క్రసాదించు శ్రేష్ఠమైన బలవర్ధకాషధము
వల సీసా ర్చ. 8-4-0.

కర్పూరాద్యరిషమము

(రిజిస్టర్డు)

విషూచి సంజీవినివటి ఎంత శీఘ్రతీయిండున్న కలరా యను వాంతి కేడినైనను యాపు మాపు దివ్యాస్త్రములు. 80 సంవత్సరములనుండి భారత వర్షమునందలి ఎందర ప్రాణులనో రక్షించినవి.
వెట్టు 1-కి ర్చ. 1-2-0.

నెల్లూరు, బెంగళూరు, తెలూరి, గుంటూరు, బెజవాడ, గుడివాడ, బందరు, ఏలూరు, రాజమండ్రి, రాజోలు, సికింద్రాబాదులందు గల మా ఏజంట్లందరి యొద్దను మా బోషధములు దొరకగలవు. తదితరప్రాంతముల ఏజంట్లు కావలెను. కోరువారికి కేటలాగు ఉచితము.

ఆయుర్వేదాశ్రమము (రిజిస్టర్డు)

151, గోవిందకృష్ణాయకబిడి } మదరాసు. { తెలిఫోను నెం. 2191.
తపాలుపెట్టె నెం. 287. } { తంరి విలాసము "వందీట్"

కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు

రాజోవు కాంగ్రెసు అధ్యక్షతపదవికి బదుగురి పేర్లు ముచించబడెను. దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు ఆంధ్రకేశవీ బంగులూరి ప్రకాశంపంతులుగారు, వండిత మోతీ లాల్ నెహ్రూ, వండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ, మల్లభాయి వలేగారలు.

ఆంధ్రులలో నోకరుకూడ ఇంతవరకు కాంగ్రెసుఅధ్యక్ష పీఠము నేల నలంకరించలేదని సభ్యులలో ప్రశ్నలు జరిగినవి. ఇక నుండియెన వట్టిప్రయత్నము జరిపి ఆంధ్రుని కాంగ్రెసు అధ్యక్ష పదవి నలంకరింప చేయవలయునని సభ్యులలో శాతోచించు కొనిరి.

స్వదేశవస్తు ప్రోత్సాహము, విదేశవస్తు బహిష్కారము

దీనినిగూర్చి డి. విశ్వనాథంగారు తయారుజేసిన రిపోర్టును చదివిరి. బులుగు సాంబమూర్తిగారు తీర్మాన ముపపాదించిరి. విధిగా ఖద్దరును ధరించవలెననిరి. ఖద్దరులోపాలు స్వదేశ వస్తువులను ప్రోత్సాహపరచవలెననిరి. తేనినో తగిన పోషణ లేక స్వదేశవస్తువులు త్వరలో మాయమై పోవుట తటస్థించుననిరి. మద్రాసు పెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీకి ఈ మధ్య వెక్కిరిమియు అచట పెన్సిల్స్ చక్కగ తయారుచున్నవనియు చెప్పిరి. ఖద్దు లయ్యేవుత్తమున ఇంకను ఎక్కువ పరుకు తయారుకాగలదనియు చెప్పిరి.

మరియు మనకు కావలసిన అన్ని సామానులు ఇచటనే చాల భాగము తయారు అగుచున్నవనిరి. అట్టివి మరీ బాగా తయారు కానివి వున్నను వాటినే వాడవలెననియు చెప్పిరి. కావలసిన వస్తువు స్వదేశీవి దొరక్కంటే బ్రిటిషువస్తువును మాత్రము కొనవద్దనిరి. ఏ జర్మనీవస్తువునో, మరీ యే యితరదేశీవువస్తువునో కొనమనిరి. జిల్లాబోర్డులు, మ్యూనిసిపాలిటీలు స్వదేశవస్తువులకే ప్రోత్సాహ మొసంగవలయుననిరి.

నేమనరపు రామశామపంతులుగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి. సహకారపద్ధతివిధాన స్వదేశవస్తువులు తయారు అగుట అమృతములు జరిగినచో త్వరలో అభివృద్ధి నమపించుననిరి. ఏవస్తువులు ఎచటకొడకునో అట్టి వట్టిని కో ఆపరేటివ్ యూనియన్లవారు తయారుచేయుచున్నారనియు, దాని ననుసరించి కాంగ్రెసు కమిటీవారుకూడ ఒక వట్టిని తయారుచేయవచ్చునని చెప్పిరి. బ్రిటిషు, ఇతరదేశీయులు అనే భేదములేకుండా అన్ని విదేశీవస్తువులను నిషేధించుట మంచిదని రామశామ పంతులుగారు ముచించిరి.

అయ్యదేవర కాశ్యరావు పంతులుగారు బ్రిటిషువస్తువులను తప్పక నిషేధించవలయుననిరి. అవ్యదేశీయ మనదేశమున పాలించుచున్నప్పుడు, మనము ఆదేశము చారినుండి తప్పించుకొనుటకు ఇతియొక ముఖ్యసాధన మనిరి. ఎన్నార్లు బ్రిటిషువారు మనల వంగద్రోక్తులందుకో అన్నార్లు మనము ఆదేశపుపరుకులను బహిష్కరించవలయుననిరి. ఈ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించబడెను.

గ్రామపునర్నిర్మాణము

ఆంధ్రరత్న స్మారక చిహ్నముగ "గ్రామపునర్నిర్మాణము జరుగుటెట్లు" అను విషయమునుగూర్చి వ్రాయబడు చక్కని వ్యాసమునకు శ్రమపర్చు రామశామపంతులుగారు రు. 2000 రెండుశంకర ధూసాంబా భూమిని గోధుమడిమనిక్రమ

రించిరి. వందనములలో కాంగ్రెసు కమిటీవారి వాగ్దానమును స్వీకరించిరి.

ఆంధ్రరత్న స్మారకచిహ్నము

ఆంధ్రరత్న స్మారకచిహ్నము నేర్పాటుచేయు నిమిత్తము గుంటూరులో యేర్పడిన కమిటీకి ద్రవ్యసహాయ మొసంగవలయునని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీపేరుతో ప్రకటించవలెనని డి. తీర్మానము చర్చింపబడెను. రాజమండ్రి నుంచి వచ్చిన వెంకటప్పగారు స్మారక చిహ్నావ్యూహమును గూర్చి కూడ ప్రకటనయందు దుదహరించబడవలయుననిరి. రామనగరు లో రామాలయమును నిర్మించుటయే ఆంధ్రరత్నయొక్క తుది శోరిక యగుటంజేసి ఆకార్యసిద్ధికై ఆంధ్రులెల్లరు తమకత్తిని కేంద్రీకరించవలయుననిరి.

ఆంధ్రరత్నయొక్క కార్యక్షేత్రము, కర్మక్షేత్రము రామనగరు అగుటచే అచటనే రామాలయ నిర్మాణమే అవశ్యక ద్రవ్యమనిరి. చీరాలపాదలు విరివిగ సాయము చేయుదురనిరి.

నడింపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు ముందుగ సామ్ము చేహర్చవలెననియు, అటుపై అన్ని ఆలోచనలు జరుగుట కనుకాము కలదనియు చెప్పిరి.

ప్రకాశంపంతులుగారు ముచ్చటించిరి. మనము నిర్మించు స్మారకచిహ్నము సర్వజనోపయోగ్యమై యుండవలయుననిరి. దానినిగూర్చి ముందు ఆలోచించవచ్చుననిరి.

కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు చీరాలప్రజలు ఆంధ్రరత్నమునెడ చూపిన భక్తినిగూర్చి విప్రులముగ ముచ్చటించిరి. ఆంధ్రరత్న చనిపోయినప్పుడు చీరాలపాదలు వెల్లడిచేసిన భక్తిని రుతువచుననిరి. ఆనాడు కేవలముగ నగుపడలేదనియు, దేవుని తిరుకాలగ మారెననియు చెప్పిరి. కర్పూరము, తులసి, చందనము మున్నగు వరిమళద్రవ్యములను చీరాలవాడులు కేవలమున కర్పించిరి. చీరాలపురజల శోరిక ననుసరించి స్మారకచిహ్నము యేర్పాటుచేయవలయుననిరి. రామనగరులో నివాసముండువారు బయలుదేరినచో రామాలయప్రతిష్ఠ విధి యనిరి. గోపాలకృష్ణయ్యగారి కుటుంబపోషణార్థముకూడ కొంత యేర్పాటు తప్పక జరుగవలయుననిరి. గోపాలకృష్ణయ్యగారికి పుత్రునియందు అతిప్రేమయుండెననిరి. ఒక్కమాట అననిచ్చెడి వాడుకాడు. అట్టి ఏకపుత్రునిగూర్చి మనము తగు శ్రద్ధ వహించవలెననిరి. కాబట్టి ఇప్పుడే యావిధమున స్మారకచిహ్న యేర్పరచుటకు నిర్ణయించవలయుననిరి. ఎవరు యేపని నిమిత్తం సామ్ము యిచ్చిన అపనికై వినియోగించుననిరి. కాబట్టి ముందు సామ్ము వసూలుచేయుద మనిరి. కేవలవల్లి రామస్వామిగారు రామనగరులో చిన్న దద్దలంకట్టినచో గోపాలకృష్ణయ్యగారి శోరిక నెరవేరగల దనిరి. అన్నిటికంటే ముఖ్యముగ గోపాలకృష్ణయ్యగారి కుమారునికి చక్కనివిద్యను అభివేషించినచో మరల ఈ కుమారుడు తండ్రిని బోలు దేశభిమాని కాగలదనియు, గోపాలకృష్ణయ్యగారి యాత్మకు కాంతి ఆ విధమున కలుగగలదనియు చెప్పిరి.

తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

జి. హనుమంత వి.

తాడిపత్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

కలరా

జూలై 7:-గతదిన నెల 21 వ తేదీనండి కలరా యా గ్రామములో ప్రారంభమైనది. కాని నిన్నటింతకు అచ్యుతవృత్తు ఒకరినొకరికి తగలకము ఒకరినొకరు యేమి తగుండడము యావిధముగ జూరదినది. కాని నిన్నటితో నుండి తీవ్రరూపము చాల్చుచున్నట్లుగుటచున్నది. నిన్నటితోజాన రి మండి కిగిరి (రి) మగ్గున చనిపోయినారు. మిగతవారినియే యేమి చెప్పుటకును పిలువలేదు. ప్రారంభమైనది మొదలుకొని యాదాటికి నుమారు 16 మందికి తగిలినట్లును 6 మంది చచ్చినట్లును తెలియుచున్నది. ప్రారంభమున నే వ్యాధిని అణచుటకు పానికాధిగారులు ప్రయత్నించినట్లు తోచడములేదు. ఇదివరకు గట్టి ప్రయత్నము లెవ్వరూ వారు చేయుచున్నట్లు అగుపడలేదు. త్వరలోనే వారు శ్రద్ధవహించి ప్రజలకు వ్యాధినుండి బాధలేకుండునట్లు జేతుకగాక.

ఉన్నతపాఠశాల

నూతనముగ హైస్కూలును విద్యార్థి నవగృహములను కట్టుటకు దాదాపు 12 రోజులముల భూమిని ఎకరం 1కి 200 వంతున మ్యూనిసిపాలిటీవారు కొన్నారు. అందులోనే విద్యార్థులకు చెందు మొదలగు అలలకు తగినంత మొదానము రేర్పాటు చేయుదురట.

కాలమానము

ఎండ తీవ్రముగ నేయున్నది. గాలి నిలచినది. వర్షము కూడ దాదాపు 2 అ గుళములు నిన్నటిదినం కురిసినది. రైతులు భూములు దున్నుటకు ప్రారంభించినారు.

కర్నూలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కోల్చుమిమోరియల్ హైస్కూలు

ప్రధానాచార్యుల రాజీనామా, వీడికోల్చుమిమోరియల్ కర్నూలు, 7-7-28:-కోల్చుమిమోరియల్ ప్రధానాచార్యుల యస్. వారాయణ అయ్యంగారు బి. ఏ. యల్. టి. గారు కొలిదిగినములక్రితము కమిషనరీ రాజీనామా నోసంగిరి. వారి కమిషనరులకు చెప్పిపురిలో ఉద్యోగము లభించినందున అందరూ ఒకచోట నుండిగోరి వారట్లుచేసిరి. వారి గౌరవార్థము మొన్నటిదినము ఉపాధ్యాయులలో టీచర్లని, నిన్నటిదినము ఉపాధ్యాయులును, విద్యార్థులును వీడికోల్చుమిమోరియల్ సన్మానించిరి.

దాక్టరు డబ్ల్యు. ఏ. స్టాంటన్ యం. ఎ. గారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. ఉపాధ్యాయులవారి అసమాన పాండిత్యమును, నిరాదరణమును, బాలరయెడ వాత్సల్యమును, ఎల్లిం చెడి పద్యములు చెడువలడెను.

తరగతియందును, ఆటలందును సమానప్రజ్ఞ అగువరదీ గారు, ము. స్కూలు ఫంక్షనలకు తీవ్రముగ కడచిన శాల్వంశముల వేయి, వీడి జడసిన జయములకు ముఖ్యకారణభూతులనియు, వీరి తరగతియందును పోషణము స్కూలు ఫంక్షనలు బాలరకు విక్రీడి నవ్వమనియు, బాలరు నుడివిరి. వారి నిగర్వమును, సవాచారమును, బాలరయెడ ప్రీతిని, పాఠశాల కార్యనిర్వహణకీర్తిని కొనియాడుచు వారి ఎడబాటువలన కలిగెడి విచారమును వెల్లడించిరి.

ఉపాధ్యాయులకు మార్గదర్శకులనియు, వినుకలేక నిరంతరము విద్యార్థివృద్ధికి కృషిపలుపువారనియు, చాలా దయకలిగి యుండిరనియు నుడువుచు ఉపాధ్యాయులు తమ విచారమును వెల్లడించిరి.

విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు తమ జ్ఞానకార్యములందు కడతపోత్రల వారికొసగి గౌరవించిరి.

ప్రధానాచార్యులవారి రాజీనామాపాత్ర హతాత్తుగాను, విషాదకరముగాను నుండెననియు, పాఠశాల విద్యార్థులకు వారు చేసిన పనులు ప్రశంసనీయులు లనియు, ప్రేమిండుటగారు నుడివిరి.

మూర్ఖులన్నియు చెడుగునకేకాక మేలుగునకూడా నుండుననియు, అందువలన బాలరు నిరంతరపాపడ నవసరములేదనియు ప్రధానాచార్యులవారు తమ ప్రత్యుత్తరమున నుడివిరి. జయమునకు రాజువర్గములేదనియు, జయపజయముల లేకీంక నీరంతర భక్తిపూర్వకముగ కృషి పలుపుచుండవలెనని హెచ్చరించిరి. నివాసగృహములకు ఇండుక దూరముగా నుండినను కర్నూలుపురమున అనేకన్నే హితు శ్రద్ధదీరనియు, వారిని, బాలరకు, పాఠశాల గృహకృత్య విషయములవలన విడువవలసి యెచ్చెననియు, వారు తమకు గావించిన గౌరవములకు మిగత కృతజ్ఞులమనియు వక్కాణించిరి.

రాజధర్మి వెల్లడించెడి గీతముతో సభ ముగిసెను.

శాసనసభ్యురాలు

శ్రీమతి కె. కె. కురువేల బి. ఎ. కొట్టాయం, తిరువాంకూరు శాసనసభ్యురాలుగ నియమింపబడెను. ఈమె కొంతకాలము కలకత్తాయందు, మదరాసునందు క్రైస్తవ యువతినంపు కార్యదర్శినిగ నుండెను. వీనాలో కొన్నేండ్లక్రిందట జరిగిన ప్రపంచమహిళాసభకు ప్రతినిధిగ బోయెను. (ఎఫ్. పి. బి.)

హీరమండలం

ఫిర్యా కాంగ్రెసు కమిటీ ఎన్నికలు

ఈ దినము సాయంత్రము గం. రి లకు ఫిర్యా కాంగ్రెసు కార్యసాహసున శ్రీ అంధవరం వెంకటరెడ్డిగారి అధ్యక్షతను సమావేశము ప్రారంభింపబడి యా దినవ తీర్మానములు ఆమోదించబడెను.

తీర్మానములు

- 1 అంధవరం వెంకటరెడ్డిగారు. అధ్యక్షులు.
- 2 పార్వతి ఈశ్వరప్పగారు కార్యదర్శి.
- 3 కార్యనిర్వాహకవర్గము
- 1 అంధవరం వెంకటరెడ్డిగారు
- 2 పార్వతి ఈశ్వరప్ప.
- 3 మోటింగి రాజీత వారాయణరావు.
- 4 దేవరశెట్టి రామమూర్తి.
- 5 అంగూరు నరసింహులు.

జిల్లా కాంగ్రెసు పంపుమునకు ప్రతినిధులు

- 1 మోటింగి రాజీత వారాయణరావుగారు.
- 2 అంధవరం వెంకటరెడ్డి.
- 3 పార్వతి ఈశ్వరప్ప.
- 4 రాష్ట్రపంపుమునకు ప్రతినిధులు
- 1 మోటింగి రాజీత వారాయణరావుగారు.
- 2 అంధవరం వెంకటరెడ్డి.
- 3 అంధవరం వారాయణ.
- 4 అంధవరపు లక్ష్మణమూర్తి.

2 కీర్తిశేఖరైవ ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్య దేశబంధు వండిత గోపబంధువాసుగార్ల ఆకాలసురణమునకై యీ సభవారు మిక్కిలి చింతిల్లుచూ వారి కుటుంబములకు సానుభూతిని జూపుచున్నారు.

3. బాల్గోలిరైతుల సత్యాగ్రహసమరములో యీసభ వారు పాల్గొనకు అనవకాశముగుటచే చింతిల్లుచూ వారు పొందుచున్న కష్టములకు ఫిర్యా ప్రజల తరఫున మాసానభూతిని జూపుచున్నారు.

ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారి కుటుంబమునకున్న బాల్గోలి సత్యాగ్రహనిధిని ధనము సహాయచేయడమైనది.

పార్వతి ఈశ్వరప్ప, కార్యదర్శి.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు పంపుము

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, జూలై 8:- తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు పంపుసభ నిన్నుచ్యూమ్మము ను - రా - రా - శ్రీ, వాళ్ళే టి సభ్యులారాయణగారి అధ్యక్షతక్రింద కాల్గెను. సమావేశము యొక్క. ఆంధ్రరత్న గుర్తికల గోపాలకృష్ణయ్య, నోరీ నుబ్ర హ్యూకాట్ట్రో, లల్లూరి వెంకట్రామకాట్ట్రో, నుగవోల్ గాంధీ, వండితగోపబంధువాసుగార్ల మరణమును సభవారు వారిగాభ విచారమును చెల్లించు తీర్మానమును గావించిరి. ఆంధ్రరత్న స్వాగతనిధిని, కుటుంబపోషణమునకు కావలసిన ధనమును విరాళపూర్వముగనిచ్చు తీర్మానమును సభవారు తీర్మానించిరి. బాల్గోలిరైతులసత్యాగ్రహ ఉద్యమము ధర్మభూషణమైనదనియు - అట్టిపదుద్యమమునకు సర్వవిధ సహాయోద్దవలసిన బాధ్యత జిల్లా ప్రజలపైనున్నదనియు, సభవారు తీర్మానించిరి. కీ నెటిల్ మెంటువిషయమై ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు పంపుము వారు ఆమోదించిన తీర్మానమును జిల్లా కాంగ్రెసుపంపుమువారు కూడ ఆమోదించిరి. తిలకు స్వరాజ్యనిధిని, కీ నెటిల్ మెంటు పంపుమునకు కావలసినసామగ్రిని పోషించేయుటకుగాను మ.రా. రా. శ్రీ, బు.గు. సాంబమూర్తి, వాళ్ళే టి సభ్యులారాయణ, విక్రీని వెంకటరత్నంగార్లకు అధికారవిషయకమైనది అగ్ని హోతుని ఆగ్రహమునకు పాలైన పోలవర స్వరాజ్య ఆక్రమము వారికి సర్వవిధముల తోడ్పడవలసినదిగా కోరుచు సభవారు తీర్మానించిరి. పోలవర స్వరాజ్య ఆక్రమమునకుగాను సభ తో 280 రూపాయలు చంచాలవేయబడెను.

దత్తమండలవాసులకు విజ్ఞప్తి

అను కీర్తిశేఖరైవ శ్రీ క. మార్గంజేయ కర్మగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రకటించిన విజ్ఞప్తిని చూచుభాగ్యము వారు లభించెను. బాల్యవివాహ విషేషాసన విషయమై తిలగులుగ నున్న పశ్చిమాంధ్రులలో ప్రబోధము కలిగించుటకు తాము దత్తమండలములకు రానున్నట్లు కాట్ట్రోగారు తెల్పిరి. ఇదియేంతయు విచారకరమైన వంగతి. ఏలన దత్తమండలవాసులు విశేషించి విశ్వాసంతులు కాకపోవుటచే వారికి స్వతంత్రాభిప్రాయము తక్కువ. అందువల్ల వారింతవరకు రాజకీయోద్యమము లందుగాని పంపుపంపా - రాంధోళము లందుగాని అంతగా పాల్గొని యుండలేదు. ఏ రాజకీయ త్రో యేయోద్యమ వాయువులో వచ్చి యొకటి రెండు గంభీరవశ్యాసము లొసం నంతనే గొత్తదాటువలె వారిననుసరించి పిదప తమ ఆమాయ కత్తమునకు జంపించురు. అట్టివారిని కాట్ట్రో ప్రమాణములు జూపి తోచరమకొనుట యొకగొప్పకారు. వారిచే వహజన్మున్న గునవి తెల్పించి కాసనమునకు వ్యతిరేకముగా ప్రచారముజేయించుట కాట్ట్రోగారివంటి పెద్దమనిషి చేయదగిన పనియుగాదు. మరియు కాట్ట్రోగారి నిరంకశ ప్రచారమునడగల విశ్వాసములు దత్తమండలములందు లేరు. ఒక వేళ యు న ఎ వారుకూడా పూర్వపు పుంతలననుసరించువు బ్యాక్కులగుటచే కాట్ట్రోగారి కడ్డము చెప్పరు. సో దరు తీ విషయమును బాగుగ గమనించి కాట్ట్రోగారు చెప్పు మాటలను నమ్మక బాలవికంతువు. కోదనధ్వనులచే తల్లి డిల్లి పోవుచున్న భారతభూమి నుద్ధరించెదరుగాక యని వేడుచున్నాను.

బైరెడ్డి రంగారెడ్డి,

కెద్దమండియ. వేమకార్య గ్రంథాలయ కార్యదర్శి. 8-7-28.

14 వ, ఆర్యవైశ్యముహాసభ

వాయల్ పాడు గ్రామమునందు జరుగబోయ్యెడు మైను హాసభకు రాజమహేంద్రవరపుర ప్రముఖులను, ను ప్రసిద్ధ శ్వామివాదులును, దేశభక్తా గ్రంథ్యులును నగు శ్రీ యంత సాలపా బాపయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిని అధ్యక్షులుగ యోగ్రహముగ నంగీకరింపడమైనది. యువజన మహాసభకు విశాఖపట్టణ వాసులును, నువ్వది దేశభక్తులును, పురపాలక పంపుసభ్యులును నగు శ్రీయంత కొల్లూరు సూర్యవారాయణ గుప్త బి. ఏ. గారిని యోగ్రహముగ నంగీకరింపడమైనది.

యం. వి. పాపన్నగుప్త

సహాయకార్యదర్శి 14 వ ఆర్యవైశ్యముహాసభ - వాయల్ పాడు,

బాకి

అభిలఖారత కాంగ్రెసుసంఘమున కీయవలసిన రు 2000/- లను చెల్లించబడవలసి చెప్పి ఆ బాకీని రద్దుపరిచిండునా ననటుల తీర్మానముచేయబడెను.

ఆంధ్ర తమిళ రాష్ట్రముల తగాదా

1914 సంవత్సరములో మద్రాసునందు కాంగ్రెసు జరిగినప్పుడు ఇతరవర్గములు మిగిలెను. అప్పుడు ఆంధ్ర, తమిళనాడు కాంగ్రెసు పని ఏకముగ జరుగుచుండెను. అమిగిలిన సామ్యులలో ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ఒకభాగము రావలెననిరి. తమిళ కాంగ్రెసు కమిటీవారు పిలువలసినది. సామ్య మద్రాసు కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగ్ నుండెను. ఆ బ్యాంకింగ్ డైరెక్టులుగానున్న డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్య, కేమరపు రామదాసులకు లుగార్లు బ్యాంకింగుండి తగాదా ఘోషపర్యవరకు సామ్య ఇయ్యకూడదనిరి.

ఈ తగాదా అభిలఖారత కాంగ్రెసుకమిటీవారికి తెలుపబడెను. బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారిని మధ్యన రిగా నియమించిరి. రాజేంద్ర బాబుగారు విచారణనల్పిరి. ఆంధ్రులకు గల హక్కును బుజును సాంబమూర్తిగారు వివరించిరి. కాగిత ములన్నియు తమిళ నాడు కాంగ్రెసు ఆఫీసులో నున్నవి వాటిని చూచి మాహక్కు నిరపదమని సాంబమూర్తిగారు చెప్పిరి. తమిళ నాడు కాంగ్రెసు పక్షమునవచ్చిన రంగస్వామి అయ్యంగారిని నమకటి లెక్కలను తెచ్చుని రాజేంద్రబాబుగారు రిడిరి. ఎచటను దొరకలేదని అయ్యంగారినిరి. ఏమియు పరిష్కారము జరుగకనే రాజేంద్ర బాబుగారు తమపదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి.

ఆంధ్రులకు హక్కుగలదు కాబట్టి మరల నింకొక మధ్య వర్తని ఏర్పాటుచేయ మని అభిలఖారత కాంగ్రెసు సంఘము వారిని కోరునటుల సాంబమూర్తిగారు తీర్మానమునపపాడించిరి. తీర్మాన మంగీకరించబడెను.

కేమరపు రామదాసులకులుగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమొక్కనుగూర్చి నూతనమధ్యవర్తిత్వ వాదించ వలయునని కోరుచు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావులకులుగారు ప పాడించిరి. తీర్మాన మంగీకరించబడెను.

బాబ్ లో సత్యాగ్రహము

బొంబయ ప్రభుత్వమువారు బాబ్ లో సత్యాగ్రహముపై విధించిన పన్ను నీయక సత్యాగ్రహ ప్రభుత్వము నవలించిన బాబ్ లో ప్రజలకు వర్తించుట అంగ్రహుతోడనటుల నుండి తీర్మానము అధ్యక్షులవారు రుపపాడించిరి. ఏకగ్రీవముగ నామోదించ బడెను.

కృష్ణా గోదావరి జిల్లాల రీ సెటిల్మెంటు

కృష్ణా గోదావరి జిల్లాలలో రు 1-0-0 కి రు 0-8-0 లు అదనముగ రీ సెటిల్మెంటులో పన్నును విధించుటకు రిజిస్ట్రార్ బోర్డువారొసంగిన యొక్క ప్రతిభు ఖండించు అధ్యక్షులవారు రు పన్నునించిరి. సర్కారు లెక్కల ప్రకారము 15 కోట్ల ఋణము ఈ మూడు జిల్లాలలోని ప్రజలు తీర్చవలసియుండగా ఋణము చాలతక్కువగ నుండినటుల నైనచో సెటిల్మెంటు ఆఫీసర్ ప్రాసినివ్రాతను ఖండించిరి. తంజావూరులో ఇటులనే హెచ్చించగా ఆచట అందరు ఎదురుతిరుగగా 0-4-0 లనుండి రు 0-8-0 లకు తగ్గించిరి. మరల ఇచట 0-8-0 లు హెచ్చు పన్ను విధింప జూచుచున్నారు. ఇది అన్యాయము.

రీ సెటిల్మెంటునుగూర్చి చదువుకున్న వాండ్రుకే కాగా తెలియదు. ఇకను రహితులకు బాధగా తెలియదు. అసలు సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు రిపోర్టును రిపోర్టుకూడా దొరకడం కష్టమైపోయింది. 2700 గ్రామాలన్నవి. 860 కాపీలు ఈ రిపోర్టు అచ్యుతయించారు. అందులో 280 కాపీలు గవర్నమెంటు అధికారులకిచ్చినారు. మిగిలిన 80 కాపీలు కృష్ణా జిల్లా బోర్డు ప్రెసి డెంటు మున్నగువారి కందినవి. ఈ రిపోర్టును సంపాదించుటయే దుస్తరమైపోయింది. కాననపల్లిలో చర్చకువచ్చుచు. కాని పర్యవసానము సర్కారు కనుకూలమేగదా. సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు రిపోర్టు అబద్ధాలతో నిండియున్నది. రహితులు వీర రికముచేత, అప్పులచేత బాధపడుచుండగా కాగా అన్నారని వ్రాసెను. పాలము తనఖాపెట్టి ఆస్తువులనుకంటే ఆసామ్య అంతా పెట్టుబడిక్రింద లెక్కచేసినాడు. తూరలు పెట్టిన తీర్మాత పాలముకు నీరు కాగా ప్రవహించుచున్నదని సెటి లుమెంటు ఆఫీసరు వ్రాసినాడు. నిజముగా చూచే గోదావరి నిండా నీరు పార్తి ప్రవహించుచున్నను తూరగుండ చేనికి నీ రు రావడంలేదు. చూచేనికి ముందంపై చూచేనికి ముందని రహి తులు పోట్లాడుకొని కచ్చేరీల పాలగుచ్చారు. ధరలు పెరిగి నని ఆఫీసరు వ్రాసినాడు. కాని దానితోపాటు ఖర్చులు వివరి తముగ పెరిగినవనేసంగతి మరుగుపెట్టినాడు. వ్యవసాయపు ఖ ర్యులను అయ్యేదానికంటే చాల తక్కువగ వ్రాసినాడు. బా హులముగ రి. పి. డబ్ల్యు. ఆద్యోగిలకు చెల్లించబడే మామూల్ల నుగూర్చి అందరికీ తెలిసియే యున్నది. ఇదికూడ వ్యవసాయ పు ఖర్చులలో చేరవలయును. ఎద్దుల ఖరీదు అనేక రెట్లు పెరిగినది.

ఈ సంగతులన్నింటిని రహితాంగమునకు విప్పి చెప్పవలసిన బాధ్యత కాంగ్రెసుపైన గలదు. రహితులు తమకు గల సి

రిగతులను తీరూర పథలంచేసి ప్రభుత్వమునకు తెలుపవలెను. అందరు ఏకీభవించి ఈ అదనపు పన్నును ఎదిరించినచో ప్రభు త్వము తప్పక ఆలకించి రద్దుచేయుననిరి.

బుజును సాంబమూర్తిగారు యీ తీర్మాన ము ను ప పాడించిరి.

1. తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా జిల్లాల రీ సెటిల్మెంటు విషయమున రూపాయికి మూడులకాలు హెచ్చుచేయుటగాను రిజిస్ట్రార్ బోర్డువారు చేసిన నిర్ధారణము కేమలము అన్యాయము, అక్రమము, దుర్భర మనియు,
2. ప్రజలయొక్క అనుమతి లేకుండ పన్నును విధించుటకు ప్రభుత్వమువారికి ఎట్టి హక్కు లేదనియు,
3. గనుక యీ అదనపు రీ సెటిల్మెంటు పన్ను విధించుట ను కాంక్షించుట మైనట్టియు, న్యాయమైనట్టియు అన్ని పక్షముల వలన తప్పించుటకు తగిన ప్రచారమును ప్రబోధమును చేయుట కను యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

4. ఈ కనుకను నిర్ణయించుటకును అందుకు తగిన యేర్పాట్లు చేయుటకును యీ దిగువసంఘమువారిని నియమించి యున్నారు.

1. శ్రీ లంగుటూరి ప్రకాశంగారు
2. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు
3. బిక్కని వెంకటరత్నంగారు
4. కాననపల్లి పద్మల జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీల అధ్యక్షులు కార్యదర్శులు
5. కొండ వెంకటప్పయ్యగారు
6. డాక్టరు భాగరాజు కట్టాభి సీతారామయ్యగారు
7. బుజును సాంబమూర్తిగారు
8. ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులుగారు
9. జేబాంధరి నుబ్బయ్యగారు
10. యామినీపూర్ణ తిలకమ్మగారు

బుజును సాంబమూర్తిగారిటుల ముచ్చటించిరి. ఇంగాండులో నాలుగువందల యేండ్లక్రిందట జేయబడిన కన్ను నీటికి అటులనే నిలిచియున్నది. బంగారములో నూరేండ్లక్రిందట ఎంత పన్నుగలవో ఇప్పుడుకూడ అంతయే. ప్రజల అంగీకారము పొందకుండగ ప్రభుత్వము పన్నువిధించుట అన్యాయము, అక్రమము. ఈమూలసిద్ధాంతము ప్రజలలో ప్రబోధము కావలసి యున్నది. అదనపుపన్ను వేయుటకు గవర్నమెంటుకు హక్కు లేదనే సిద్ధాంతము ప్రచారము కావలెను. ప్రజలదృష్టి తీవ్రమైన ఆందోళన వైపుకు మరల్చబడవలయును.

గవర్నమెంటువారు భూమి శిక్షనుగూర్చి అవలంబించ వలసినపదవి బిక్కసారి నిర్ణయించ బడవలయును. ఇది తగిన సమయము. మనమందరము ఈతీర్మానానుసారము పని చేసినచో మనయత్నము సిద్ధించగలదు.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిటుల నుపన్యసించిరి.

5. జిల్లాలనుండి ఎన్నికల బాబితాలు రాలేకపోవుట కోర వలెను. కాంగ్రెసు వరలక్ష్మికితో పనిచేయ వలెను. 1921లో ముచ్చటగ పనిజరిగెను. మరల తీవ్ర శ్రమపడవలెను. ఇప్పు డు మనము అత్యాచారముతో పనిచేయ వలసియున్నది.

డాక్టరు భాగరాజు కట్టాభి సీతారామయ్యగారు:— బాబ్ లో పన్ను ఈ తీర్మానమునం దిమిడియున్నది. ఏమిచేయవలె నో స్పష్టముగ ననుకొనవలయును. 1921 లో తొందరపడి దెబ్బతిన్నాము. ఇప్పుడు ఆరోజులు జ్ఞాపకమునకు వస్తున్నవి కాబట్టి నెమ్మదిగా ఆలోచించుదము. పన్నుల నీయవలసరి ఇప్పుడు చెప్పవలెనా? చెప్పవద్దా? అట్టి లుపెట్టి రాయబారములు వెల్లి, కాననపల్లిలో చర్చలు జరిగినను పన్నును తగ్గించమంటే చేసేదేమి? కాబట్టి బాగుగా ఆలోచించవలయునని హెచ్చరించిరి.

ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యుగారు:— తీర్మానములో ప్రబాధిప్రాయం కనుకొనుచున్నాను. పన్నులు ప్రజానమతి లేకుండా వేయకూడదన్నారు. పాల్గొంటు కమిటీవారుకూడ అదేమట అని యున్నారు. విదేశ ప్రభుత్వాన్ని పన్నుల నీయ కుండా వెళ్లగొట్టడం ఒకపదవి. గవర్నమెంటువారు 0-8-0 హెచ్చుపన్ను వేశారు. ఆందోళనచేతము, తీసివేస్తే తగాదా పోతుంది. మనము ప్రజలలో ప్రబోధముచేయవలెను. ఆందోళన చేయవలెను. ఆందోళనవిలువ హెచ్చు. ప్రజలు కాంగ్రెసునకుయజ మానులు. మనప్రజలను కాంగ్రెసును హెచ్చరిపినచో లాభ మున్నది. రహితులకు యీ ప్రశ్న ముఖ్యమై యున్నది. ఇప్పు డ్లో కాంగ్రెసు తీవ్రముగ ఆందోళన జరుపవలెను.

ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులుగారు:— ముందు ప్రచార ము చేయవలెను. అటుపిమ్మట పట్టాభి సీతారామయ్యగారు ప్రశ్నకు రహితులే సమాధాన మిత్తురు. ఆ విషయమై ఆలో చించవలసినది రహితులు. మన కర్తవ్యము వారలకు సంగతి పందర్పములను చెబుటయే.

మొసలిగంటి తిరుమలరావుగారు:— ప్రజలలో ముందు ప్రబోధము చేయవలెను. రహితులు అన్ని మార్గములు గవర్న మెంటువారు పన్నును రద్దుచేసేలాగు జేవకొనవలెను. అటు

For High Class Diamonds and up to-date Jewellery
GO TO
Bapalal & Co.,
Dimond Merchants,
Gold & Silver Smiths,
216, China Bazaar Road,
Madras.

పైని ప్రజలలోగల శక్తినిబట్టి కార్యము జరుగ గలదు. దీనికి పన్నుల నిరాకరణకు సంబంధము పెట్టకూడదు.

వన్నెటి పత్తావారాయణగారు:— రీ సెటిల్మెంటును గూర్చి ప్రజలలో ప్రబోధము జరుగవలెను. మనము ఆందోళన చేయవలెను. సంగతులు అన్ని బోధచేయబడినవిమ్మట రహితు లే తుడిచివేయవలెను. అట్టి లు రాయబారములతో ప్రభుత్వము పన్నును తగ్గించదు. 1921 లో వలె ప్రచారము జ రుగవలెను. నాయకులు కడుశ్రద్ధతో పనిచేయవలెను. ప్రచార మునకు పునఃపరచుగ సామ్యుండవలెను.

యామినీపూర్ణ తిలకమ్మగారు:— ప్రజల మనకు ఎటు లనున్నదో మనము కనుగొనవలెను. ప్రస్తుతస్థితులలో ప్రచార మునకు ప్రోత్సహముపంపబడుటలేదు. నిరంతరకృషి జరుగ వలెను

కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు:— ఈ తీర్మాన ము బాబ్ లోతోవలె పనిజరుగుటకై తీసుకరాబడినది. ప్వరా జ్యసంపాదనకు కాకున్నను ఈ పంకల్పము గొప్పదియే. అట్టి లు రాయబారములు మనపురుకు నేను అంగీకరించను. రాజనూ గ్గ మొక్కటియే. కాంతియుతమైన పద్మకులతో బాబ్ లో కార్యక్రమము 4 పాదములమీద సక్రమముగ నడుపుటయే గవర్న మెంటు వారు తెగేవరకు గట్టిగా నుండకపోవచ్చును. మనము ల్యా గబుడితో కాంతముగ వసులచేయవలెను. దీట్టి లో నిర్వచించబడి న నూత్రములన్నియు ఎన్నోబునైన ఆదరణకుతీసుకరావలెను. 1921లోనే అట్టిది సాధ్యమరాలేదు. రిజిల్లాలలో అట్టిప్రయ త్నము చేయబాలకు. ఏమియోకాడ్రి ప్రకారమున సాగించయత్నిం చవలెను అచ్చోట మనశీత్రులన్నియు శ్రేష్ఠికిరించబడవలయును.

బిక్కని వెంకటరత్నంగారు:— రహితులలో చలనమేలే నప్పుడు బాబ్ లో పనిచేయుచుండుమోనటు స రి కా దు. ప్రస్తుతము మనమాందోళన ప్రాగంభించియాతము. మైదుట తిరువాతమాతము.

బుజును సాంబమూర్తిగారు:— అప్పుడే కొందరు యీ హెచ్చుపన్ను విధించుట న్యాయమేనటున్నారు. కనుక తొం దరగ మనము ఆందోళనప్రారంభించవలెను. ప్రజలలో నిర్ణయించ బుదియేర్పడవలెను. మనమందలకై యిప్పుడే కార్యరంగమున దిగవలయును.

అధ్యక్షులు:— మనకు బాబ్ లోతో పనిలేదు. రహితులై అదనపుపన్ను పడకుండజూచుటయే మనఆలోచన. అందులకై అన్ని మార్గముల ననుసరించవలెను. మనము ప్రబోధముచేసినచో ప్రజలేమి చెప్పుదురో చూతము. మనము విధాయకకృత్యమును నెరవేర్చుదము.

తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ సంగీకరించబడెను.

దేశీయ వైద్యము

తీర్మానము:— ప్రస్తుతము వేదాధి కాశాగ్యాది వరిస్థి తులు కడుహీనదశయందుండుటవలన దేశీయ వైద్యములను పోషించుటయు, భిక్షగర్హులను ప్రోత్సహించుటయు దేశీయముఖ్యకర్తవ్యమని యాసభవారు రిభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఈతీర్మానము ననుసరించి దేశీయ వైద్యమును ఖద్దరకవల చెల్లెలుగ భావించి వివిధగ వెలునై ప్రచారము చేయవలసినదిగ దేశీయల నీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఈ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ సంగీకృతమయ్యెను. రాత్రి ఏడుగంటలకు సభ ముగించబడెను.

కావలెను

మాకు సెకండ్ హ్యాండ్ పోర్ట్రైట్ ప్లేటు యంజనులు. 12 లగాయతు 16 N. H. P న్ని, ఆయిల్ యంజనులు, 86 లగాయతు 40 B. H. P. న్ని కావలెను. సదరు యంజనులు విక్రయించవలసినవారు, యీ క్రిందిగారికి, వివరములు వ్రై లు తెలిపినచో, అనుకూలముగా యున్నచో, కొనగలము. మద్ది సుదర్శనం అందు కో, గుంటూరు

ఏకాభిప్రాయము

శ్రీశ్రీశ్రీ

బ్రాహ్మణీ సమన్య విషయమున దేశమున ఏకాభిప్రాయము ప్రబలియున్నదని, నేటివార్తలు చెలుపుచున్నవి. వివిధపక్షనాయకులును, సమగ్రముగు విచారణ జరుగవలయు నని కోరుచున్నారు. కేవల అధికారవిచారణవలన న్యాయము తేలదని వీరభిప్రాయపడుచున్నారు. సర్ సప్రూ, సర్ ఆలీ ఇమాం, చింతామణిగార్లుగాని, సర్వోత్కృష్ట ఆఫ్ ఇండియాసంఘమువారుగాని, అతివాదులు గారు. వీరు శాసనోల్లంఘనము నామోదించువారుగాను. అయినను, వీరు బ్రాహ్మణీ రయితుల మొరలు న్యాయమయిన వని గ్రహించిరి. రాజకీయాందోళనపరులు పన్నినకుట్రల కిది ఫలమని వీరెంచుటలేదు. అట్టి తేరి, బాంబాయి ప్రభుత్వమువారికిను తమ పట్టుదలను విడువకుండుచో, ప్రజాభిప్రాయమును పూర్తిగా నిరాకరించినవారగుదురు. టైము ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక ప్రచురించిన కల్లిబొల్లివాతలు అసత్యములని తేలినది. ఈ పత్రికకు సమాచారము జేలిపినటుల సూచించబడిన శివదాసినిగారు, తామటుల చెలువలేదని ప్రకటించుచున్నారు. సర్ సప్రూగారు అనంతగిడుగు సలహా నిచ్చుచున్నారు పరిస్థితుల నికను విషయము గావించక, రి సెటిల్ మెంటును గూర్చి వెంటనే స్వతంత్ర విచారణ జరుపవలెననియగాక, అధికారులవలంబించుచున్న నిర్బంధపద్ధతులను గూర్చి గూడ విచారింపవలయునని, వీరు ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారు.

సులభముగ నివారింపదగిన యిబ్బందులను పెరుగనిచ్చుటవలన, లాయెక్క గౌరవమును, ప్రభుత్వప్రతిష్ఠయు తొలగిపోవునని సప్రూగారి తలంపు. సర్ ఆలీ ఇమాంగారును, వెంటనే స్వతంత్రవిచారణ జరుపవలయు ననియు, బ్రాహ్మణీరయితులయెడ పానుభూతితో ప్రవర్తించవలయు ననియు, గోరిరి. ఆడలేక మద్దెలయోడనునటుల, ఈవినింగున్యూసు పత్రిక బాంబాయి వర్తకులను నిందించుచు, పతేలు గారిచేతులలో వీరుకీలుబామ్మలయిరని, చాటినది. ఇందుకు జవాబుచెప్పచు, పతేలుగారి ప్రోద్బలము లేకుండ, వర్తకసంఘమువారు తమకు దోచినటుల మొలగిరని, సర్ పురుషోత్తమ తాకూరుదాసుగారు పలికిరి. సంధిపై ప్రయత్నించుటలో, వీరిని పతేలు గారు పురికొల్పియుండలేదు. ప్రభుత్వమువారి రెట్టి సమాధానమునకు రాకుండుటచే, వాణిజ్యసంఘ ప్రతినిధి రాజీయవలసివచ్చెను. ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు ప్రజాప్రముఖులపై ఎట్టి అసత్యారోపణల చేసినను, అధికారప్రతిష్ఠ యినుమడింపనేరదు. వరకు గ్రామోద్యోగులును, శాసనసభ్యులును రిజినామానిచ్చిరి. రాజీనామా నిచ్చిన శాసన

సభ్యులందరును ఎట్టిపోటీ లేకనే, తిరిగి ఎన్నికొనబడుదు రనుటకు సందియములేదు. ప్రజాభిప్రాయ మెటులున్నదనియు, దీనినిబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

ప్రభుత్వమువారు స్వతంత్రవిచారణ కంగీకరింపనియెడల, నేషనలిస్టుపక్షమునకు జేరిన మంత్రులును, సభ్యులును తమతమ హోదాలకు రాజీనామా నీయవలయు నని, తత్పక్షమువారు తీర్మానించిరి. బ్రాహ్మణీ రయితులపట్ల వీరు సంపూర్ణపానుభూతి జూపి, వీరియద్యమము న్యాయమయినదని, వెల్లిబుచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనము జేసికొనిన భూములను తిరిగి రయితుల కీయవలయుననియు, నిర్బంధింపబడిన వారి శిక్షలను రద్దుజేయవలయు ననియు, రయితులకు గలిగిన అన్యాయములకు నష్టపరిహార మొనగవలయు ననియు, విచారణముగియువరకు పన్నులవసూలు నాపివేయవలయుననియు మున్నగు తీర్మానములను జాతీయపక్షమువారు గావించిరి. ఈతీర్మానముల ననుసరించి, దేశాయి, ప్రధానుగార్లను మంత్రులు తమ పదవులకు త్వరలో రాజీనామా నీయవలసి యుండురు. పరిస్థితులు రానురాను విషమముగు చున్నవని, విదితమగుట లేదా? పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు సూచించినటుల, ప్రభుత్వ దృక్పథమునకు తగిన హేతువేదియు కనుపింపదు. ఉన్నదని వారు తలంచుచో, విచారణసంఘమువారియెదుట దానిని నిరూపించుట, ప్రభుత్వధర్మము. విచారణఫలితము తేలకముందే పన్నులనన్నిటిని రయితులు చెల్లించవలయునని కోరుట, కడువిచిత్రము. నిర్బంధప్రయోగము వలన, బ్రాహ్మణీరయితుల దుర్భర మగుచున్నది. అందుచే విచారణసంఘము నెంతత్వరలో నియమించిన నంత మేలు. నెహ్రూగారు తెలిపినటుల, బ్రాహ్మణీవివాదము అఖిలభారతసమన్య యయినది. దీని కిట్టి రూపము చెచ్చుటకు బాంబాయిప్రభుత్వమువారే కారకులు. ఈకారణముచేతనే వివిధపక్ష నాయకులును ఏకాభిప్రాయము జూపుట తటస్థించినది. ఇంగ్లండులోగూడ బ్రాహ్మణీసమన్య వెల్లడియగుచున్నది. భారతీయకార్యకులపట్ల సానుభూతిని వెల్లడిజేసెడి బ్రిటీషు లేబరుపక్షమువారి విషయమై మానము వహించియున్నారు. వీరివైఖరి నానాటికి మార్పుజెందుచున్నది. బ్రాహ్మణీరయితులు అపూర్వ త్యాగముల మూలమున జయముగాంచకమానరు. స్వరాజ్యసిద్ధికి వీరు రాచబాట నేర్పరుచుచున్నారనుటకు సందియము లేదు.

నాగరిక మన నేమి?

న్యూస్పేట్సు మెనుపత్రికలో "నాగరిక మన నేమి" యని, ఆర్. బి. అనువారు వ్రాయుచు, ఈ విషయమై అంగీకారము గుదురుట దుర్లభమని సూచించిరి. అంతర్జాతీయపు పోటీలను మానివైచుట యవసర మని, వెల్లుగారు చెప్పెదరు. ప్రకృతిపరిస్థితులను జయించుటయే నాగరికమని, ప్రాథమిక జీవులు మను గారు నుడువుచున్నారు. విమానములు, దూరప్రణాళి ఏర్పాటులు, ఆకసపు పెత్తుమేడలు, ఎలక్ట్రిక్కు యంత్ర సౌకర్యములు, ఉన్నతవిద్య, మున్నగునవి నాగరికలక్షణములని, అమెరికాలో సామాన్యభిప్రాయము వ్యాపించియున్నది. ఇది ఇంగ్లండులోగూడ వ్యాపించు

చున్నదట. ప్రాన్సు మున్నగు దేశములనుగూడ నిది ముంచివైచు చున్నది. సాఖ్యాతిశయమును కొంచెము భూతదయయు గలసిన నాగరిక మగునని, వీరి తలంపు. ఇది కేవలభౌతికదృష్టి యని చెప్పవచ్చును. నేటిది ప్రాముఖ్యము బడయుచున్నది. ప్రపంచమునం దేతరున నయినను విజయము బడయుటయే, ఇట్టివారి ప్రధానలక్ష్యము. మునులోనీ అగ్రగణ్యుడు. భోర్డుగారు, పరమశ్రేష్ఠుడు. అట్లాంటిక్కు సముద్రమును వాయువిమానములపై దాటగలిగినవారు,ధీరులు,ఇంగ్లీషుభాషలు నీడగలుగువారు నాగరికులు. నాగరికమున కిది ప్రధానములు గావని తలచువారు స్వల్పసంఖ్యాకులుగ నున్నారు. కాని వీరి యభిప్రాయములు కొంతకాలము జరిగిన పిమ్మట, బైకివచ్చు నని, న్యూస్పేట్సుమెను పత్రికా వ్యాసకర్తకు విశ్వాసము గలదు. ఈ మధ్య క్షైపు బెల్లు అనువా రొకగ్రంథమును ప్రచురించి, నాగరిక మననేమియో నిర్వచింప నమకట్టిరి. వీరు గావించిన నిర్వచనము, ఆర్. బి. గారికి నచ్చినది. న్యాయనిర్వహణమును వీరు నాగరికలక్షణములలో జేర్చలేదు. అనాగరికులలోగూడ ఏదియో యొక విధమగు న్యాయనిర్వహణము గలదట. ప్రతినంఘమునందును, ఏదియో యొకవిధమగు నీతియు కట్టుబడియు యున్నవనియే, వీరితలంపు. అందుచే దీని నయినను వీరు లెక్కించుట లేదు. యంత్రపు ఏర్పాటులను నాగరిక లక్షణమని వీరెంచుటలేదు. మానవ జీవితముపై గల గౌరవమును గూడ వీరు ముఖ్యమని ఎంచుటలేదు. ప్రతివారికిని, తమకుటుంబముపైన ప్రేమ యుండుట సహజము. ఇక నాగరికమననేమి? కుండేలును బట్టుకొని, వెంటనే తినివేయక, ఇంటికిబోయి వండించుకొని తినువరకు ఓపిక బట్టుట, నాగరికమునందు ప్రారంభదశయని, బెల్లుగారితలంపు. తాత్కాలిక భోగాపేక్షను, ఇంతకన్నను ఎక్కువ శాశ్వతమగు భోగాపేక్షకు లోబడజేయుటయే, నాగరికమట. మానవుని లక్ష్యము సుఖమేననియు, నాగరికవంతులు స్వల్పసాఖ్యమును గొప్పసాఖ్యముకొరకు విడనాడగలరనియు, బెల్లుగారు తెలుపుచున్నారు. సుఖదుఃఖాతీతమగు ఆనందమొకటి గలదని వీరంగీకరింపరు. భోగానుభవమే, మానవపరమావధి యని వీరితలంపు. బెల్ గారు సాఖ్యవాదులు. ఏదెన్ను నగరము శత్రువుల చే ముట్టడింపబడినపుడు, అక్కడి ప్రజలు నాటకమాడి నంతసించిరట. ఇట్టి మనోనిగ్రహము నాగరికలక్షణమట. బెల్ గారు బుద్ధివైభవము, భౌతిక భోగముకన్నను ఎక్కువ యని యంగీకరించెదరు. వీరు భక్తినిగాని, భగవచ్చింతనుగాని, నాగరికలక్షణములలో జేర్చలేదు. ఇది యొకలోపమని, ఆర్. బి. గారు గూడ అంగీకరింపవలసివచ్చుచున్నది. ప్రాచీన నాగరికమున కంతకును, ఆధ్యాత్మిక సంపదయే మూలాధార మయ్యెను. భారతీయ, గ్రీసు నాగరికములలో గూడ నియ్యది గనుపించును. ఇది నిలుచునంత శాశ్వతముగ, భౌతిక నాగరికము నిలుచుటలేదు. బెల్లుగారిదృష్టి కిది అసలే గోచరింపలేదు. నాగరికము, నాగరిక మని తరుచుగ బలుకువారు, తల్లక్షణమెద్దియో జెప్పజాలకున్నారు. మిస్ మేయో గ్రంథము జూచిన, యీమెయభిప్రాయము లెంత స్థూలమయినవో గ్రహింపవచ్చును. అమెరికా ఇం

గ్రంథాలలో నిపుడు అతివ్యాప్తి గాంచిన, తాత్కాలిక భౌతికలాభదృష్టితోనే, యీమె హిందూదేశమును విడిచి. దూరలాభము నయినను యీమె గ్రహింపలేదు. ఇట్టి విమర్శనము లనేకములు బయల్పడలుచున్నవి. గ్రంథకర్త లిట్టి విమర్శనము గావింపకముందు, నాగరిక మన నేమియో నిర్వచించి, ఆవిష్కృత విమర్శించిన బాగుండును. కేవలభాష్యా చిహ్నములలో నయినను, మోటు వారని తలంపబడువారి నాట్యములను, వారి దుస్తులను, వారి సౌందర్యలక్షణములను పాశ్చాత్యులు అనుకరించుచున్నారు. పాశ్చాత్యస్త్రీలు వస్త్రాడంబరమును తగ్గించుకొని, అనాగరికుల వైఖరుల నవలంబించుచున్నారు. ఇప్పటి స్త్రీల వేషములను, మతగురువులను, ప్రాచీనాచారప్రియులను తీవ్రముగ నిరసించుచున్న సంగతి తెలిసినవిషయమే. “ఆధునికస్త్రీ”లు బ్రిటిషుప్రతికలలో తరుచుగ పరిహాసపాత్ర లగుచున్నారు. పాశ్చాత్యగ్రంథకర్తల యుద్దేశ్యములబట్టి జూచిన, పూర్వపు అనాగరికము నేటినాగరిక మగుచున్నది. నేటి నాగరికము, పూర్వమున అనాగరికమని ఎంచుబడుచుండెడిది. అందుచే నాగరికమునకు శాశ్వత లక్షణము లేవియో గ్రహించిన గాని, యీ విషయమునుగూర్చి ముచ్చటించ వీలు గనుపించదు.

మరణానంతరము

మరణానంతరము జీవుడు నిలిచియుండు నని, హిందువులు చిరకాలమునుండియు నమ్ముచుండిరి. వారిచ్చు తర్పణములను, వారొనర్చు శ్రాద్ధాదాలును, ఇతర కర్మలును, జీవుడు శాశ్వతముడను విశ్వాసము పైననే ఆధారపడి యున్నవి. ఈవిషయమై యనుమానమునకే తావులేదు. హిందువు లొనర్చు ప్రతికర్మయు, దేహమునశించినవిమ్మట గలుగు ఫలము నుద్దేశించుచున్నది. జీర్ణవస్త్రములను విడిచి, నూతనవస్త్రములను ధరించుటలు, జీవుడు ప్రాతశరీరమును విడిచి, క్రొత్తశరీరమును ధరించుచున్నాడని గీత చెలుపుచున్నది. స్థూల, సూక్ష్మ, కారణ శరీరములను జీవుడు ధరించుచుండును. అందుచే ఈ జీవితముతో, జీవుని చరిత్ర ముగియుట లేదు. మృత జీవులును కామక్రోధ లోభమదమాత్సర్యాదులచే ప్రేరేపింపబడుచుండు రనియు, విశ్వసించబడుచున్నది. ఇంతియ గాక, పుణ్యశేఖరుల తిరిగి భూలోకమున జనించెద రని గ్రంథములు చాటుచున్నవి. క్రైస్తవ మతమువారు, జీవుడు తీర్చిచెప్పదినమున బైకిలేచునని నమ్ముచున్నను, ఈలోపుగ నెట్టిసిద్ధిలో నుండునో స్పష్టముగ తెలుపరు. అందుచే పాశ్చాత్యదేశములందు, ప్రబలమగుచున్న ఆత్మవాదులకును, మతగురువులకును పోత్తుగుదురుట లేదు. సర్ ఆలివరు లాడ్జి, కానండాాయిలు, మున్నగు బ్రిటిషు ప్రముఖులు, జీవులు మరణానంతరముగూడ నిలిచియుండురని, ప్రత్యక్షప్రమాణములద్వారా చాటుచున్నారు. ఇట్టి నమ్మకము, ఇంగ్లండు, అమెరికా మున్నగు పాశ్చాత్యదేశములలో విరివిగ వ్యాపించుచున్నది. కాని నుప్రసిద్ధ ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులగు సర్ ఆర్థర్ కీతుగారు, మరణానంతరమున దేహముతో బాటు జీవుడుగూడ నశించునని, యిటీవల ప్రకటించిరి. సర్ ఆలివరు లాడ్జి బోలు ప్రసిద్ధ శాస్త్రజ్ఞులు, జీవుని నిత్యత్రయమునంగీకరించుచుండ, కీతుగారు శుద్ధనాస్తికమును

బోధించుట, ఆశ్చర్యముగ నున్నది. వెక్కుమంది, కీతుగారి ప్రకటనమును ఖండించిరి. లిషిన్స్ నాక్సు, కానండాాయిలు, ఛెప్టరుటను, బెల్లక్ మున్నగువారు కీతుగారిపై దాడివెడలిరి. కీతుగారికి తగిన సమాధాన మిచ్చుట వివేకముగాని, ఊరక నిందించుట పాడిగాదు. క్రైస్తవ గురువుల సమాధానము మాత్రము కీతుగారిని తృప్తిపరుచునని తోచదు. ప్రత్యక్ష అనుమానప్రమాణములు గూడ జీవనిత్యత్రయమును స్థాపించుటచే, ఈ విషయమున కీతుగారి సందేహములను పోగొట్టుట, కష్టముగాదు.

సింధు మహమ్మదీయ సమావేశము

సింధు మహమ్మదీయ సమావేశాధ్యక్షులును, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులును కూడ, జాతీయభావములను వ్యక్తపరచి, ఇతరులకు మార్గదర్శకు లయిరి. వీరిరువురును బాడ్జోలీ సమన్వయస్థుల సానుభూతి జూపిరి. భారతీయులు దీనిపరిష్కారమునకు తోడ్పడవలె నని ఎచ్చరించిరి. పైమను కమిషను బహిష్కారమును బలపరుపవలె ననియు, సింధును ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ నిర్మించవలయు ననియు, వీరు కోరి యుండిరి. అన్ని సంఘములవారును బహిష్కారమును నడలించకుండుట వివేకము. స్వరాజ్యము లభింపనిది, సాంఘికకలహములు పరిష్కారము గాంచవని, అధ్యక్షునకు నమ్మకముగలదు. మూడవ పక్షమువారుండి, విభేదములను పెంచుచుండునంత వరకు, ఇవి పూర్తిగ నమసిపోజాలవు. అధ్యక్షులు నుడివినటుల, వివిధసంఘములవారును ముందుగ స్వరాజ్యసిద్ధికై పాటుపడునెడల, సాంఘికసమన్వయంతట యదియే పరిష్కారమగును. అందుకు మారుగ, ఇప్పుడే ఎవరి కెన్నిపాళ్లు రావలయునని వితర్కించుటవలన, అంగీకారము గుదురదయ్యెను. స్వాతంత్ర్యము లభించినవిమ్మట ఈ స్వల్పవిషయములను పరిష్కరించుకొనగూడదా? హిందువులేమి, మహమ్మదీయులేమి తదితరసంఘములవారేమి, దేశస్వాతంత్ర్య సిద్ధికై అసన్య చింతతో కృషిచేయుట యత్యవసర మని, ప్రస్తుతస్థితియు స్పష్టపరచుచున్నది.

స్థానిక స్వపరిపాలనము

స్థానిక స్వపరిపాలనమును ప్రజలు తిన్నగ నిర్వహింపగలిగినగాని, స్వపరిపాలనమును నిర్వహింపజాల రని, బర్మాగవర్షుగారు మున్వసిపలు సంఘమువారికిని, డిస్ట్రిక్టు కౌన్సిలువారికిని బోధించిరి. గవర్నరుగారు చెలివిన సంగతి చూచుటకు బాగున్నను, ఆచారణలోనిది కొనసాగదు. కారణమేమన, స్థానికస్వపరిపాలనము పరాధీనదేశములలో అభివృద్ధి గాంచజాలదని, యనుభవము తేటపరచుచున్నది. స్థానికసంఘములకు తగిన న్యేచ్ఛగాని, రాబడిమార్గములు గాని, చేకూరని హేతువుచే, అవి ఎట్టి ఎదుగులేక పడియున్నవి. అధికారుల ముకుద్రాళ్లచే నడిపించబడు ఈ సంఘములు ప్రజలకు తగిన మేలు సలుపజాలకున్నవి. స్వపరిపాలనము లేనంతవరకు, స్థానిక స్వపరిపాలనము అభివృద్ధి గాంచదని, లయొనలేకర్పిముగాకే తెలిసియుండిరి. స్వతంత్రదేశములలో స్థానికస్వపరిపాలనసంఘములు ప్రజలకు మేలొనర్పగల సత్తి యుండును. హిందూదేశమునం దట్టియవ కాళముండదని, స్థానిక స్వపరిపాలనసంఘములలో ఏమాత్రము అనుభవము గలవారయినను జెప్పగలరు.

పట్టుకాల్ సత్యాగ్రహ విజయము

పట్టుకాల్ సత్యాగ్రహము చాలకాలమునుండియు కొనసాగుచున్నది. హిందువులు తమ ఊరేగింపులను యథేచ్ఛగ తీసికొని పోగూడదని ఉత్తరవీయబడుటచే, సత్యాగ్రహ మారంభమయ్యెను. ఇయ్యది పట్టుదలతో సాగింపబడెను. తుదకు హిందువులును, మహమ్మదీయులును, క్రైస్తవులును, అధికారులును గూడిన సభలో, ఊరేగింపులను వీధులలో ఎప్పుడు పట్టిన నప్పుడు గొనిపోవుటకు ప్రజలెల్లరకును హక్కు కలదని నిర్ణయింపబడెను. సత్యాగ్రహము నవలంబించినవారిపై మోపబడిన కేసులు జీవనంపారించుకొనబడు ననియు, సత్యాగ్రహ నిర్బంధితులు విడుదల చేయబడెద రనియు, తెలియుచున్నది. వివిధమతసంఘములవారును, పరస్పర నహనమువలన, ఇట్టిసమన్వయము ఏల పరిష్కారము జేసికొనరాదో తెలియదు. ప్రజల పరాధీనతయే, యిట్టి సంకుచితదృష్టికి కారణ మగుచున్నది.

గోపాలకృష్ణుని కుటుంబపోషణనిధి

ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణుని స్మారకచిహ్నము విషయమై గుంటూరు మహాసభలో శాశ్వతము నెలవడి యుపసంఘ మేర్పడియుండెను. మొన్నటి ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభలోను యీ విషయము చర్చకువచ్చి ఆంధ్రరెల్లరు స్మారకసిల్లికి సాయకడపలనీవగా నుద్దేశించుచు తీర్మానించుచున్నాడు. ఈ స్మారకసిల్లికి ఎవరెవ రెంతచందానోసంగమొత్త మెంతయినదియు తెలియుటలేదు. చూచుట కుచితముగా దాపరించునట్టి జీవించక ఈ ఆంధ్రరత్నయొక్క స్మారక మచిరకాలములో రూపము దాల్చునట్లు ప్రయత్నించి ఆంధ్రు లాత్మగౌరవమును తక్కించుకొందురని నమ్ముచున్నాను. రాజకీయ సంబంధమైన ఈ స్మారకసిల్లి ఎట్లు పరిణమించినను కేవలము గోపాలకృష్ణుని కుటుంబ పోషణమునకుగా మేజరు కౌడేవల్లి కేంద్రకాస్త్రీ వి.ఎం.ఎస్. గారు నెలకొల్పిన నిధి కిచ్చివాటికృష్టి గాంచుచున్నందులకెంతయు సంతోషించుచున్నాను. గోపాలకృష్ణుని మిత్రులు, పలువు యద్యోగమున గలరు. గోపాలకృష్ణయ్యగారు శేషలము రాజకీయముగానే గాక శాసనవిధముల తన అద్భుతకృత లనుజూపి ఎందరినో ఆకర్షించియున్నాడు. అట్టివారు వీరి కుటుంబముమీద సానుభూతితో కన వాగుచుచేసి తమ కృతజ్ఞతను, ధర్మమును నెరవేర్చుటవచ్చుచున్నది. ఈ వర్తమానకు జెందిన మేజరుకాస్త్రీగారు తొలుదొల్ల కుటుంబ సాహాయ్యము నర్పింపగలిగి, నెల్లూరు మండలమున ఎక్కువగా ఈ కుటుంబ నిధికి సాయము లభించినది. గోపాలకృష్ణుని ప్రాణమిత్రులు ప్రాఫసర్, ఎస్. రాధాకృష్ణయ్యగారు, శ్రీయుత శింకారామ మూర్తిపంతులు మున్నగు ప్రముఖులు చందాలను బంపినట్లున, ఇప్పటికి నుమారు 1400 పనునాలుగు వందలనెట్లును తెలియుచున్నది. ఈ మొత్త మంతయు, గుంటూరు ఆర్చిబిషాపేట్లో కుటుంబ పోషణార్థము నిలువ చేసియున్నాడు. నెల్లూరు మండలములోని అల్లూరు కృష్ణవిలాస సభవారు గోపాలకృష్ణుని కుటుంబపోషణార్థము, రామదాసు నాటకమునాడి నేయింపాయల మొత్తము మేజరుకాస్త్రీగారి నిధికి పంపింప నిర్ణయించినట్లు వినుచున్నాను. మేజరు కాస్త్రీగారు మానువేలూపాయలు ప్రాసించి కుటుంబసాహాయ్య ప్రయత్నించుచున్నాడు. వీరి సంకల్పము నెఱవేరే సందేయములేదు. మేజరుకాస్త్రీగారివల్ల పలువురు మిత్రులు కుటుంబపోషణార్థము వెక్కువ ప్రదేశములందు ప్రయోచుచున్నట్లు తెలియవచ్చినది. కాని ఏయే ప్రదేశములందు తెంత వసూలైనది వివరములు తెలియుటలేదు. భినువర్క రాజమండ్రిలో కొంతధనము పనుకూడినదట. ఈనిధి కేవల కుటుంబ పోషణార్థము. ఇందు భేదములకు ఆపకాళి మేలు. కుటుంబ పోషణార్థము రందలంబుకృష్ణము. అట్టి సిద్ధిలో, అట నట నిధులుగా చిత్తముల నుంచుటకంటె నొక్కచోటికే కేంద్రీకరించుట ఖ్యము. ఇప్పటికి మేజరు కాస్త్రీగారినిధియై ప్రామాఖ్యుడ దాల్చియున్నది. కాని ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణుని కుటుంబ పోషణమునకు చందాల ప్రాసించేవారు, చేయవారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మేజరుకాస్త్రీగారి నిధికి పంపి కేంద్రీకరించి నిధి పొందించెదరని నమ్ముచున్నాను.

విదేశవార్తలు

భారత దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము గావలెను

డాక్టరు బి.సెంటుగారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 8:—క్విట్ ఇండియా సందేశమును ఇండియాకు స్వాతంత్ర్యమును, స్వపరిపాలనము గావలెనని బెసెంటుగారు చెప్పిరి. క్వేట్ ఇండియాను, ఉన్న దేశములకును స్వయంస్థియములను వర్తింపజేసెదమని లాయిడ్ జార్జి గారు యుద్ధపరమయమన ఆభయమిడిరి. ఆయభయమును నెరవేర్చెదమని ఇంకను భారతీయులు జేచియున్నారనిరి.

చీనా జాతీయ ప్రభుత్వము

అసమానపు టాడంబడికలను అంతరింపజేయుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 9:—స్వాంకింగు తంతివార్త లిట్లు చెబుచున్నది. ఇంకను నియమితకాలము ముగియకున్న అసమానపు టాడంబడికల తక్షణమును క్రమప్రకారము రద్దు జేయుటకు క్రమచర్యను దీసికొనెదమని చీనా జాతీయ ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. వాటిసానే క్రొత్త ఒడంబడికలను జేసికొనెదమని.

యుద్ధ బహిష్కరణము

కెల్లాగుగారి సూచనలను బలపరుచుట

కల్కత్తా, జూలై 6:—బ్రిటిషువారు కెల్లాగుగారి యుద్ధ బహిష్కరణ సూచనలను ఆమోదించుచు ఆవిషయమై చర్చించుచున్నారు. జాతిసమితి ఒడంబడిక లోకల్స్ ఒడంబడిక మరతులకు ప్రతిబంధకములేకండ ఆలోచించుచున్నారు. కెల్లాగుగారి సూచనల నంగీకరించుచు ఒడంబడికను సంతకముజేయుటకు ముందు బిటిసి ఆలోచించవలెననిరి. లేనిపోని భిన్నాభిప్రాయములను, అభిప్రాయాలను తొలగించవలెననిరి. ఈ లోపు ఇందుకు అలస్యములేకండ జేయుటవసరమనుచున్నారు. కొద్ది వారములలోనే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు కెల్లాగుగారి సందేహ ఒడంబడికను సంతకముజేసెదరుగాక యని సినిమాప్రభువుగారు చెబుచున్నారు. ఎట్టివరతులులేకండ ఆమోదించెదరు గాక యనిరి.

లండను - భారతదేశీయ

మహాజన సభ శాఖ

లండన్, జూలై 6:—లండనులో భారతదేశీయ మహాజనసభా శాఖను నెలకొల్పిరి. 50 మంది సభ్యులయొక్క వారు సంతకముజేసిరి. ఇంత తొందరగా భారతదేశీయ మహాజనసభాశాఖను నెలకొల్పుచున్నట్లు ప్రకటించుట వాస్తవమని శ్రీనివాసయ్యంగారు చెప్పిరి. కమ్యూనిస్టు సభ్యులు సకలత్వా సి. పి. జట్టుగారు గూడ కార్యనిర్వాహక పర్వములో యును.

భారత ప్రతినిధులు కార్మిక సభనుండి కలిపి టి.పి.స.మంజుసముగానే యున్నదని క్వే శ్రీనివాసయ్యంగారు ఆమోదించిరి. అసలుసభకు పాగిలే యుండిన మరింత బాగుండెడిదనిరి. భారతీయులు యు కార్మికపక్షమువారి స్నేహమును నిరాకరింపలేదనిరి. వారి నిర్లక్ష్యము, ఉపేక్షాభావము భారతీయులకు లోప గల్గించుచున్నవనిరి.

ఆర్యో జలసంధిలో మునిగిపోయిన నౌకాగ్రహదము 12 మంది చనిపోయిరి. మిగిలినవారిని వెదకటకు పిలుచుట.

శ్రీనిధోనియా విప్లవసంఘాధ్యక్షుని ఆతనిస్నేహితుని ఘోరిని ఎవరో యుద్ధను వ్యక్తులు, అపరిచితులు పిలుచు తప్పించుకొని పారిపోయిరి.

బార్డోలీనిధి

లండను వసూళ్లు

లండన్, జూలై 6:—బార్డోలీ సహాయనిధికి మరల చందాలను వసూలుజేయుచున్నార. బార్డోలీలో నేర్పూకొన్న విషయములను ఇండియాలో ఇతరచోట్లగూడ స్వాతంత్ర్యము నిశ్చయముగ ఏర్పడువరకు వర్తింపజేసెదమని మహమ్మదాలీగారు నిరి. మిగిలినవక్తలుగూడ కార్మికసభనుండి భారతప్రతినిధులు లేచివచ్చుటయే బాగున్నదనిరి. మహమ్మదాలీగారు తనదగ్గర నున్న యావత్తుసొమ్మును 190 పిల్లింగులను బార్డోలీనిధికి ఇచ్చెనట.

ఇండియాలో కార్మికుల

ఆందోళనము

“మాస్కో ప్రోద్బలముగాదు”

న్యూస్పేట్టుమక పత్రిక

లండన్, జూలై 20:—(మెయిలు) ఇండియాలో కార్మిక ఆందోళనను విస్తారముగానున్నది. ఎక్కడచోటను సమైక్యత. దీనికంతకును మాస్కోవారే కారకులనట హాస్యాస్పదమని న్యూస్పేట్టుమక పత్రిక చెబుచున్నది. భారతదేశ పారిశ్రామికపరిస్థితులే దీనికంతకునకారణములు గావచ్చుననుచున్నది. భారత కార్మికుల దుస్థితికి బ్రిటన్ బాధ్యురాలని చెప్పి “మాస్కో” పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

75 సంవత్సరములక్రిందటనే పాశ్చాత్యపెట్టుబడి పద్ధతి ఇండియాకు వర్తింపజేయుటచే అగ్రదాయకముగనుండునని మాస్కోవారు వ్రాసిరి. ఆరేడుజెప్పినవి శిలాక్షరములుగ జరిగినవి. భారత కార్మికులు పడరానిపాట్లుబడిరి. 150 సంవత్సరములు బ్రిటిషువారు ఇండియాను పాలించుచున్నారు. ఆయినను భారతదేశము ఘోరమగునీతియందున్నది. ఇదినిశ్చయము. టైముపత్రికగూడ ఒప్పుకొనక తప్పినదిగాదు. భారతకార్మికుల దుస్థితికి కారణము భారతకార్మికుల తప్పేయని టైముపత్రిక నడుపుచున్నది. మనతప్పు లేదు. ఒకవేళ ఉన్నను ఏవో స్వల్పముగ లోపముండవచ్చు ననుచున్నది.

(బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో 800,000,000 మంది కుడువ నోటినిండకూడు కట్టుకుడ్డ వనించుటకుపంప లేకుండ ఇంకను సాగవచ్చును. ఇండియాలో యజమానులు అనర్హముగ కాళ్ళతముగ దారిద్ర్యమును నెలకొల్పవచ్చును.

రెండుమాసములనుండి ఇండియాలో కార్మికపరిస్థితులు గలగలుగుచున్నవి. పారిశ్రామిక ఆందోళనములో ఏదో ప్రమాదముండక మానదనిపించుచున్నది. బొంబాయి ప్రతియంత్రాలయములో తగవులు పరిష్కరింప గునుట కన్పించును. బెంగాలులో ఈస్టిండియా రైల్వే ప్రసివాండు లాకులుటలో యున్నారు. తాతా ఉక్కుపనులు జంషర్పూరులో పనిలేకున్నవి. సభ్యులు తక్కువగాయున్నను కార్మికసంఘములు బాగానే ఏర్పడినవి. ప్రత్యేకనిధి లేకుండగను, కార్మికసంఘములు ప్రాపులేకుండగను, కార్మికులు ఇండియాలో చాలకాలము సమ్మేను సాగించు కత్తిని గల్గియున్నారు. బొంబాయి బెంగాలుపరివాండ్రు మాస్కోవారు సొమ్మును పహాయదార్థము బంపుటచే ఇండియాలో బోల్షివికుడ్యులు మున్నదనుచున్నారు. దానిని కొండంతగా జెప్పుచున్నారు. ఇది బోల్షివికు సమ్మేలుగావు. అది స్పష్టము. మాస్కో పలుకుటలే తేలికానిదిగాదు. లేదనే జెప్పనగు. అసలుకారణము భారతపారిశ్రామిక పరిస్థితులందే గలవని న్యూస్పేట్టుమక పత్రిక చెబుచున్నది. గాంధీగారి యుద్ధమును ఫ్యాక్టరీపరివాండ్రు నేమియు నుద్ధరించలేదు. కాని వారికి ఆత్మప్రబోధమును మాత్రము కల్పించినది. పూర్వముకంటె ఎక్కువ తిరుగుబాటునరుచుట జేసెను. 20 సంవత్సరములక్రిందట ఫ్యాక్టరీకమిటీవారు చెప్పిన పరిస్థితులవలెగాక నేడు భారతకార్మికపరిస్థితులు వేరుగనున్నవని యూరపీయులు భారతకంపెనీవారు గుర్తించవలసియున్నది.

గ్రీసులో పాగాకువారిసమ్మే మరితర సమ్మేను అంతరింప జేయుచున్నారు.

డాక్టరు వోయిల్కింగుగారికి ఆర్థిక ఆఫ్ డి ఇండియాన్ ఎంపైరు బిరుదునును లిటరేచర్లోకవిమనువారు సిఫార్సుజేయుటచే ఇచ్చిరి.

బ్రిమెక్ వైమానికులు కెయిజరుగారి యాతిధ్యమును బడసిరి.

వాతావరణస్థితి

1928 నవంబరు 9-వ తేదీ సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో, అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో, అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూలై నెల 1-వ తేదీ నుండి వర్షము	సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాల్ పూర్	86	79	...	8.1	+ 0.1
విశాఖపట్టణం	87	80	...	5.5	- 0.5
కాకినాడ	91	78	...	2.7	- 4.0
మచిలీపట్టణము	91	79	0.8	1.9	- 4.8
కర్నూలు	94	74	0.2	6.1	+ 1.9
బళ్లారి	98	72	2.8	4.5	+ 2.1
అనంతపురం	2.2	5.8	+ 2.8
కడప	95	76	...	2.6	- 1.5
నెల్లూరు	99	79	0.2	1.4	- 0.9
మద్రాసు	95	79	...	0.8	- 2.7
కడపూరు	91	77	...	2.4	+ 0.1
నెలము	88	78	0.2	4.8	+ 0.8
కోయంబుత్తూరు	87	78	...	0.9	- 1.1
తిరుచునాపల్లి	91	75	0.8	8.1	+ 1.2
నాగపట్టణము	98	78	0.1	3.1	+ 1.1
మధుర	86	76	...	2.1	0
పాంబున్	94	76	0.4	1.6	+ 0.8
తిరునల్వేలి	0	- 0.6
తిరువేండ్రము	78	74	0.5	15.1	- 0.8
కొచ్చిన్	80	74	0.9	26.8	- 9.9
కాలికట్టు	87	74	1.9	32.6	- 11.0
మంగళూరు	86	75	2.2	34.4	- 15.2
బెంగళూరు	81	68	0.8	8.0	+ 8.9
మెరకార	77	64	0.1	23.7	- 14.8
కొడైకనాల్	84	55	0.1	4.8	- 1.2
మామూర్	77	56	2.0	2.8	...

గోపాల్ పూర్	86	79	...	8.1	+ 0.1
విశాఖపట్టణం	87	80	...	5.5	- 0.5
కాకినాడ	91	78	...	2.7	- 4.0
మచిలీపట్టణము	91	79	0.8	1.9	- 4.8
కర్నూలు	94	74	0.2	6.1	+ 1.9
బళ్లారి	98	72	2.8	4.5	+ 2.1
అనంతపురం	2.2	5.8	+ 2.8
కడప	95	76	...	2.6	- 1.5
నెల్లూరు	99	79	0.2	1.4	- 0.9
మద్రాసు	95	79	...	0.8	- 2.7
కడపూరు	91	77	...	2.4	+ 0.1
నెలము	88	78	0.2	4.8	+ 0.8
కోయంబుత్తూరు	87	78	...	0.9	- 1.1
తిరుచునాపల్లి	91	75	0.8	8.1	+ 1.2
నాగపట్టణము	98	78	0.1	3.1	+ 1.1
మధుర	86	76	...	2.1	0
పాంబున్	94	76	0.4	1.6	+ 0.8
తిరునల్వేలి	0	- 0.6
తిరువేండ్రము	78	74	0.5	15.1	- 0.8
కొచ్చిన్	80	74	0.9	26.8	- 9.9
కాలికట్టు	87	74	1.9	32.6	- 11.0
మంగళూరు	86	75	2.2	34.4	- 15.2
బెంగళూరు	81	68	0.8	8.0	+ 8.9
మెరకార	77	64	0.1	23.7	- 14.8
కొడైకనాల్	84	55	0.1	4.8	- 1.2
మామూర్	77	56	2.0	2.8	...

సర్కారులు:—మచిలీపట్టు లులో 0.8" వర్షించెను. మబ్బు విస్తారముగ నున్నది. పగటివేడివి 2 డిగ్రీలు తక్కువ. డక్కన్:—బళ్లారిలో 2.8" అనంతపురంలో 2.2" కర్నూలులో 0.2" వర్షించెను. కడపలో చినుకులుపడెను. మబ్బు దట్టముగనున్నది. కర్నాటకము:—కెల్లూరులో 0.2" వర్షించెను. మబ్బు విస్తారముగనున్నది. కడపూరులో పగటివేడివి 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యర్లు, సహాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞులు.

రాబోవు కామన్వెల్త్ కార్మిక మహాసభ 1930 లో లండను లోనే సమావేశమగును.

తుపాకీ గాల్పుసాధనమును జేయుచుండగా తుపాకీగుండు తప్పి తలవతగిలి మీనరుజాగెను అను నామె చనిపోయెను.

గజ్జపుపండులలో వచ్చుమొత్తమును లెక్కించుటకు పిలువనటల ప్రజేబెట్టిన బిల్లును పడలుకొన్నట్లుల చెరియుచున్నది.

స్వయం శిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు! నగముధరలు

81-12-28 వరకే. న. స్వామినాథశాస్త్రి కృతము లెలగులిపిలో తెదగు ఆర్థములతో వ్రాయబడినవి.

అసలుధరలు:—శబ్దరూపావళి 0-5-0; నీతికథా సప్తతి 0-12-0; బాలకాండబరి (వద్యము) 0-6-0; లింగాను శాసనము 0-4-0; ధాతురూపచంద్రిక 1-4-0; ఈ అండును ఒక్కసారిగా కొనువారికి ఇబ్బట్ 1-4-0 కే ఇవ్వబడును.

అడ్రెసు:—N. S. నీలకంఠం C/o N. S. నరసింహం M. A (టయినింగుకాలేజీ, రాజమండ్రి. 4566

హిందీ ప్రచారోద్యమము

10 వ వార్షికోత్సవము

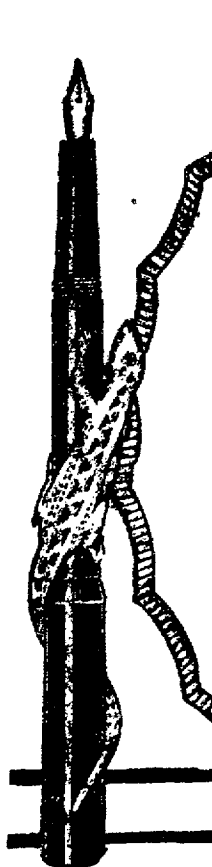
దబ్బు, పి. ఇగ్నేషియస్ గా రిట్టువాయించువాడు. దక్షిణ భారతహిందీ ప్రచారసభవారు తమసభయొక్క 10 వ వార్షికోత్సవమును ఈనెల ఆఖరువారమున మదరాసు నందును తదితర కేంద్రస్థానములందును జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. మదరాసునందు జరుగజూపువాని కోత్సవమునకు అధ్యక్షులుగ నుండుటకు శ్రీ పి. సి. కేగారు ఆంగీకరించిరి. బహుశః ఈనెల 25-28 తేదీలమధ్య నీవార్షికోత్సవము జరుపబడును. భాషామగ్న తేదీ మారు తెలుపబడును. మొదటిహిందీక్లాసు హిందీప్రచారోద్యమములకు దక్షిణభారతీయాలో 1918 సం॥ జూనునెల 17 తేదీని దా॥ ఆనివిసెంటుగారియధ్యక్షతక్రింద శ్రీ పి. సి. రామస్వామి ఆయ్యగారు ప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి. అందుచేత నీ వార్షికోత్సవము జూనునెలలో జరుపబడవలసియుండెను. కాని విద్యార్థులందరూ నీవార్షికోత్సవమున పాల్గొనుట కవకాశ విచ్చుటకై జూలై నెలలో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను.

సింహావలోకనము

గడచిన 10 సంవత్సరములలోను జరిగిన పనినిగూర్చి క్రింద పొందుపరచుచున్నాము. రూ 1,70,000 లు చందాలవలన సమకూర్చబడెను. ఇందులో 28% మాత్రమే దక్షిణభారతీయాలో వినియోగపడి. తక్కి 72% మాత్రమే ఇండియానందు వచ్చెను. 1,25,000 మంది హిందీ సభ్యునియటకు సమకట్టిరి. ఇందులో 50,000 మందికి భాషాజ్ఞానము కలిగినది. ఇందులో 7,000 మంది పరీక్షకు హాజరైరి. 6,000 మంది కృతార్థులైరి. కృతార్థులైనవారిలో నూటికి 14 రు శ్రీమతిలు. ఈహిందీప్రచారమునకు గల ముద్రపాలయమున గత 6 సంవత్సరములలోను 1,50,000 పుస్తకములు 80 రకములవాణకములుగ ప్రచురింపబడెను. ఇందు కొన్ని పునర్ముద్రితములు గూడ వచ్చెను. 1,40,000 పుస్తకములముద్రులువచ్చెను. ఇంకను ఈగ్రంథములు అధికముగా కోరబడుచున్నవి. 4 స్థలములందు ప్రెయిసింగుపాతకాలు స్థాపింపబడెను. అందు 90 మంది ఉపాధ్యాయులు తరిపియ్యబడిరి. వీరుకాక అలసాభాద్రులో 80 మంది తరిపియ్యబడిరి. 1928-24 సంవత్సరమున ఈసభవారిక్రింద 60 మంది ఉపాధ్యాయులు, సభవారివలన జీతములు పొందుచు 60 మందియును ఈభాషాభివృద్ధికి కనిపెసిరి. ప్రచారకులసంఖ్య యిప్పుడు 25 కి కిగెను. కాని గ్రంథముల అమ్మకముమాత్రమే హెచ్చుచున్నది. ఇందువలన హిందీభాషను తెలుసుకొంటామే స్వయముగ నేర్చుకొనువా రెక్కువగుచున్నారని తెలియుచున్నది. 250 స్థలములందు హిందీభాష గణపబడుచున్నది. 60 స్థలములందు యీసభవారిచే గణపబడుచున్నది.

దక్షిణభారతీయులకు మనవి

హిందీ ప్రచారమును గూర్చిన ముఖ్యవిషయములు వైని చెప్పబడెను. వైనివినరించిన సంఖ్యలెంత ప్రోత్సాహకరముగ నున్నదో దక్షిణ భారతీయుల విషయమున తమ సానుభూతి నికను హెచ్చుగా చూపినయెడల నికను గత ఫలితములు బాగుండెడివి. ఈ యుద్యమమునకు వసూలైన మొత్తములో నూటికి 28 మాత్రం దక్షిణభారతీయాలో పనికి. ఇట్లు వైని ఆర్థిక బాధ్యతను దక్షిణదేశమే భరించవలెనని ఉత్తరదేశమువారు కోరుచున్నార. ఇట్లు వారు కోరుట వ్యాధ్యమే. దక్షిణదేశములు తమ యభివృద్ధికి తమ నీ యుద్యమము పోషించవలెను. స్థానికాభిమానమును స్థానిక సానుభూతియు లేనిచో యే యుద్యమమును కొనసాగక అంతరించుట తప్పదు. ఈ యుద్యమము నిక యార్థికముగ బలపరచుటకు ఉత్తరదేశము నీ బాధ్యతనుండి తొలగించుటకు దక్షిణదేశమే పూనుకొనవలెను. హిందూదేశము ననేక భాషలు నెలకొల్పుటకు దక్షిణభారతీయుల హిందీని నేర్చుకొనుట యొక స్వత్యమవంటిది. తీవ్రముగ ప్రయత్నములను సలిపి యీ యేకభాషాసమస్యను మనము త్వరలో పరిష్కరించుట మన విధియైయున్నది. ఈ యుద్యమమునందొక దశగడచెను. ఈ రెండవదశయందభికోత్సాహముతో ఈ కార్యమును మనము నెరవేర్చవలసియున్నది. ఈ సభకు గలిగిన సామ్యుంతయు అచూపింపబడి. దక్షిణభారతీయా ప్రజలు ఆర్థికముగ వీరికి తోడ్పడవలెను. వాస్తవముగ తమ సహానుభవమును యీ యుద్యమము నెడలకాపుటకు యీ పదియవ వార్షికోత్సవముమే ముఖ్యముగ సమయము. అటువంటి సహానుభవమును దక్షిణదేశములు జూపినయెడల నీ యుద్యమము జేయవచ్చుగా కొనసాగగలదు.

భేదముకలదు

లిజర్డ్ కలము నుపయోగించి, కానికెని తదితర పూరుపేరులేని చాక కలములకును భేదమును గుర్తించుదు.

మీకు సరియైనది ఏదో!

మాదరక కలములకు పైగా రయ్యగనున్నది. మీకు వాటిలో నేర్పరుచుకొనగను.

Sole representative for India,

Alfred COKE,
(East India) Ltd.,
HARDWEAR PEN Co.

P. O. Box 375, BOMBAY.

ఆంధ్ర సేవాసంఘము (రిజిస్టర్డ్) కాకినాడ

ఏలూరులో నాటక ప్రదర్శనములు
యీ సంఘమువారు యీ నెల 3, 5 తారీఖులలో ఏలూరు పురమున శ్రీ పాండురంగ సినిమాహాలులో ప్రవిలాసము శ్రీ కృష్ణకులభారము అను రెండు నాటకములను జయప్రదముగా ప్రదర్శించిరి. నటులు బాలరాయనను వారి నటనాకాళ్యమును మృదుమధురగానమును ప్రేక్షకులను ఆనందపరచుటగా చేసెను. యిందు ప్రమోద పాత్రధరించిన బాలని నటనానిపుత్ర వర్ణనాతీతము. సాంప్రద్యమేలు రాణికి వుండవలసిన రాజశీలి అంతయు యితని పాత్రయందు ప్రేక్షకులకు విశదమయెను. ప్రమోద అత్తనుని ప్రేమించు సందర్భమున యితడు చూపిన భావప్రకటన మిక్కిలి కొనియాడదగినది. కులాభారమునందు సత్యభామ పాత్రను ధరించిన బాలని యొక్క గానము ప్రేక్షకులను తనయలుగా చేసెను. తదితరకాలంకూడ యెట్టిలోపములేక సమయస్ఫూర్తియయిన భావప్రకటనతో తమ పాత్రలను చక్కగా పోషించుకొనిరి. ముక్కు పచ్చలారని యీ పనిపాతలకు నాట్యగానముల గరిపి ప్రవీణులజేసిన యీ సంఘ కార్యదర్శిగారైన మనోరాజశ్రీ శోక్తుల కృష్ణమూర్తిగారు యంతయు కొనియాడదగినవారు. వీరియొక్క సద్గుణములకు మెచ్చి యీ పురవాసులు దిగ్రేటు ఇండియా వంద్రపుల్ సర్క్యులందరి వీరు నాటక కళాభివృద్ధికి పురస్కారముగా పద్య రత్న పంచకములను సమర్పించి పుష్పమాలాలంకృతుల గావించిరి. ఆ పద్యములను బ్రహ్మశ్రీ కవి పండిత కలువలపల్లి రంగనాథశాస్త్రిగారి కిప్పుడు చిరంజీవి మరెట్టి సత్యమును బాలుడు రచించెను. ఆపద్య రత్నముల సమర్పించు సమయమున శ్రీయుత యం. కొటయ్య నాయుడుగారు యీ సంఘమునందలి బాలరంగ కార్యదర్శిని గూర్చి వివరముగా ప్రేక్షకులకు తెలిపి ఆనందము కలుగజేసిరి. శ్రీ నాయుడుగారిట్లనే సంఘములకు ప్రోత్సాహము నిచ్చుచు ప్రేక్షకులను ఆనందింపజేయుచు చిరకాలము నర్థిలుచురుగాక, మెలవరపు నరసింహారావు.

నోటీసు

O. S. No 213/1927
వాది: ధూనుగుంట్ల సీతమ్మ, సో రాజమండ్రి.
ప్రతివాది: గొడే నూర్యవారాయణ, సో గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.
ఈదావాలో వాది ప్రతివాదిమీద వారిద్దరికి జరిగిన వ్యాపారములో లాభనష్టములు లేల్చి వానికి రావలసిన లాభము వానికి యిప్పించుటకుగాను రాజమండ్రి ఫ్రీక్ సివల్ డిస్ట్రిక్టు మాన్సలుకోర్టులో దావా తెచ్చియున్నందున 17-7-28 సం॥ తేదీన ప్రతివాది చోజెర్ల నేటుమెంటు దాఖలు చేసి కొనసలసియున్నది. లేనియెడల ప్రతివాదికి పరోక్షముందు వానికి డిక్రియవ్వబడునని తెలియజేయడ మైనది.
4932 గుర్రాల కృష్ణారావు.
రాజమండ్రి, కాకినాడ.

మదరాసు అరుంధతీయమహాసభ

విశాఖపట్టణమునందు ప్రచారము
మదరాసు అరుంధతీయసభచే నుత్తరజిల్లాలయందు ప్రచారమును గావించ నీ సభవారి ఉపాధ్యక్షులు ఎస్. వెంకటవతిగారు మరి కొందరు సభ్యులును పంపబడిరి. వీరు ఈ నెల 2-వ తేదీకి విశాఖపట్టణమును చేరిరి. అచ్చటి యశంధతీయులు వీరికి స్వాగత మొసగిరి. ఈ నెల 3-వ తేదీన అరుంధతీయ పాలయములో (విశాఖపట్టణము) వి. రామస్వామిగారి యధ్యక్షతక్రింద నొకసభ జరుపబడెను. మదరాసు అరుంధతీయ సభాసభ్యులు ఈ సంఘముయొక్క విచారకరమగు సిద్ధిగతులు, వారి యభివృద్ధి, విద్య, మధ్యపాన నిషేధన, సహకారము మున్నగు విషయములగురించి సభలో నుపన్యసించిరి. మదరాసు అరుంధతీయ సభవారికాళి నొకదాని నిచ్చుట వి. శ్రీరాములు, కె. ఆనన్నగార్లు కార్యదర్శులుగనుండి తీర్మానించెనది. ఈ క్రింది తీర్మానము లాసభలో నామోదించబడెను.
1. ఈ సభవారు చక్రవర్తిగారి యెడల తమకు గలిగెను రాజభక్తిని వ్యక్తపరచుచున్నారు. 2. రా బో వు అట్లో బరు మానమున నైమనుసంఘము యీ దేశము నచ్చునపుడు వారికి తమ సహాయము నొసగుటకు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. 3. ఈ సభవారు మదరాసు అరుంధతీయ సభవారికి తమ భక్తిని వ్యక్తపరచుచున్నారు.
ఈ సభవారు దక్షిణమున ప్రచారమును పలు పుటకు గూడ ప్రచారకులను బంపిరి. వారు తిరుచూపావల్లి జిల్లాలోను, చెంగల్పట్టు తంజావూరు జిల్లాలోను అనేకముఖ్యస్థలములందు సభలు గావించి యరుంధతీయ సంఘాభివృద్ధికరములగు విషయములనుగూర్చి యుపన్యసించిరి. అచ్చట చచ్చట మదరాసు సభవారి కాళులనుగూడ స్థాపించిరి. రా. సా. ఎల్. పి. గురుస్వామిగారు యీ సంఘమునకు జేయుచున్న సేవను కొనియాడిరి. ఈ సంఘపుబాలురకు బాలికలను సుచితముగ విద్య గలపుటకు ఎల్లస్థలములందు పాఠశాలలను ప్రభుత్వము వారు నెలకొల్పవలెననియు తీర్మానము లాచూ సభలలో గావించబడెను.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవి నూతన గ్రంథములు 4652

1565
వృష్టిపూర్తిమద్రాసుతాలూకు ఈ క్రింది గ్రంథములు విడిగా అమ్ముబడును. కొలదిప్రకారే యందుటచేత కావలసినవారు వెంటనే ఆర్డరు పంపవలెను.
ప్రహరకాటకము (అలంకములు) వెల 1-8-0
కర్పూరమంజరి రెండవభాగము 826 పుటలు 8-0-0
ప్రమాదముల సంపుటము, కాలికొలైందు 1-0-0
పోస్తేజి, పి.పి. కర్పూలు కొనువారేభరించవలెను. మూడు పుస్తకములు కొనువారు రు 4-12-0 లు చెల్లించిన చాలును.
రాజమహేంద్రవరం, పాలకోడేటి గురుమూర్తి,
15-3-28. వృష్టిపూర్తిసంఘ కార్యదర్శి.

36. 3.	35. 3.
7 0	8 4
5 0	5 15
4 0	4 12
3 0	3 8
2 8	3 0
2 0	2 6
1 8	1 11
1 4	1 6
1 0	1 2
0 12	0 14
0 8	0 9
0 4	0 5

పూనా, జూలై 8:—త్రిశేషులైన గోకలేగారి మేన
కోడలగు చంద్రబాయి పాలశీకన్య శ్వాసవాది పరీక్షలయం
దుత్తీయరాలై ప్రాగోర్థువా ప్రాశ్నించుట అనుమతి ఇవ్వవల
యునని ప్రాగోర్థువారిని కోరెను. కోర్టువాగు ఇందలకు అంగీ
కరించిరి. పహారాస్థిమున ఈమెయే మొదటి మహిళాశ్వా
యవాది. (ఆ. (పె.)

బాబ్లీ పన్నుల నిరాకరణము

పార్టీ నాయకుల ప్రకటనలు

ప్రతిష్ట కై బాబ్లీ రయితులను బాధలు పెట్టుట ఘోరము

విచారణసంఘ మవసరము

అలహాబాదు, జూలై 7:—బాబ్లీ పన్నుల నిరాకరణోద్యమమును గురించి స్వరాజ్యపార్టీ నాయకులకు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి క్రింది ప్రకటనను గావించిరి:—

బాబ్లీ తాలూకాలో జరుగుచున్న విషయములను గమనించుచుంటిని. ప్రభుత్వమువారి పక్షమున ప్రజలపక్షమునను జరుగుచున్న వాదోపవాదములను గూడ క్రోధతో గమనించుచుంటిని. ప్రతిష్ట యిట్లుండనిచ్చి, బాబ్లీ ప్రత్యేక పరిశీలన కాలోచించినను ప్రభుత్వమువారి వలంబింపవలసిన నూత్రములనుబట్టి యాలోచించినను బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి చర్యలు సమర్థింప వీలులేదని నిస్సంశయముగా చెప్పగలము. హెచ్చించుటగాని తగ్గించుటగాని బాధ్యత నెరవేరి యుద్ధోగీయులపై వదలిపెట్టుటయే, వారిపైనే యజమాని చేయవలయును మిక్కిలి ప్రమాదకరము. ఇట్టి చర్యను సమర్థించుటగూడ దుర్బలము. అనేకమంది ప్రజాప్రతినిధులు బాబ్లీ లీకప్నులను హెచ్చించుటయందలి అవకతవకలను అన్వేషించుటను అధికారులకు తెలుపుకొనినను నుంలెనను లాభములేక పోయెను. ప్రజలందరూ, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు కూడ అక్రమము అన్వేషించు జోగిని గ్రహించుచున్నారు. ఈపరిస్థితులలో స్వతంత్ర విచారణసంఘ నిర్మాణము సమంజసము. ప్రభుత్వమువారు విచారణసంఘము నియమించి తయారుగా నున్నారని విచారణజరగక పూర్వము పన్నులను కట్టవలసిన వారు చెప్పుచున్నారు. పునర్విచారణ యవసరమని యొప్పుకొనినచో నిట్లు చెప్పట అధర్మముకాదా? విచారణ జరిగి పరిష్కారమును నియమించినతరువాత వాటి నిష్కమని యడుగుట న్యాయముగాని, విచారణ జరగకముందే హెచ్చుచేయబడిన సిక్కుల నిష్కమునుబట్టి యొక్కడిన్వేషించుట తమచర్యలైన ప్రభుత్వము స్వకాఖ్యకుండనము చేసికొనిరి. వారి చర్యను సమర్థించువా రిదేమన నొక్కపురుగున కనుపడలేదు. బాబ్లీ తాలూకాలో ప్రజల ముఠలయందు భీతాహముగలగజేయు నిరంకుశచర్యలను వలంబించి యాసికిని మరొక ఘోషముచేసి నారు. ప్రభుత్వమువారి వారి యుద్ధోగీయులను మనుష్యులను పశువులను పెట్టుచున్న బాధలు ఋజువుచేయబడినవి. శాంతియుతులగు రహితులను బాధలు పెట్టుట కన్న ఘోర మగు విషయము దేశ సేవకులను నిర్బంధించి, అక్రమముగా కేసులుపెట్టి, బూటకపు విచారణలుచేసి, గొప్పకేసులు విధించుటకై యున్నవి. శ్రీయుత నల్లభద్రాయి పటేల్ గారి నాయకత్వమున బాబ్లీ రహితులు కష్టములకు లెక్కలేయక చేయుచున్న పోరాటము చాల శ్రమసహాయము. ఈ రహితులు అనేక అవమానములను సహించినారు. వారి ప్రాణతుల్యములను పశువులను గోల్పోయిరి. అట్లయినను వారు ప్రభుత్వమువారికి లొంగకుండుట, వారు ప్రభుత్వమువారి యధర్మచర్యల కెంత యసంస్కృతికేంద్రముగానై యెప్పుడున్నది. తమపదతి పవ్యమును ధర్మమును అని రూఢియైన తప్ప నిట్టి చర్యల కెవ్వరును దిగరు. తమ పరిపాలనలోనున్న ప్రజల కష్టములను గమనించని ప్రభుత్వము ప్రభుత్వసామమున నుండకగదు. ప్రజాపీడ యొనర్చు ప్రభుత్వముల విషయమై చెప్పవలసినదేమున్నది? ఈకష్టములనుండి తప్పించుకొనుటకు స్వతంత్ర విచారణసంఘము తప్ప మేర మార్గము లేదు. అనేక అధికారసంఘము నిష్కృతులైనందున నుండనేరదు. కాన మన కదియవసరములేదు. ప్రభుత్వపక్షమున ప్రజాపక్షమున సరిపడనముగా కలసియున్న సంఘము సమన్వయ పరిష్కరించవలసినది. బాబ్లీలో జరుగుచున్న ఉద్యమ నూత్రములు దేశమున కంతటికిని వర్తించును గాన యేర్పాట్లముతో నున్నను మనము దానికి సాయముచేయవలసియున్నది. కావున భారతీయులందరూ ధీరులగు బాబ్లీ రహితులకు సాయము చేయుదుని కోరుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

నవ్వుగారి యభిప్రాయము

బాబ్లీ పన్నులనుగూరించి పరీక్షించుచున్న పత్రికా క్రింది ప్రకటనను గావించినారు.

‘నేను కొన్ని పత్రికలలో చదివినవిషయములను బట్టి చూడ బాబ్లీ పన్నుల మిక్కిలి విషమరూపము దాల్చినదని నాకుతోచుచున్నది. పరిశీలించితేకన్న విషమమగునట్లు చేయరాదు. సాధారణముగా సిక్కుల వ్యవహారము స్థానిక చట్టముల మీదను నిబంధనమీదను నాధారపడియుండును. కాని యీ విషయములో విచారణలో చాల అవకతవకలు జోగివదని అనేకులు చెప్పుచున్నారగాన, స్వతంత్ర విచారణ సంఘ మేర్పడుట మిక్కిలి యవసరమని నేను తలచుచున్నాను. ఈ సంఘము పన్నుల హెచ్చించుటనుగూర్చి మాత్రమేగాక, పన్నులను వసూలుచేసిన పద్ధతులను గురించికూడ విచారణ జరపవలెన. ప్రజల మొలలాలకించి విచారణసంఘమును నియమించుటచే ప్రభుత్వమువారి ప్రతిష్టకు భంగము కలుగునని తలచుట యవివేకము. ప్రజలు తృప్తికొందును. కావున అధికారులు అవధికారులు కలసిన సంఘమేర్పడి విచారణ సలహావలెనని నేను కోరుచున్నాను.

నర్ ఆలీ ఇమామ్ గారి ప్రకటన

అలహాబాదు, జూలై 8:—బాబ్లీ పన్నుల విషయమును గూర్చును దాల్చినది. ప్రభుత్వమువారియొక్కయు ప్రజలయొక్కయు శ్రేయమునకై తక్షణము యీ పరిశీలనలు అంతమొందవలెను అధికారులను, అసభికారులను కూడిన సంఘమును నియమించి విచారణ జరిగించినచో నీ పరిశీలనలు త్వరలో చక్కబడునట్లు కేంద్రీయమునలేదు. బాబ్లీ రహితుల యెడల ప్రభుత్వమువారు న్యాయభావమును కనికరమును బూనుట వివేకము. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి జాతీయవాదులసభ

మంత్రులను శాసనసభ్యులను రాజీనామా నివ్వవలసినదనికోరుట

బొంబాయి, జూలై 8:—బొంబాయి శాసనసభలో జాతీయవాదుల సమావేశము యీ రోజు మధ్యాహ్నము ముగిసి గారి భవనమున జరిగెను. చంద్రవదాన గారు అధ్యక్షత వహించిరి. జాతీయవాదియు, బొంబాయి ప్రభుత్వములో మంత్రులగు ప్రధాన్ గారు సభ నలంకరించిరిగాని తీర్మానము మీద సమన్వయ నిష్కలేదు. సభ రహితుల యెడల సానుభూతి జూపుచు తీర్మానము జేసెను. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు పునర్విచారణ జరపవలెనని కోరెను. విచారణ జరగవలయునని స్థిరముగా నిశ్చయించవలసినదనియు జత్ర చేయబడిన భూములను తిరిగి ప్రజలకు యివ్వవలెననియు విధింపబడిన శిక్షలు రద్దుచేయబడవలెననియు సభ తీర్మానించెను. ప్రజలకు జరిగిన నష్టమును మూడర యివ్వవలసినదని తీర్మానింపబడినది. తమ నిధానములను 20 వ తారీఖులోగా ప్రభుత్వమునకు రాలోచించిన తప్ప తమపక్షమున మంత్రులు సభ్యులగునగు ప్రధాన్ దోషిగాదు రాజీనామా నివ్వవలసినదిగా తీర్మానింపబడినది. (ప్రె. ప్రె.)

నెలకు రీ లక్షలుగాదు సంవత్సరమున కైదులక్షలు

శివదాసనిగారి ప్రకటన

బొంబాయి, జూలై 8:—ప్రస్తుత విలేజురి ఆఫీసు నుండి నెలకు రీ లక్షలు బాబ్లీ సహాయమునకై వచ్చుచున్నవని తనకు శివదాసనిగారు తెలిసిన విషయమును ఖండించుచు శివదాసనిగారు యాక్రింది ప్రకటన గావించినారు.

నేను నెలకు రీ లక్షలు వచ్చుచున్నట్లు చెప్పలేదు. సంవత్సరమునకు రీ లక్షలు వచ్చుచున్నవని చెప్పితిని. నేనిట్లు ఏల చెప్పితి ననగా సిక్కునియందుట కేర్పడిన అధికారులు ఈవిషయమును గమనింపక రాబడియంతయు వ్యవసాయమువలననే విచ్చినదని దురభిప్రాయపడిరి. విలేజురి నన్ను సహాయనిరాకరణ వాది యని ప్రాయట సర్వవిధధ్ధము. మహాత్మునివంటి ఋషితుల్యుని ప్రభుత్వమువారు అరెస్టుచేసినప్పుడు నేను నిలిచిపోయి ఉద్ధోగ

బాబ్లీ పదము

[జోశ్యుల నారాయణమూర్తిగారు]

పదవే బాబ్లీకి-పాపిష్టిఘటము
శాంతిసంగ్రామము-జరుగుచున్నది యచట
కనులపండువుగాక-కనుగొనుటకు వేగ

పదవే 1.

బలవంతముగ ప్రభులు - పన్నులన్నియును
హెచ్చుపన్నులను-మీయలేమయ్యెయ్యె
అనుచు సత్యాగ్రహము-నారంభించిరి ప్రజలు

పదవే 2.

గ్రామోద్యోగులురాజీ-నామాలనీయంగ
శాసనసభ్యులు - సానుభూతినిజాప
రయితులెల్లరు శాంత-రణమొనర్చుచునుండ

పదవే 3.

అఖిలభారతజనము-ఆమోదమును జూప
నరలోకమెల్ల న-చెప్పుచునొందుచునుండ
సత్యాగ్రహోద్యమము-సాగుచున్నదియచట

పదవే 4.

అచటిమానవులెల్ల-అవరప్రహ్లాదులే
సత్యాగ్రహులు, ఆత్మ-శక్తిస్వరూపులే
పాశ్చాత్యప్రభులకు-భయమునొందరులే

పదవే 5.

మూడుకాలములందు-మూడులోకములందు
ఇట్టి సత్యాగ్రహము-నెవ్వూ రెఱుంగుదురు
గాంధీ మహాత్ముడే-కర్త దీనికి సుము

పదవే 6.

భరతపుత్రకులెల్ల-బాబ్లీ ప్రజలైతే
ఘనమాన్యరాజ్యము-కడువేగ చేకూరు
నని ముఖ్యముగ నీపు-ఆత్మలో నెంచుచు

పదవే 7.

గమనుండి ఆత్మగౌరవమును నిలవజెట్టుకొనుటకు రాజీనామా
నిచ్చిరిని. (ప్రె. ప్రె.)

ప్రతాపపత్రిక-సత్యాగ్రహానిధి

కాన్పూర్, జూలై 7:—ప్రతాప అను జాతీయపాఠ పత్రిక బాబ్లీ సత్యాగ్రహానిధి వసూలు చేయుచున్నది. ఇప్పటికి 800 రూప్యములు వసూలైనవి. ప్రభుత్వనిరంకుశమునండి కప్పించుటకు తోడ్పడుచు యీ పత్రిక ప్రజలకు విన్నపము జేసినది. (అ. ప్రె.)

భారత వర్తకసంఘమువారు పటేల్ చేతిలోని కీలుబొమ్మలా?

తాకూర్ దాస్ గారి యభిప్రాయము

బొంబాయి, జూలై 7:—ఆ గ్లో హైద్రాబాద్ పత్రికలలో నిటీవల భారత వర్తక సంఘమువారు పటేలు ఆజ్ఞాసారముగా ప్రవర్తించి సంధిచేయ బూనుకొనిరిని (వాసినప్రతలు పరికావనియు, వల్లభభాయి పటేలుగాని యతని అనుచరులుగాని తమకే అవసరమనియు, పురుషోత్తమదాసుభావూర్ దాస్ పత్రికాపరినిధికి చెప్పెను.

గాంధీ, వల్లభభాయి పటేల్ గారి అభిప్రాయములను తెలిసికొనుటకు తామే అసమ్మదాబాదు రెల్లి రనియు, అప్పుడు చెప్పినమాటలు గాంధీగారుగాని వల్లభభాయిగారుగాని తయవారే మార్చుకొనలేదనియు అతడు ప్రాయమున్నాడు. ప్రె. ప్రె.

పుదుప్పాలయం గాంధీ ఆశ్రమము

నూతనవైద్యాలయమును తెరచుట

శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారిగారిట్లు ప్రాసేరి, పుదుప్పాలయం గాంధీ ఆశ్రమమున (తిరుచెంగోడు) నూతనవైద్యాలయ ముందిరము దా. పరీ. సి. రేగారు ఈనెల 14 తేది ఉదయము 10-80 గంటలకు తెరచెదరు.

బాల్యవివాహములకు

మద్రాసు వాస్తవ్యులకు కనపరే మార్గంజేయకల్గు గాన 26-28 తేదీని ఆంధ్రప్రదేశ్ యందు రజస్వలానంతర వివాహవిషయమై వ్రాసిన వ్యాసమునకు ప్రత్యుత్తరము యిచ్చుచున్నాడను.

1. వైవాహికమునందు "ఆర్యసోమయాజుల సోమయాజులు క్రొత్తకోడు ఆశీర్వాదములు" అని వ్రాసియున్నాడు. క్రొత్తకోడు అనునది విశాఖపట్టణములో ఒక పేరియ్యెయ్యది. విశాఖపట్టణము పేరుమాచినదె-యిది పేరితో పేర్లు అనవసరము. విద్యుంతులు అనుబిరుదుకు సేన ఎలెమాత్రము అర్హుడనుకాదు. సేన జేదముగాని కాస్త్రముగాని విద్యుక్తముగా చదవలేదు. కాని విద్యుంతులు కాస్త్రజేతలు యథార్థములకు కప్పి పుచ్చి వారికి విశ్వాసముగల స్వమతిమై పత్నీకాతముగలిగి అధర్మమును ధర్మముగా బోధించునప్పుడు మానసికానుధారక బ్రాహ్మణులకూడ కాస్త్రప్రసంగము చేయుటకు అధికారముగలదు.

2. రజస్వలానంతరము వివాహము ముఖ్యమని వాస్తవ్యములో ఎచ్చటను వ్రాయలేదని. ఇది నిషేధము.

పూర్వప్రయోగము: సురక్షితము: సోమగంధర్వవర్ణి: భుంజితేమానుషాః పశ్చాన్నైతా రుద్ర్యంతి కేనచిత్.

దేవతలు అనుభవించినతదవత్, మనుష్యుడు స్త్రీనికనుభవించలేనని వైశ్ణోకమునందు చెప్పబడినది.

"గజాకాలేన్ద్రీ: " అనితదవాం శ్లోకములలో యొంతులచేత రజస్వలయైన తదవత్ అగ్ని అనుభవించును. అగ్ని అనుభవించుచున్న కాలములో అగ్ని జేవునవలన మనుష్యుడు ఆ స్త్రీని పొంది అనుభవించవలెన, ఇదియే.

1. సోమగంధర్వమో వివిధే 2 సోమగంధర్వంధర్వాదు అను మంత్రములకు అర్చన. 2 వ మంత్రములో అగ్ని హోత్రునివలన పుత్రుల సహితముగా స్త్రీని పొందవలెనని యొప్పుదిగదా. చంద్రుడు అనుభవించినతదవత్ వానికి కలిగిన పుత్రుడు కాదు. గంధర్వపుత్రుడు మనోహరమైన వాక్కులు. అగ్ని పుత్రుడు మేధ్యుత. యిట్టి రి పుత్రులు కలిగినస్త్రీని అగ్ని వలనపొంది అనుభవించవలెను. అనుభవించుటయనగా మైధునమే. యీ మైధునము వివాహము శాల్య దినమందు సమావేశ కాలమందు చేయవలెనని యీ మార్గంజేయ కర్మగారే అంగీకరించికారు. మైధునము వివాహకర్మ పూర్తియగుటగాను చేయవలెనని. పీఠ, పారసంది పర్యేకకాస్త్రీగారు యీ లేదని వ్రాసిన వ్యాసములలోనే వ్రాసిన మూత్రము వాటి వాక్యానము నుట్టి లేదును. సమావేశమనగా మైధునార్థం కేయసించుట అని యొండగా మైధునంచేసే చేయవచ్చును. లేదయెడల మన జేయవచ్చునటులు అవకాశములేదు. మైధునములేనిది వివాహము పూర్తికాదు. మైధునము చేయుటకు యోగ్యమగుకాలము రజస్వలానంతరమే. రజస్వలాత్మ్యము మైధునముచేసిన యెడల ఆ పురుషుడు రారవనతకమును పొందునని గరుడపురాణము చెప్పుచున్నది. కనుక వివాహమునకు ముఖ్యమైనకాలము రజస్వలానంతరమే.

ఒకతర గౌరవాధికారముచేత. అవత్యుయములందు వివాహము చేసినప్పుడు సంస్కారార్థము మైధునము చేయవలెనని చెప్పబడినది. ఇది నిషేధము-గౌరవక్షము. 8 వ పం|| కన్యాదానము చేయుచున్నాము గాన ఆపయమునందే వివాహము చేస్తాము, అప్పుడే సంభోగము చేయవచ్చుననియూ, స్త్రీకిక్రమముగా గర్భమును కోరినెడల పాణిగ్రహణము మొదలు 10 దినములు మైధునము చేయవలసినదని కర్మగారు నెల విచ్చిశారు. 10 దినములు కాదు సరేకదా 1 దినమైనను, 1నిమిషమైనను సంభోగము చేసినెడల 8 పం||ల కన్య స్తుతిపొందుటయో పడుట తిరిగి విడిపోవుటకు అవకాశములేనంత కష్టము కలుగుటయో జరుగును. ఇట్లే సమావేశమైన ఇద్దరు యొత్తి ధాన్యవలలో యువకుని లింగమును ఒక దాక్కుడు ఖండింపవలసి వచ్చెను. ఆయువకుడు చనిపోయినాడు. కన్యమాత్రము, లింగ భాగము నూత్న ఆయుధములచే తీసివేయబడగా, ఎట్లో బహు కష్టముయొడ బ్రతికినది.

సర్వేశ్వరకాస్త్రీగారి వ్యాసములో ఆరోహోరుమిత్యాది కం సమావేశమే జపేత్, ఏతస్మిన్ గాస్త్రాప్త... ఇతి సుదర్శన భావ్యం; అనుటలో రాగస్త్రాప్తికారకు అనగా గర్భము ధరించుటకు యోగ్యత లేనప్పుడు (అనగా ఋతుకాలము దాటిన తదవత్) దీనిని జపించి సమావేశము చేయవలెను. అట్టి యోగ్యతయున్న సమయములో అనగా యీ కాలము ఋతుకాలములో పడినయెడల, "విష్ణుశ్లోనిం" అను మంత్రము జపించి గర్భాభానముకూడ పూర్తిచేయవచ్చును. ఇట్లే "వివాహాది కర్మగోయ ఉక్తో గర్భాభానం శుక్రమయస్యచాంతే అనుమాత్రము చెప్పుచున్నది.

కన్యాదానము పుట్టినది అగాయకు 8 వ పం|| ఎరకు గలకాలములో చేయవలెను. మంగళనూత్రధారణము, పాణి గ్రహణము మొదలైన క్రియలన్నియు రజస్వలానంతరముచేయ

4875

ఎక్కడను ఉన్న ప్రదేశములకు తగినట్లు గాత్రశ్లేషముగా ప్యాక్ చేయబడెను

విశ్వమైనది. త్వరలో కుభి మొనర్చును. ఉపయోగించువా రెల ఖచ్చకు తగించి ఆరోగ్యమును కాపాడును. అన్ని విధములనుపయోగించుటకు శ్రేష్టమైనది. గుడ్ విక్స్ మాంచెస్తకు ఇంగ్లాడువారిచేతయారైనది "పిపి" "పాటింగ్ సాపు" "వైక్ రోజు" పాసిటాయి లెట్ సాపు "మానో గ్రామ్" బాయిలెట్ సాపుకధికారులు.

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యు. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

వలెనను మావాదమునకు కర్మగారు తీసినసమాధానము చెప్పలేదుగాని కాస్త్రీగారు ఒక ఆంశము చెప్పియున్నాడు.

కన్యాదానమును గ్రహించి, అంతటితో ఊరకుండిన ఈపురుషుడు గృహస్థుకాలేదనియూ, పూర్వమే స్నాతకవ్రతమునుచేసినందున బ్రహ్మచారికానందునను, యాయనకు ఆశ్రమము లేదనినీ, కన్యను బ్రహ్మచారియే ప్రతిగ్రహింపవచ్చును. వివాహత్మ్యమును ఆపయమునందే స్నాతకవ్రతము చేసికొనవలెను. వివాహమునటుల కన్యలేనిది ముందుగా స్నాతకవ్రతము చేసికొనటయనవసరము. కన్యను ప్రతిగ్రహించుటకు ఏ బ్రహ్మచారియు స్నాతకవ్రతము చేసికొనకకర్తలేడు. పునర్విగానాయుచెప్పు పరాకర్మస్మృతి కలియగలవను ప్రమాణముకానేరదు. వృద్ధపరాకర్మస్మృతి అనేక, కలియగలవయులను చెప్పటచేత అదియే ప్రమాణము (కలియగలవను; అదులో, మాంసదానం తథాకాధే, వానప్రస్థశ్రమగ్రహాదితా వ్యాతియో: కన్యాయో: పునర్దానం పరవ్యచ కతానో క్తం నులభి:.

దత్తముకాలబడి ప్రతిగ్రహించబడిన కన్యను తిరిగి సురియొకనికి దానముచేయకూడదు. కృతాదిముగములలో ఒత్తామహిరేత్సూర్వాత్ శ్రేయాంశ్చేద్యుర ఆప్రతేత్ అని ఔప్పబడినది. కనుక కన్యాదానమునకు వివాహమునకు కొంత వ్యతిరేకమనవలెను.

పూర్వయుగములలో 100 కి 50 వందల సన్యాసులేయొందుటచేత కన్యలకు వరులు దొరకక పోవుటచేత, ఋషులందరూ 8 పం||లకున కన్యాదానము చేయలేదు. రజస్వలానంతరము జరుగుచుండే వివాహముందే చేయుచువచ్చిరి. ఇట్లు కన్యాదాన వివాహములు ఏకసమయమునకు జరగెడివి. వృద్ధపరాకర్మ.

రజసోవర్తవాత్సూర్వం కన్యానిషేధకం కలనకర్మిత్.

... అని చెప్పుటచేత, గౌరవాధికారముచేత కలియగములో కొందరు అవత్యుయములందు, రజస్వలాత్మ్యము వివాహములు చేయుచు వచ్చిరి. ఇట్లు కన్యాదానము, వివాహము, వివాహము రజస్వలాత్మ్యమునకున వచ్చినవి. రజస్వలాత్మ్యము వివాహము నిషేధము లేకపోవుటచేత, అట్టి వివాహమునందు ముఖ్యముగా చేయవలసిన మైధునము, నిషేధము లేదని ఇటీవలి వ్యాఖ్యానము నుడిచిరి. ఇదియే గౌరవక్షమే.

మగశుభు జన్మించిన తదవత్ జాతకర్మ చేయుటగాను 8 వ పం||లకున ఉపనయనంచేయుటయు కాస్త్రీయును, అట్లు జాతకర్మచేయనివాడు, ఉపనయననందెనను చేయవలెను. కాని ఉపనయనము పుట్టిననెం||నే జాతకర్మకాలమందు చేయుట అకాస్త్రీయును. అట్లే కన్యాదానము 8 వ పం|| చేయుటకు శక్తిలేనవారు వివాహమునందు చేసికొనవచ్చును. (అనగా రజస్వలానంతరము) గాని 8 వ పం||లకున కన్యాదానముచేయుచు అప్పుడు వివాహము చేస్తాము అప్పుడేయధురము చేస్తామంటే కన్యలు భరించుట చాలకష్టమని తెలిసికొనలెను. బాల్యవివాహము అందులో నియమించబడ బాలికామైధునము అకాస్త్రీయములు. పిటిని సవరించువారి వాదము అకాస్త్రీయము.

కన్యామృత్యుకాం సోమదైర్ఘ్యదదాన ఫలాలభేత్.

సోమదీనతలు అనుభవించక పూర్వము కన్యాదానము చేయవలెను. యీ కాలమందు వివాహము చేయుటచే "ఉదీర్వాతో విశ్వాసనా" అనుమంత్రమును జపించి గంధర్వనివాడు కన్యకు అనుభవింపక పూర్వమే ఉద్యాపన చేయుట అకాస్త్రీయునుకాదా? దీనికి ఏమిసమాధానము చెప్పగలరు? మన పూర్వ ఋషులందరు రజస్వలానంతరమే కన్యలను దానము చేయుటయు ప్రతిగ్రహించుటయు వివాహమునటులయు చేసిరి. ఇందుకు పురాణములన్నియు ప్రమాణములు. కర్మగారు కూడ అంగీకరించిరి. మనము ఆదారితే పోవుదముగాక. మన పూర్వకులం|| శ్రేష్టమైనసని ఒకటి చేయగలము. యీ కాలములో 70 పం|| వృద్ధుడైన కన్యనిచ్చిన ఎడల నిచారకండు అట్టి వృద్ధునికికూడ కన్యను ఆరింగనము చేసికొనట అరమోత్సాహము. కనుక కన్యను 8 పం|| నందు దానము యిచ్చెదనన్న అక్కడ జేదముగా నుండదు. దాన వివృతమై కన్యలను ప్రధవ్యమును చేడివి పురుషులు వివాహముచేయవచ్చును. లేదా వాడు కూడ 8 పం|| కన్యనే దానము పొందవచ్చును.

రజస్వలానంతర వివాహముల వల్ల వైధవ్యము తగ్గి పోయి ఎక్కడో ఒక్కొక్క కన్య 1000 మందిలో వివాహము లేక యుండినను యిప్పుడు కేరళకు కన్నెరికము చేయువాడు అధికముగా కూడ్ర భార్యలనుచుకొనువారును అగు ధనికులు యీ కన్యలను వివాహమాడి కూడ్రసంపర్కములేక యుండగలరు. దీనివలన జాతిసాంకర్యము తగును.

ఆర్యసోమయాజుల సోమయాజులు.

ఇంద్రజాలమహేంద్రజాలము

ఈగ్రంథములో జర్మనీగారడిహస్తలాఘవము, ఆంగ్ల ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము, ఘాతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్లకేక తమాషాలు, విశోదవిద్యలు మనుష్యుని మాయముచేయుట, హుడిచీచెట్టును పుట్టించుట, జీనముతో సమాధియగుట, కరీరమునీ తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విశిష్టములన్నిని దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 4. Mesmerised Talisman సంజీవి దీనిధరించిన విశ్వరథము; ఆరోగ్యము, అలము, భవలాభము, తెలివి, అదృష్టము నిచ్చును. ఇది చేయకూడదు. వ్యాధిగ్రస్తులకు లాభమువచ్చును. అనేక మందికి మెప్పు పొందినది. 1888 1-8 రూ. 1-8, 12-8 రూ. 1. డి. ఆర్. జావార్సోనాయకుడు, సింగోలా. (గుంటూరుజిల్లా)

గజ్జికీతైలము

వెల చచ్చి 1-8 రూ. 0-4-0; డి. సి. నహా 0-4-0. ఈ తైలమును చాలావిధ వ్యాధులు తాచిన చిడి, గజ్జికీతము, ఆంజునాదలనది సరియము. తత్వక పనితీయను. అమ్మతాతావలది చిహ్న, బొంబాయి - ముద్రాణము.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పరచుకొన్న టెలిఫోన్ బాధములవల్ల
నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుచున్నందున
యొక్క వివరములు.

యీ దిగువవారికి వ్రాసిన నమోదు.

హిందూ దేశములో యిట్టిలాభములను చూపు
కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా
మని స్టేట్మెంట్ పేపరువారు 15-2-28 తేదీన
ప్రచురించుచున్నారు.

బ్రాంచి కేరళాటి-సి. ఎ. మాధవరావు,

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ,

117 ఆర్మీ యంప్లీట్, మద్రాసు.

ఫీఫ్ ఏజెంట్:-టి. వి. రాఘవయ్య,

నార్తర్న్ పార్కు, బెజవాడ.

ఆయాస పడవద్దు

3919

శూలనాస్తి తగ్గిపోవును

చాంబర్లెన్ శూలనాస్తి నివారణ ఉపయోగించిన
ఉత్తరముననే బాధనుండి విముక్తి పొంది శిశువును నను
భవింపగలవు. ఇది చాలా నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుంచి
అనేక ఘనవిద్యులచే ఆహారపదార్థము చున్నది. మందులగ
ర్హునిటిలోను దొరకును ప్రపంచము చుట్టలను శూలనాస్తి
లకు, రివిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, బొత్తికడుపునకు
బంధమైన వ్యాధు లన్నిటికి వాడబడుచున్నది. ఇంటనే దాని
సుగుణమును పొందుచున్నారు. ఎల్లప్పుడు దగ్గర నుంచు
కొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించదు.

చేంబర్లెన్ శూలనాస్తి నివారణ

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.

Des Moines, Iowa U. S. A.

మత్తుపరార్థము లిందులో కలియదు.

CHAMBERLAIN'S

శూలనాస్తి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారణ.

కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారణ

ప్రకటన

బెజవాడ ఆర్గనిసేషనుకు చేరిన తెనాలి, గుం
టూరు రేంజీల నూపర్ వైజ్ఞుల పంచాంగుల సుబ్బా
రావు, దేవరకొండ శీతారామయ్యగార్లు ఈ కంపె
నీతో చేసుకొనిన ఒడంబడిక 21-5-1928 తేదీన
రద్దుచేయబడినందున, వారు సదరు తేది లగాయతు
ఈ కంపెనీ ఉద్యోగమునందులేరు. కాన వారితో
ఈ కంపెనీకి సంబంధించిన వ్యవహారములయందు
లావాదేవి జరుపునట్టివారు వారి బాధ్యతమైననే
జేయవలెనని యిందుమూలముగా అందరికిని తెలియ
జేయడమైనది.

బెంగళూరు, ఎన్. గంగరాజు, మేనేజింగు డైరె
క్టరు, ది మైసూరు అగ్రికల్చరల్
2-7-1928. డైరెక్టరీఫారం కంపెనీ లిమిటెడ్,
బనవనగూడి, బెంగళూరుసిటీ.

విపిలక సందేశములు

పూర్వ రంగం

III సత్యవాణి

[కనకాల లక్ష్మీనరసింహారావు గారు]

మరువాడు నాకు తిరిగి స్వప్నంవచ్చింది. ఈ విపిలకం
తన నిజస్వరూపముతో కనిపించింది. కాని చిన్న చీమలను
మొదట్లో దూరంచుంది కనిపించి నీవీమలో బొమ్మలు చూసే
నుంచి మరిచిపోవు వచ్చేసరికి చాలా పెద్దదిగా యెల్లా అవుతాయో
అలాగున అయింది. నేను కొంచెం తెల్లబోయిచూచాను. "నేను
యెవరినో యెవరునా" అన్నది. నాకేతే కొంచెం సందేహం
కలిగింది కాని ఏలాగైతేనేమి కాస్తా సంతోషించేసి "మారుతేవం
తో వచ్చిన సత్యవాణిలాగ కనిపిస్తున్నావు" అంటూ సమస్య
రించాను. "ఇది నా నిజస్వరూపమేనోయి. పూర్వంభరించిన
నేనుమలే మారుతేవముల"న్నది. "అయితే యంత పెద్దవిపిలకం
వుంటుందా!" అన్నాను. "నుంచి క్రమేపీ చావులే నేను సహజ
మైన జీవన్మరూపంతో వస్తే (శిశు) మనుష్యుని కండ్లకడ
డం కన్పించును. చిన్నమనుష్యుల పెద్దమనుష్యులకు కనబడడం
కన్పించును. చిన్నమనిషియేగా పెద్దవేవంటే కొంచెం
పటాటోపంకనపర్చి బిగ్గరగా ముట్టాడి కొంచెంపున్నాననిపిస్తే
పెద్దమనుష్యులయొక్క గౌరవము పొందుతాడు. అందుచేత
శరీరంపెంచడానికి, కామరూపంభరించడానికి, అపరిమయితే
అదృశ్యంకావడానికి, యెంతమారమైనా వక్రీకృతంలో నల్ల
దానికి, అపరిమయింపుకు దివ్యదృష్టితో చూడడానికి మనస్సు
వాక్యములలో ముట్టాడడానికి, పరిమళపొందినాను కనకం
సరాన్నిబట్టి నా తేవభావము మారుచున్నట్లుగా, కాని నీవు
మాత్రం అనవసరంగా గాబరాపడకు అంటూ అదృశ్యమై ఒక్క
రెప్పపాటులో తనదికొనుంది రూపంతో కనిపించింది. నిర్ణాం
తపోయినాను. ఏమిలేవు అన్నాను. నేను భూలోకంలో జీవ
యాశ్రయింపవలసి సంగతులు కొన్ని చెప్తా వినమన్నది. చి
త్తం అన్నాను. నేను దేంచెప్పినా లోకకల్యాణంకోసం చ
ప్రాశ. అందుచేత నేను చెప్పే సంగతులు బాగ్రతగావిరి వాటి
లో నీ కొడుకు చెప్పేరహస్యాలు తప్ప మిగిలినవన్నీ యితరజను
మై డియ్యాలి. అలానీవు చెప్తుంటే నేను దేంచెప్పినా
ప్రయోజనంలేదు. మరియొక్క సంగతికి నీవు గ్రాంధికభాష
వాదినిలాగ కనిపిస్తున్నావు. నీవు యిదివరలో వ్రాసిన గ్రం
థాలు పండితులు గ్రహించలేదని నేనీ పాములకు పనికిరా
వు. కాస్తంత అందరికీ తెలిసేలాగ వ్రాయాలి కాని నీకే తెలిసే
లాగు నీవు వ్రాసుకుంటే యితరజను ప్రయోజనం! తెలిసినవారి
కి నునం చెప్పకక్కరలేదు. తెలియని వారికి తెలిసేలాగు
చెప్పాలంటే అందరు ముట్టాడుకునే భాషలో వ్రాయకపోతే
యెల్లాగే కనక అకాశంలోనే సంచరించక కొంచెం భూమిపై
న కూడా కాలముమీ పోటిచూపుట కన్పనుభాలు తెలుసు
కుని వారికి బోధకడేలాగ వ్రాయడం శీర్ష్యం. నేను నీకు చె
ప్పేసంగతులన్నీ తెలుసుకుంటే నీకు నీకే తెలియజెప్పు. నీవు
గూడా నామిత్రే కొంతకాలం మామీ నేకజీవంకొరకు పాటు
పడతావనే అత్యంత చెప్పబలమకన్నా"న్నది. చిత్తమన్నా త్వ
రగా తెలిపివ్వ"నున్నాను. అంటూ నమస్కరించాను. ఇంతవర
కు కలకలలాడుచున్న ఆర్థి సఖి వక్రీకృతంలో వాడి
పోయింది. కంట నీకునిండిపోయింది. అశువులు జుజులరాలు
బొచ్చినాయి అన్న ఆలా భయపడుతున్నావు నాకు
దాదాభిము వచ్చినది. నేనూ యేదావు: నన్నులాది తల్లి
"చాలావైపులా"మని "ఏమన్నా ఆలా దిశిస్తావు"
అన్నాను. "అందుకు చాలా కారణాలున్నాయి, తరువాత
చెప్తానులే. అదిగాక నేడేలాగయినా స్త్రీనికాదు. కాని
నీవేమిదా"మని, "అదిమీకుల కల్పనాదో లెక్కా నీము
ఖించివు పోయి నీకేత్రము లశ్రువూతము లైసప్పుడు యీ
చుట్టావున్న కెల్లా చేమకూడా నాడినట్లున్నాయి. దానిము
యినా సంతోషమునా సంగమిస్తుంది. మనస్సునియందు
నిజంగా మనుష్యత్వమే గణకం వంటే ఎదుటివారేమిస్తున్న
ప్పుడు నవ్వలేదు. అలా నవ్వగలిగితే ఆ మనస్సుయందు రాత్రి
సత్యంవున్నట్టే. అంతేకాదు. బాహ్య ప్రకృతిలో కనుపట్టా
దులు, వృత్తులతాదులు మొదలైనవన్నీ సమయము వచ్చినప్పు
డు సహజభూతి తప్పక కనపడుస్తాయి. మనుష్యునిన్ని బా
హ్యప్రకృతికిన్నీ వుండే వరప్రసంగంబంధము, ఆ వికృతభావం
పాముంటే పొయ్యేదికాదు. కనక అమ్మ నీకన్నుల నెంటు
కన్నీరు కాలవలై పోతూవుంటే నేనూబోగలనా! నాకే
మి పాపాపాపాదయమా" అన్నాను. తల్లి చిరునవ్వు
నవ్వించి. నీకు వ్యాధియమనేది వున్న
ది. కనక ఫరవాతేదు. నేను యెందుకు కంటనీకు తెల్లకున్నా
నో చెప్తావంటా" అన్నది. తల్లి నెలనిమ్మన్నాను. అప్పుడు
అమ్మ నావంక తీర్చమైన చూపు చూచినది. అమాపులో యెంత
అర్థమైనా వుంది. అమ్మ రూపం అదేకాని అమ్మ ముఖంలో
నెవకటి దుఃఖంలేదు. నవ్వులేదు. మహాగంధీరభావం ఉచ

యించింది మహాగంధీరభావం కనిపించింది పూర్వపు ద్రావడి
దీనిని జ్ఞాపికి తెచ్చింది. నాకే తెలుసుకోలేక నెంటు
గవర్నరు లిట్టును స్త్రీలనాడిన కారణములను సభావేదికనుండి
ఖండిస్తూ హిందూదేశమునంతటా వర్షంలేచేనట్టి సరోజినీదేవి
యొక్క ఆశ్చర్యస్వరూపం అమానుసు మాటలు, అత్యంత కుట్ర
ములు తిరిగి ఒకసారి కన్నులకట్టవలెయ్యవాయి. కాని అమ్మక
మేపాటి, అమ్మమాటలు అమ్మమాటలు ఎట్టి హృదయాన్నైన
ను భేదిస్తాయి, కలిగిస్తాయి. కేవల స్వార్థపరుణ్ణి కూడా, సంతోష
స్వార్థత్యాగినిగా చేసివేస్తాయి. పిరికిపండులకు గూడ భైర్యసావా
సములను పురికొల్పగలవు. ఆ మాటలు ఇక నామాటయేమని చె
ప్పకు. మైమరచి నిశ్చేష్టతై రెప్పపాటుక నున్నా చెవులు ని
క్కెట్టుకొని విరుచుంటిని. అప్పుడు నాకు నేనే నేను, కాని
నా శరీరంకనిపించింది. నాకొక విగ్రహమే ఉండేకం కలిగింది.
అమ్మకు నా ప్రాణాలైనా అర్పించి ఏమిచెయ్యమంటే అలా
చెయ్యాలనే బుద్ధివుట్టింది. అమ్మచెప్పిన మాటలు తిరిగి యెం
చెప్పాలో నాకు తెలియదు. నేను తిరిగి చెప్పితే చప్పగా వుం
టాయి. కనక నేను చెప్పేదానికి నేనుతెల్లు పొచ్చిండుకుంటే
ఆ మాటల మాటలు లోతు చాక చక్కం కొంటి
వరకు తెలుస్తుంది. అందుకనే యీ ఉపదేశమంతాను అని
అమ్మ యేమో చెప్పబోతున్నామంటే మా ప్రస్థాయింట్లో దొంగ
లపడడం చేర వేరేకేకలు వివరణలుపట్టిక దద్దరిల్లి పడిలేదాను.
నేను సభావేదిక నాకెందుకు యాగోలంతా అని యెం
లేలాపోతే మనకేమని యెంకోనడానికి మనసావృత్త లాంత
రాకచేతితోనూ కర్రవొకచేతితోనూ పుచ్చుకుని నేనూ జయలు
చేరాను. ఇంతలో దొంగలు చేతికిదిక్కినది తీసికొని పారి
పోయినారు. పట్టికి రెండగంటలయినది. కాని తిరిగి కనకనే
లేకు. దొంగల కబుర్లతో తెల్లవారింది

IV ప్రకృతి తత్వం

తిరిగి మరువాడు రాత్రి సత్యవాణిరూపం సందర్శనం
నాకు లభించింది ఆమె మనస్తో విషయములగుర్చి నా మన
దేశం ప్రారంభించునదికి సర్వము మరచినాను. సర్వము ఆమె
యే అనిపించింది. అమ్మపరికిన పలుకు లేమంటే "నాయనా
భూలోకం లేకుమంటే నాగుండె జల్లుముంటున్నది. అలాకం
విడిచి సత్యలోకం చేరినతరువాత నాకు ప్రాణం వచ్చినట్లున్న
ది. సత్యం, శాంతం, శాంతం, అందం, ప్రేమ అంటే కొంచెం
అర్థం తెలుసుకున్నట్లుంది. అక్కడ యీ మాట లచ్చరించడం
మాత్రమేగాని అర్థం తెలుసునా లేదా అనే అలోచన లేదు.
ఆ మాట లచ్చరించగలిగి ఉండడమే గొప్పగా కనపడేది అలా
జేసి యితరజను మోసంచెయ్యడమే కాకుండా నన్ను నేను
కూడా మోసం చేసుకున్నాను. నిజమైన ప్రేమ అంటే యిటు
వంటిదో కొంచెంయిప్పుడు అర్థమవు తున్నట్లుంది. ప్రపంచం
లో ప్రేమ మాయమైపోయింది. ప్రేమ లోకపోతే ప్రపంచమే
లేదు. జీవితములేదు. సత్యములేదు. శాంతములేదు. శాంతంలేదు.
అందులేదు. ప్రేమంటే ఇట్టిది అని చెప్పడానికి నాకు శక్యము.
ప్రేమస్వరూపుడే పరమేశ్వరుడు. ప్రేమ ఇట్టిది అని చెప్పితే
పరమేశ్వరుడు యిట్టివాడని చెప్పినట్టే అందుకనే కన్పించి
నా చెప్పాను. అమానాస్యంకోడా రాత్రి ఏకట్లో ఆలైట ప
డింది నల్లులేమిలేకుండా నిర్మలంగావున్న ఆకాశంకం మా
చావాలి. ఏం కనిపిస్తాయి? లెక్కా తెల్లలేనన్ని, అనంతకోటి
గోళములు నెలగతున్నట్లు కనిపిస్తాయి. గ్రహములు, ఉపగ్ర
హము, ఉత్తరములు ఏమిఅన్నా అవ్వే సూర్యచంద్రులకు
పిటికి గాటిసంబంధంవుందో యిది యెంతతే పరిమాణంకల
వో యెంతతే దూరమందన్నవో, యెంతతేకాలం యేదేవి
ధంగా సంచరిస్తాయో అన్నీ ఖగోళశాస్త్రం తెలిసినవారికి
అనగా జ్యోతిశ్శాస్త్రజ్ఞులకు తెలుస్తుంది. కాని ఆ తప్పిలతో
మన కిప్పుడు పనిలేదు. ఒక్కటిమాత్రం మన కందరకూ స్పష్ట
మవుతోంది. ఈ అనంతకోటి గోళాలకూడా తమతమ నియ
మితినాములు తప్పకుండావుండి గిసినగిరి చాలకుండా తిరుగు
తున్నాయి. ఇదంతా యెల్లా జరుగుతోందనుకున్నావు! ఇంత
కూ మన కగపడే యాచరాచర ప్రపంచం భగవన్నీర్మితమైన
ఒక మహాసౌధంబిది. దానిలో ఆకాశం, అందలి అనంత
మలైన సత్వత్ర గోళాలు అంతా ఒక చిన్న
భాగం. అంతేకాక విశాలమైన యీ భూమిపైన మనుష్యు
లు మాత్రమేకాక సమద్రాలు, నదులు, శర్యలాలు, చెట్లు,
చేమలు, పశుపక్ష్యాదులు, క్రిమికీటకాలు, భూచరములు,
జలచరములు, భేదరములు అన్నీ ఆయన సంతానము, అన్నీ ఆ
మహాసౌధములో అంతర్గతమైవున్నాయి. పరస్పరవిరుద్ధమైన
వస్తువులగూడా మైత్రీతో మెలగుతున్నాయి. కారణమేమి
టంటే యిది మొదటనుంచి యలాగే-జడగుతోంది. ప్రకృతి ప్ర
కృతినయినమలకకారం నడుస్తోంది. దీనికొకరి ప్రజ్ఞకావా
లా అంటారు, కొందరు. నాస్తికులు కానివారు చెప్పే ప్రకృ
తినయినమల కన్నీటికి సావరస్యంకలిగింది ఒకదానితో మరి
యొకదానికి విరోధంలేకుండా నిడిపించే విలక్షణమైన శక్తి
యేదైనావుందా! లేకపోతే యీ ప్రకృతినయినమల పరస్ప

తనంబంధంలేకుండా తీరానికి తీర్థం ప్రసాదానికి ప్రసాదం గా వదుస్తాండా? అంటే తెల్లబోయి చూస్తారు. కనుక నాయనా యామహాస్థానంలో ప్రతిజ్ఞలు ప్రతిభలు పరస్పర సంబంధముకల్పించి, పరస్పరాకర్షణకలిగించి ఒకదానిని వకటి విడువక పక్ష క్రమం గా నియమబద్ధం గా మెళగేలాగ చేసే శక్తులున్నాయి. వాటినే ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞులు గోరొక్కణము, ధూమ్యాకర్షణము, మొదలగు పేర్లు పెట్టిన్నారు. పేర్లన్నీ పెట్టినా ఒక్కొక్కదానికి విగిలినవన్నీ రూపాంతరాశే. ఇన్నీ శక్తులంటూ లేవు. అన్నీటికి అంతర్గతమై ప్రకృతికంతకు సామరస్యంకల్పించి, పరస్పర సంబంధం లేకుండాకూడ గట్టుకొచ్చేది, వకటేకత్తి. శక్తులు రెండవవై నాయనా, అప్పుడే ద్వంద్వప్రభుత్వంలోలాగ, హెచ్చుతగ్గులు కలిగి ఆ దివ్యస్థానం, ఆ విశ్వేంద్రనాయం ఒక్కపెట్టున కూలి ముక్కలై శ్లోచితై నామరూపాలు లేకుండా శాశ్వతమై పోవలసిందే. ఇంతకు చెప్పినంతా మన కంటికిగవడే దృశ్య ప్రపంచాన్ని గురించి. అదే విశ్వరూపం. అదే విరాట్స్వరూపం జీవాత్మకు మానవశరీరం యెటువంటిదో పరమాత్మకు యీ విరాట్స్వరూపం అటువంటిదే. మానవశరీరాన్ని నడిపించే శక్తి యెటువంటిదో, విరాట్స్వరూపాన్ని నడిపించే శక్తి కూడా అటువంటిదే. కాని ఆ శక్తి పరమాత్మకు ఛాయవంటిది అని అంటావుండగా పిల్లలు చెందు "కంయ" మని పొట్టాడి పశ్యానీ అని అయినా అలోచింపక గుమ్మమున కడ్డముగా చాపమీదపడున్న శామీదనుండి పరుగెత్తుకొని పొయ్యిపనికి ఉలికిపడిలేచి వాను. అప్పటికి ఒంటిగంటియింది. తిరిగి నిద్రపట్టక దీపంవెలిగించుకొని తెల్లవారకట్ట చాలుగు గంటలవరకు భగవద్గీతలు పఠించుకొన్నాను.

V. ప్రేమతత్వం

తిరిగి చెందు రోజులు గడచినతరువాత ఒకరాత్రి ఆతల్లి ఆదివ్యయంగళ స్వరూపం నాకు స్వప్నములో ప్రత్యక్షమై చెప్పింది. నీమూలమొక్కటిరోజున ప్రేమతత్వమును గురించి చెప్పబోతున్నావంటే నీవు దిగునలేచి పోయినావు. ఇప్పుడు చెప్తాను. దృశ్యంయెలావత్సమో దృశ్యప్రపంచాన్ని దృశ్యమానవ శరీరాన్ని నడిపించే ఆ శక్తికూడా చామూత్రమే. ఇటువంటిదే ఆ ఆద్యతత్వప్రపంచంలో ఆ ఆధ్యాత్మిక ప్రపంచంలో అంటే కంటికి కనపడక వ్యావహారిక వ్యావహారిక ఆత్మకు ఆత్మకు ఆత్మకు పరమాత్మకు శాశ్వతమైన సంబంధాలు కల్పించే దేవలోకంలో ప్రేమ అంటారు. అసలు వస్తువు కృతించినా నడిపినా దానిలోపాటే ఛాయకూడా. అయితే ప్రేమ అసలు వస్తునే కాని ఛాయకూడు. అది నామూలంగా మనమనుకునే కృత్రిమ ప్రేమగాదు. సరిమాణంలో తారతమ్యం చెప్పనక్కరనేలేదు. సరికదా, రకంలోనూ రంగులోనూకూడా పోలిక కనుక్కొనవద్దమే శబ్దం. అది అమృతంవంటిది. అది లక్షణాలల్ల తెలుసుకోవలసినదే కాని యిట్టిది అని చెప్పలేము. ఇదమితముని నిరూపించడం నాచేతకాదు. దానిలో ఒక్కకణం, ఒక్కబిందువు, ఒక్కతేజము రుచించినవాడు ఈ పాపప్రపంచాన్నిండి విడుదలకాదు, పెడమొగం పెడతాడు, ఆతడు త్యాగం చూపకుండావుండలేడు. ప్రేమలో త్యాగంఉంది. త్యాగంలో సమస్తము వున్నాయి. సత్సత్వాదులు, దైవసాహసాదులు త్యాగం లోనే, అదిలేకపోతే యిదిలేదు, ఇదిలేకపోతే అదిలేదు. ఎందుచేతనో కాని ప్రపంచంలో ప్రేమక్రమంగా తగ్గిపోతుంది. అదిబాత్తుగా లేకపోతే యీపాటికి ప్రళయం స.భవించేదే కాని సమయానికి, అట్టి ప్రపంచవిశాలం కలక్కుండా గాంధీ మహాత్మునివంటి మహానుభావులు చేశోద్ధారకులు అక్కడక్కడ తలబోదేశంలోనూ అవతరించడంచేత, కలిసరాన ప్రభుమండలం కూలిపోకుండా నాలుగుబోటైట్టి నిలువబెట్టినట్లు అనంతకాలి స్తంభాలపై నిలవాలసిన యీ విశ్వశాసనం, అక్కడక్కడ నలుగురు ప్రేమైకసిద్ధులై, త్యాగిల్లులైన అనంతపురుషులపైన ఆధారపడివుంది. లేకపోతే యీపాటికి యిన్ని కులవలసినదే. శాంతం పాపం- పాపముకలిగించునగాక! ఇట్టి సమయములో సత్సమరంపొంది అపత్యాన్ని పారద్రోలి ప్రేమను పునఃప్రతిష్ఠాపితంచేసేభారం త్యాగిలైనవైన్నుడి. ప్రేమ కంటికి కనపడేదికాదు. అది త్యాగరూపం వహించినప్పుడే మనకు గోచరమవుతుంది. నిజమైన త్యాగం అంటుంటే అదిపోదు. కాని మనకు సాధారణంగా కనపడే త్యాగం, త్యాగంకాదు. అది ఇతరులపైనగల ప్రేమచేత కలిగినత్యాగం. అది తనయందు తనకు గల ప్రేమచేత కలిగినత్యాగం. అనగా పేరుప్రతిష్ఠలకొరకు చేసే త్యాగం. అందుకనే అది నిలవనేలవదు. కొంచెంనిలచినట్లున్నా అంటుంటే. అంటుకున్నా నిలవదు. అట్టి అభాసత్యాగంవల్ల, లాభంయేమీలేకపోగా, నష్టంచాలాయెప్పున. నిజమైన త్యాగినికూడా నమ్మకం. త్యాగములే గౌరవపాత్రమనడానికి బహుళ మోక్షాస్పద మవుతుంది. కనుక ఆంతఃకరణమధిగత త్యాగిలు దేశంలో బహుళదేశీతగాని ప్రేమ పునఃప్రతిష్ఠాపితమై లోకమునకు కుభంకలగడు. ఇప్పుడు లోకముంతా దుఃఖమయమైపోయింది. వ్యాధయమున్నచా రెవ్వరూచూచి భరించబోరు.

రాజుకూ నుఖంలేదు. పండితునికి నుఖంలేదు. పామరునికి నుఖంలేదు. అధికారికి నుఖంలేదు. తాదేదానకూ నుఖంలేదు. ప్రపంచంలో దుఃఖంనిండిపోవడానికి ఒక్కటేకారణం. ప్రపంచానికి ప్రాణతుల్యమైన ప్రేమకు భంగం కలగడమే. మనుష్యలోకంలో రాక్షసులు అవతరించారు. అవతరిస్తున్నారు. అవతరిస్తారు. పాపపురుషులైనా ప్రేమ పారిపోతుంది. మనమైనా ప్రయత్నంచేసి దైవసాహసాలలో దేశక్షేమంకొరకు పాటుపడకపోతే అవతరించిన మహాత్ములుకూడా త్వరలో నువల విక్కడ దిగిపడి చేపలోకం దయచేస్తారు. కనుక భూలోకంలో ప్రారత్వం యెంతవరకు పెచ్చుపెరిగి పోయిందో, నిరంకుశత్వం యెట్టి ఘోరరూపం ధరిస్తోందో, పెడజంతువులు చిన్నజంతువులను తిని వేసినట్లు భూధిక్షలు కొందరు దశీయులను యెట్లు డ్రాంగితులున్నారో, అధికారు తాదేదానకూ యెట్టి అన్యాయముల కొడిగట్టుతున్నారో, ఉధృతులమధ్య పేదలు యెట్లు నలిగిపోతున్నారో పురుషులయొక్క స్వాస్థ్యకలహం, అపరాధము అబలగు స్త్రీలకు యెట్టి యిక్కట్లులను కలిగిస్తున్నాయో నీవేమెరుగుచున్నావు? ఆదిభూతము, మహాభూతము, అని యెరుగుంటే మానవమాత్రుని హృదయము కలిగి పారకమానదు" అంటూతల్లి మరీయొక్కమా రక్తపులను గురిపించింది. నాశరీరం వణికింది. నానోట మాటరాలేదు. తెల్ల వారుతోంది, యిక నే వెడతాను. ఈసారి నాకథ ప్రారంభిస్తే, నేనుచెప్పిన సంగతులు కొంతవరకగుతున్నాయి. అని అమ్మ అంతర్ధాన మయింది. చంటికిల్ల వానియెప్పు వివరమీ నాకు తెలియొచ్చింది. చూస్తే గడియారం లో నాలుగు గంటలైంది.

లిజరుకలము

సుమారు 100 రకములలో
తయారు చేయబడుచున్నది
మీకు తెలిసినది
ఒకటి గలదు
మామూలు 10 అండ్. సేట్టి 100 పి.
సెల్ఫ్-ఫీల్డింగు 40 పిట్.

Agents: **P. HOLT & Co., Ltd.**
P. O. BOX 237 3434
MADRAS.

శాండో లేహ్యము.

గ్యారంటీ: శాస్త్రోక్తముగ కాబడినది!
20 తులముల డబ్బీ రూ 2-0-0 మాత్రమే.
తహాలఖర్చులు ప్రత్యేకము

ఈ లేహ్యము ఒక గొప్ప మహాత్మునిచే క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది. మా శాండో లేహ్యము నేవించిన యిండియ దుర్బలత్వము స్వేచ్ఛలను, కాస, క్యాస, పొంతువు, దుర్బలత్వము, అరుచి, గుండెదడ, వికాసక, పురాతనజ్వరము మొదలగు మేహవాద్యులు నివృత్తియై యిండియపుష్టి కలుగును. దేహదారుధ్యము వృద్ధియగును. ఇది ప్రతివారును తత్వక నేవించవలసినది. అనేక యోగ్యతా పత్రికలు వస్తుచున్నవి. ఇంకా దీని అద్భుతగుణములు వాడుకభాష ద్వారా పంపబడును. ఒకడబ్బా నేవించినచో దీని అద్భుతగుణమును అనతి కాలములోనే బడయగలరు. ప్రేమకు తగినట్లుగనే తత్వక గుణమునిచ్చును. చేడే ఒకడబ్బాను ఆర్డరువ్రాయుడు.

మేనేజర్:—
గుప్త ఆయుర్వేద ఆశ్రమము,
బరంపురంకిటీ (గంజాంజిల్లా)

నె గ రో గ ము,
పక్షవాతం, చెముడు
చికిత్సకులు డాక్టరు అగస్త్యేశ్వరరావు
చావట్ల (గుంటూరు జిల్లా)

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1928 నంబి జూలై 9-వ తేది సోమవారము

ధాన్యములు

చియ్యమునానా	కుసుమ శేలాపిడి 11'వ 42 కళవి	రూ 18 0 0	14 0 0
నెల్లూరిపి	,, డిటో	,, 14 4 0	15 0 0
ధిల్లి	,, డిటో	,, 15 0 0	17 0 0
రాసులు	3. 164 బస్తా 1-5	,, 11 0 0	12 0 0
శువ్వులు	,,	,, 18 0 0	22 0 0

2. ధాన్యమునవ్వలు

కందులు బస్తా 1-5 8 205	,,	15 0 0	16 0 0
చెన్నగలు	,, డిటో	,, 12 14 0	13 8 0
చెన్నలు	,, డిటో	,, 14 0 0	16 8 0
వినుములు	,, డిటో	,, 14 0 0	17 0 0
ఉలవలు	,, రో 195	,, 11 0 0	11 8 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె కా 1-5	,,	145 0 0	150 0 0
నెయ్యి మ 1-5	,,	14 0 0	21 0 0
వినుకొనే నెనగవత్తు కా 1-5	,,	50 0 0	52 0 0
చలితోకొట్టిన ,,	,,	43 0 0	46 0 0

జీడు నెనగనూనెగానుగ కా 1-5 రూ 110-0 వినుకొనూనె 108

ఆముదము కా 1-5 107 0 0 109 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు కా 1-5	112 0 0	115 0 0
మారపసుపు ,,	75 0 0	80 0 0
నిరవకాయలు(గుంటూరు) కా 1-5	77 0 0	84 0 0
దనియాలు ,, కా 1-5	91 0 0	105 0 0
గుంటూరుపాడుకట్టు నీలిమండు ముసుగు 1-5	రూ 40,45	
కాళవా సిపాయకట్టు ,,	,,	50,55
తెల్లము కా 1-5	రూ 28 0 0	50 0 0
అస్కాచక్కర బస్తా 1-5	,, 27 4 0	27 8 0
చింతపండు కా 1-5	,, 28 0 0	60 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం కా 1-5	,, 82 0 0	83 0 0
చదరం	,, 29 0 0	81 0 0
రవుండు	,, 27 0 0	88 0 0

6. నూలు

నం 20 తెచ్చి సింహం యాటి	రూ 7 14 0	
నం 6 ,, కట్టారి	,, 5 4 0	
నం 24 ,, లాక్	,, 6 0 0	
నం 20 1/2 కచ్చెత్తెల్లు	,, 7 4 0	
నం 40 జమ్మన 10 పా	,, 11 10 0	
నం 44 సాండో	,, 5 14 0	
నం 40 చాడి	,, 10 4 0	
నం 4 తెచ్చి మనీడు	,, 4 8 0	

7. దూది

కోండావెన్న బాగుల 1-5	రూ 420 0 0	
----------------------	------------	--

8. లోహములు

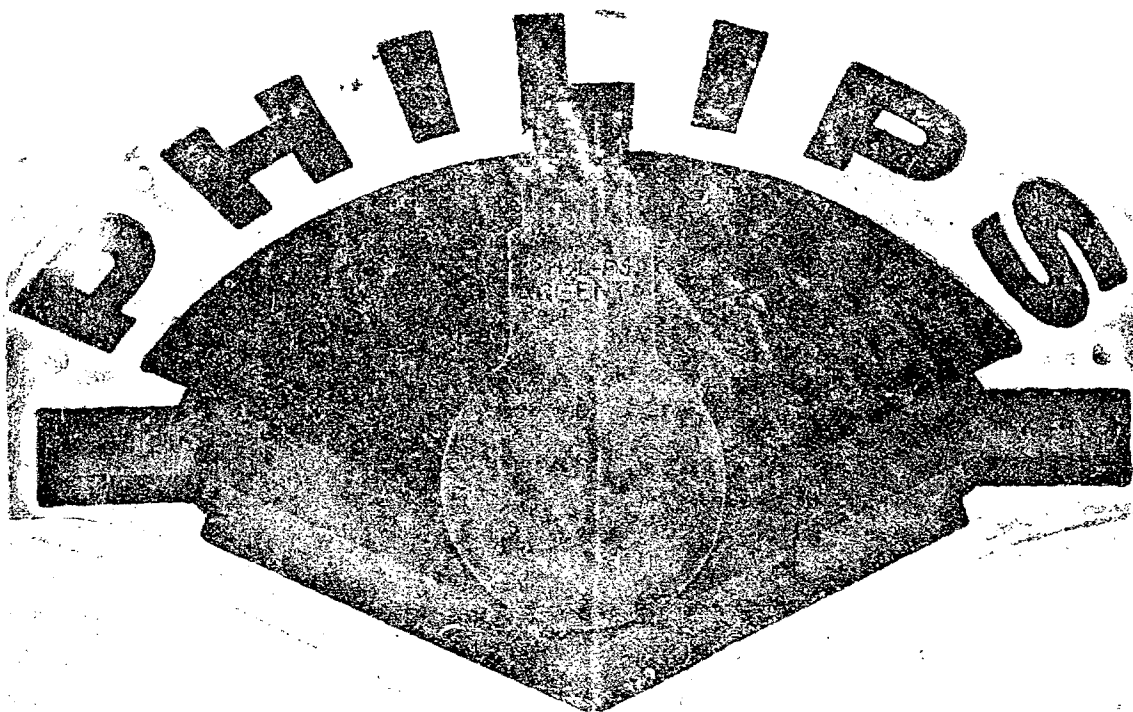
నండి 100 తులల 1-5	రూ 68 4 0	68 8 0
అంగార తులలు 1-5	,, 21 0 0	21 2 0
సవరణ 1-5		18 7 9
ఇత్తడి కా 1-5	,, 280 0 0	284 0 0
కాగి కా 1-5	,, 270 0 0	275 0 0

గుల్లు

తేలు స్వల్పబలాండు అలిజరయ్యో సింహం	నీపా 1-5 గ్రేడ్ 20 క	రూ 58 0 0
,,	నీలిప 1 కలి	1 11 0
,,	14 రతులు	1 10 6
,,	28 రతులు	1 9 0
,,	56 రతులు	1 8 6
,,	1 అందరు	1 8 0

తీర్చుట పాట్లన్నాలో లెట్ అనగా (టర్నింగ్)

కాంగో కి ౬	1 0 6
డబ్బ 4 ౩	1 2 0

మితవ్యయమునకు ఫిలిప్స్ దీపములను ఉపయోగించి చూడుడు
అందరు వర్తకులవద్ద దొరకును లేక దక్షిణ ఇండియాకు గల సోల్ ఏజెంట్లవద్ద దొరకును. 357

THE CROMPTON ENGINEERING Co. (Madras.) Ltd.,

Managing Agents:—BEST & Co. LTD., 1st Line Beach, MADRAS.

తరుణముమించి పోవమునుపే మీరతిల వెల్లుతుల గురించి తగుత్రర్థ వహింపుడు.

కెంట్రుకల దుశ్వనలో పూడినప్పునంతవఱకు అనివదము.
కెంట్రుకల కెడిపావుటకు అనివదముకొనగలిగింపుడు

కామినియాఆయిల్
నీటి నుండియే వాడుకరంభించుడు.

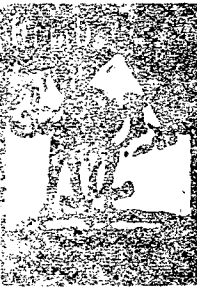
తలవెల్లుతుల బాధలన్నింటికీ
దివ్యామృతము

కెంట్రుకలను కాంతిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట. తిరు
గుగానుండుటనుండి రక్షించి వట్టుచున్నవలె, తుమ్మెగ లెక్కనలె
నిగనిగలాడించును. ఈనూర్వపదతిని శీతే వర్షింపుడు. మీ వెల్లుతుల
తలక త్వలో అందముగా పోగునో, కుంకుమ వర్ణదనమును గలిపి
నో గమనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీ వెల్లుతులకు కెంట్రుక అధి
కృతగలగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతివెల్లుతులకూ, వర్షింపుడు,
చుక్కాచాచులందరివద్ద, వరిమళ్లద్రవ్యము లన్నివారలందరివద్దను బోతును. మీవూరి వస్త్రములయంద్ద గోడునప్పును,
కామినియాఆయిల్ యే అది చూచి చూడకొనదు.

పీసా 1-2 రూ 1-0-0 బాష్ట్ర 0-6-0 (ప్రత్యేకం, పీసా 8 కి 2-12-0, బాష్ట్ర 0-0-12-0

ఓ లా ది ర్ బ హా రు (రిజిస్టరు)
కాదులు నుగునకును.

మీరు ముఖ్యమంత్రిగా, కేసు దుమారదానా రంకుమారు చక్కలు అవోధిలో
నూరు వర్షాల కంటే ముక్కిరి వనోదాశ ముట్టి ముల్లె, దైత్యపుత్రుల తరితుళములను, కెనబ్బి
నల్లినప్పుడు వెండిదనములను బంధువులనుగోరి గంతో మరచుచును, అవోధిలో చక్క
తప్ప మరదియూ కాదురాదు. ఇది ఒక సీసానుకొని, వాని అద్భుతతానుకొని లభింపజేయును

1 కొత్త ఓలార్ నుకొను 2-0-0
1 " " 1-4-0
1 ప్రామా " 0-12-0

వరమానా నీవారెడలాల పోస్తు స్థాంపులు వసిన వంపబుడును.

సువానన కార్డు 1-2 అలా 1

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, బామ్మాయకేడు మార్కెటు, బొంబాయి నెం 2.

126

AMRUTANJAN

Price Annas 10 only

AMRUTANJAN DEPOT,
BOMBAY & MADRAS

4302

లెవిస్కో

విడ్డల జన్మకాళ్ళు, విడ్డల ఆరోగ్యమునగురించి తెల్లంల
లెహతపాడవలసిన నవనరమండదు. బలమును, వంతోపమును
గలగజేయును. మీ దుకాణాదానని అగును.

బల 1 కి 1/- లేదా

LEVISCO INDIA Co.,
Green Villa-Grant Road, BOMBAY.

మా న స్టాల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

జలనుభయము! (పోస్తుభుర్లుప్రత్యేకము) గుణానుభయము!

శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగెడి వైకల్యకాకల
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరచి, అవులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
వ్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పులను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనేమాయును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

దిరునామా:—

(38)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్తు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కార్క,
నిస్సత్తువు, కుష్టనష్టము, అతిమూత్రము మొదలగువాటిని నారించి
మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును
గలిగించును. 2 డబ్బీలు నాలుగు. 20 కులముల డబ్బీ రు 1-4-0

పాలనుగంధిలేహ్యము— రక్తకుధికి శ్రేష్ఠమయినది.
సహమేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరవర్మలొగములు,
కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని నారించును. 4 డబ్బీలుచాలును.
20 కుల డబ్బీ రు. 1-4-0 వి. పి. భర్తలు పేరు. 385
పి.సి.పి. అంతుకో, ఆయుర్వేదనమాజం, పెరి జేపి-నెల్లూరుజిల్లా.